

Tingbok for Ringerike

Bok 34

1692

Noen saker fra 1688, 1689 og 1690

Transkribert av Thorleif Solberg

Gitt i gave til Ringerike slektshistorielag 2010 av

Thorleif Solberg

Søkbar bok

Boken er søkbar

Æ – Ø og Å kan være problematisk ved søker.

Noen ganger kan følgende bokstaver benyttes i stedet

Bruk E i stedet for Æ

Bruk O i stedet for Ø

Bruk A i stedet for Å

Det er register bak i boken.

Forord.

Tingbok nr.34 for Ringerike (og Hallingdal) omfatter tidsrommet 18/2-1687 til 11/8-1699. Jeg har her tatt med noen få saker fra 1688,89 og 90 som jeg ikke har omtalt tidligere, samt hele året 1692.

Skriften i denne tingboka er egentlig pen, men bokstavene er ofte så små, at enkelte er vanskelige å tyde og skille fra liknende bokstaver.

Språket er av og til dårlig og slurvet, så mangler en setning f.eks. predikat, behøver det ikke bare være min skyld.

Men som i mine tidligere transskripsjoner er sidetallet i tingboka notert i teksten, så at leseren lettere kan finne fram til originalteksten.

Vågård 28.des.1997.

Thorleif Solberg.

TINGBOK nr.34
for året 1688, fra 14/11.

S.5a. SAKETING PÅ TRØGSTAD TINGSTUE I NORDERHOV 14.november 1688.

Anordnet av ko.ma.fogd Seign.Henrik Pettersen.

Lagrette: Jon Skjørvold, Jens Sørum, Knut Ve, Erik Tandberg, Ole Vesteren, Gudbrand Berg, Simen Alme og Torger Skau, alle edsoren uti fogdens overværelse og bygdelensmannen Peder Rasmussens bivær.

Ble opplest forskjellige kongelige befalinger, bla. om sagbrukene.

Ble avlest et skjøte av Sr.Jacob Lut utgiven til Torbjørn Nubsen Rud i Soknedalen, av 15.februar 1688, dat.Helgeland på Ringerike, hvor han selger, skjøter og avhender med sin hustrus fri vilje, en ødegård uti Soknedalen kalles Kittelsby som skylder 1/4 tunge med bygsel.

S.5b. Uti veledle hr.cancelie og amtmanns befullmektige tjener Christen Sørensens oveværelse, produserte stiftskrivenen Sr.Rasmus Broholms fullmektige tjener Peder Poulsen en rigens citation dat.Akershus 21.aug.1688, hvorved han innstevner Helge Berg til at forklare, hva rett han har til at bebo sin brukende gård Berg, som skal være innført i Lunder aneks's kirkestol. Til at bevise at gården Berg har ligget med landskyld til Lunder annekskirke, ble inngivet kirkestolen dat.Christiania 4.juni 1654 av stiftsskriveren Johan Garmand innrettet.

Derpå innga Helge Berg en utskrift av den senest innrettede kirkestol av hr.president Hans Must.

Stiftskrivenens fullmektig påsto at Helge Berg bør bevise sin riktige adkomst til Berg.

Derpå fremla Helge Berg et skjøte av Sr.Christen Christensen, forrige ko.ma.fogd, av dato Frøshaug den 26.nov.1672, hvor Christen Christensen fullkommeligen bortskjøter Helge Berg 3 sold korn uti bemeldte Berg med bygsel og rettighet.

Dernest fremkom i retten Sr.Christen Christensens fullmektig, som begjærte i retten at opplese hans husbonds skjøte av hr.assessor salig Nils Tolder utgitt og dat.Christiania 12.aug.1672, hvor salig Nils Tolder skjøter bemeldte Berg til velgedagte Christen Christensen.

Peder Poulen formenter at Helge Berg eller hans hjemmelmann Christen Christensen bør fremlegge første adkomst på samme gård Øvre Berg, da den fra bemeldte Lunder annekskirke er kommen, på det der av dets omgåelse kan fornemmes, og om kirken derfore noen vederlag har nydt.

Retten kjente for billigt, at Seign.Rasmus Broholm til sakens bedre opplysning søker hos salig assessor Nils Tolders efterlatte kjæreste de uti forberørte hans påberopende allernådigste og anden adkomster.

S.6a. Gunder Berg fremkom og esket uti retten 2de. vitner, nemlig Ole Kjos og Helge Berg, som tilsto ved deres ed med oppragte fingre for retten, at de lørdags 8 dage, stevnet med muntlig varsel Anders Olde og Ole Kroksrud at møte til idag med deres kvitanser, som de av forrige stiftskriver Hans Must eller hans fullmektig hadde bekommet for deres børsel, uti Anders Oldes kvinnes og Ole Kroksruds egen påhør. Hvilke begge inciterede etter gjorte tilspørsgelse for retten med stevningen var vel fornøyede.

Item for 1686 års Lunder annekskirkes innkomst, hvilken citanten Gunder Berg formener de fra seg igjen til ham bør at erlegge for ermeldte år 1686, eftersom han for benevnte år er av itzige stiftsskriver kirkeverger ombud er pålagt til svarelse.

Contrapartene uti rette la deres fulle kvittering for Lunder kirkes innkomst, dat.Berg i Soknedalen 6.sept.1687, av stiftsskriveren Sr.Musts fullmektig Peder Clausen Nørholm utgitt, hvormed de beviste at de til 1685 års utgang for samme kirkes innbørsel har svart fornøyelig regnskap.

Hvorimot citanten Gunder Berg protesterte, at ville bevise som forbemeldt, at de har oppebåret kirkens landskyld for anno 1686. Men da vitnene som uti saken skulle avgj sitt vitnesbyrd, ikke var innstevnte, ble saken remitert til nytt stevnemål.

RETTERGANG PÅ TRØGSTAD TINGSTUE I NORDERHOV 15.nov.1688.

Samme lagrette som ut supra.

Presenterte seg uti retten lensmannen Peder Rasmussen Rå, som på ko.ma.fogd Sr.Henrik Pettersens ordre hadde innstevnet Mikkel Sandseter for hus og hjemfred, som Engebret Gilov (Gile) påklaget at være begangen i hans hus om natters tider.

Da de innstevnte prov efter lovlig varsel seg ikke hadde innstillet, ble saken henvist til nestholdende saketing.

S.6b. Marie Tansberg inciterede Olu Olsdatter for hun til forgangen 14 dager etter vinternatten hadde lovet henne årstjeneste.

Den innstevnte vedgikk at stevningen var lovlig.

Marie Tandberg gjorde sin ed med oppragte finger for retten, at hun hadde lovet henne tjeneste, hvorpå citantinnen til forsikring hadde gitt henne i feste penger 28 skilling, og lovet Olu Olsdatter i lønn 2 riksdaler og hennes fulle kleder.

Den innstevnte vedgikk å ha fått pengene, men ble av hennes itzige husbond Sven Hverven tilrådd at hun ikke skulle begi seg i annen tjeneste, men bli hos ham.

Da er etter sådan beskaffenhet Olu Olsdatter tilkjent til citantinnen Marie Tandberg at igjengive festepengene, samt den fjerdepart av den utlovede årslønn, som etterat jeg med lagrettet

hadde konferert, kan beløpe til 5 riksort, tillike med prosessens omkostning 1 rdl., innen 14 dager etter dommens forkynelse.

ALMINNELIG SAKETING PÅ GOMNES ANORDNEDE TINGSTUE I HOLE
16.november 1688.

Retten ble administrert i overværelse av veledle hr.amtmann Tønsbergs fullmektig Christen Sørensen, ko.ma.fogd Sr.Henrik Pettersen samt bondelensmannen Johannes Svarstad.

Lagrettesmenn: Knut Halvorsen Leine, Ole Berg, Jul Rud, Ole Staum (Stadum), Peder Hamfnor (Hamnor), Jørgen Fjeld, Hover Moe og Peder Løken.

Ble i almuens påhør opplest alle ko.allernådigste og annen øvrigheits ordre.

Ble opplest veledle hr.major Søren Rasmussens skjøte på Øvre Horum gård i Hole prestegjeld, utgitt til edle hr.lieutenant Andreas Brun, dat.Ringerike den 15.juni 1687, samt et hus på ermeldte gårds grunn beliggende kalles Hungerholt, samt et stykke i skogen som velb.te hr.major har tilforhandlet seg av Villads Trøgstad. Hvilken forskrevne gård foruten det stykke i Vekkeren skylder årlig 1 1/2 skippund tunge med bygsel og herlighet. (Ett-tallet svært utsydelig, kan være et annet tall).

(Dette var alt fra 1688 i tingbok 34.)

TINGBOK nr.34
for året 1689, 26.februar.

RETTERGANG PÅ TRØGSTAD ANORDNEDE TINGSTUE I NORDERHOV
26.februar 1689,

efter høyovrigheits befaling av 5.nov.1688. Var overværende velfornemme ko.ma.fogd, bondelensmannen og efterskrevne lagrettesmenn: Torger Skau, Gudbrand Berg, Ole Vesteren, Tomas Hage, Knut Ve, Simen Alme, Jens Sørum og Erik Tandberg.
S.7a.

Fremkom for rette ærlig og velagte Paul Tostensen, borger og innvåner i Christiania, hans fullmektig Nils Larsen, som produserte et skriftlig stevnemål av den 21.januar 1689, hvorved han innkaller Anders Ferden, Alf Hval, Engebret Toen, Peder Berg,

Sven Lo, Jon Opperud, Paul Klekken og Gudbrand Berg med flere interesserede, item Jens Hval nu boende på Vang i Jevnaker sogn på Hadeland, at møte uti rette på Norderhov anordnede tingstue den 24.febr. til doms erlidelse efter loven,

formedelst de in anno 1684 uten lov og dom og imot høyøvrigheits ordre, har bemektinget seg en andel rug som de har åvirket på Bratvolds eiedeler uti Hadelands distrikt, samt forklare hva enhver til dels har bekommet etc.

Dernest inngav en suplik til hans exel.hr.statholder Høeg av den 28.aug.1684, hvor han begjærer høybe.m. hans exel.s assistance mot forskrevne bønders vold mot vår høybem.te herres resolution

av den 2.sept.1684, som henviser saken til landslov og rett, og at rugen igjen at bortføres til lensmannen i forvaring etc.

Nok irettela han en supplik til høybem.t. hr.statholder av den 10. 7br.1684, hvor han begjærer at bøndene ikke måtte tilrådes å avtreske den omtvistede rug etc, hvorpå hans exel. av den 12.sept.1684 refererer seg til forskrevne resolution med mere etc.

Dernest innga han en caution av den 15.sept.1684, hvorved Ole Tostensen og Hans Vestby caverer på Paul Tostensens vegne for den omtvistede rug.

Ennu ble inngiven for at oppleses lensmannen Villads Knutsens med 2de menn, Gudbrand Setrang og Ole Skøyens bevis på hvor meget rug er blitt avtresket på den omtvistede gård Bratvolds eiedeler, samt hva svar de mentionede bønder har gitt hertil, av den 19.sept.1684.

Nok hans exel.s resolution på bøndenes suplik som er innført i veledle hr.lagmanns dom av 30.sept.1684, hvorpå var Paul Tostensens fullmektig begjærende etter stevningens bemeld, at de innstevnte bønder måtte gjøres deres ed på, hvor meget rug de hadde bortført fra åstedden eller latt bortføre.

S.7b. Hvor da ko.ma.fogd seigneur Henrik Pettersen svarte med formening, at de omtvistede eiedeler ved Katnos som den omtvistede rug er åvirket, har av Arilds tid vært Ringerikes rette tilliggende eiedeler, som og menige almue i mange manns minne har fulgt, inntil denne tid Paul Tostensen seg imot almuens videnskap det tilegner. Med påstand at om bemeldte rug uti almenningen var åvirket, tilkom det hannem at påtale, og ikke Paul Tostensen, som derfor bør at bevise sine adkomster førenn almuen tilstedes til eds tagelse. Hvilket er iligemåde de innstevnte bønders påstand.

Refererende seg videre til 2de bygselsedler uti Sr.Jens Tygesens dom av 15.mars 1681 innført. Den første av dato 24.mai 1662 av Sr.Jacob Lut utstedt. Den annen av Sr.Christen Christensen av den 12.xbris 1676. Hvilke begge har bortbygslet den omtvistede plass for hans maj.almenning. Formener derfor at saken bør forflyttes til åstedden til et rett skjelne og dele mellom Hadelands og Ringerikes fogderier.

Imot denne hans ko.ma.fogds gjorte protest, formener Paul Tostensens fullmektig og påstår at den ikke av den kraftighet, at den må være ansett til noen hindring i denne søkering, eftersom den uti retteliggende velvise hr.Lars Andersens dom gjør en slutning over all den av hans ko.ma.fogds første protestation. Hvilken forskrevne dom er datert den første søgne etter

vinternatten 1685, som tildømmer hannem eiendelene med videre etc.

Dernest inngav han sitt innlegg at oppleses uti retten av den 21.febr.1689.

Bøndene vedgikk at der var åvirket av forberørte omtvistede bråte 20 og en halv tønne.

Fogden Sr.Henrik Pettersen protesterte, og begjærte saken at måtte vorde oppsatt til førstholtende alminnelige saketing, til hvilken tid han beroper seg på videre vidner at produsere til sakens opplysning i retten.

Citantens fullmektig refererte seg til sin husband Sr.Paul Tostensens i retten inngivne innlegg.

Da eftersom saken befinnes av vidløftig beskaffenhet og videre betenkende, er den til den 9.april førstkommede henfløtt. Til hvilken tid partene med lagrettet seg igjen her har å innstille.

S.8a.

Efter oppsettelsen fra den 26.februar sistleden, møtte jeg på Trøgstad anordnede tingstue med Erik Tandberg og Gudbrand Berg av de forrige innførte lagrettesmenn. Uti de andres uteblivelse er av ko.ma.fogd Sr.Henrik Pettersen beordret disse efterskrevne: Gunner Gavnum (Gagnum), Rasmus Veisten, Engebret Veisten, Nils Hverven, Siver Tandberg og Jacob Li. Var overværende bondelensmannen Peder Rasmussen.

Hvor da i retten igjen innfant seg citanten ærlig og velagt Paul Tostensen, borger uti Christiania, hans fullmektig Nils Larsen, og fordret forinnførte sak i rette idag, som er den 9.april. Refererende seg til sitt forrige uti retten inngivende, samt at de innstevnte bønder, som alle møtte i egen person, måtte tas til ed, om mene rug skal være bortført fra Katnos, enn uti lensmannen Villads Trøgstad og Gudbrand Setrangs overværelse er oppmålt på Jermenboe (Gjermundbo).

Da efter at eden var dem forelagt, svarte samtlige innstevnte, at de ville ikke gjøre noen ed, fordi de holder ikke finnen Paul Spålen, som den omtvistede rugbråte hadde sådd, døgtig at gjøre noen ed på hans løgnaktige foregivende.

Paul Tostensens fullmektig ble tilspurt, om han kunne bevise mere rug fra den omtvistede plass at være bortført, enn de 20 1/2 tønne som uti lensmannens overværelse ble oppmålt. Hvortil han svarte nei. Men formener at den efter beretning skulle ha vært mere.

Dernest protesterte fornevnte Sr.Tostensens fullmektig, at de lagrettesmenn som ved seneste oppsettelse var forelagt til idag at comparere til rettens betjenelse ved en endelig slutning, formedelst deres motvillige uteblivelse, kan vorde tilrettesatt, eftersom saken for deres skyld, ham til bekostning, idag er bleven prolongert til så nær aftens tid, førenn andre til rettens besittelse kunne bli anordnet. Og han såvel som andre i deres lovlige forretninger er vorden oppsatt. Samt at de må betale de uti deres sted beordrede lagrettesmenn.

De innstevnte bønder svarte etter at de var tilspurt om de noe videre uti retten hadde at inngi, at de kunne intet videre svare S:8b. til saken, førend kongens fogd ble innstevnt, som har anammet den omtvistede rug på kongens vegne, det minste med det meste, og selv svarte til denne sak den tid oppsettelsen skjedde.

Formoder at ingen dom går dem "under øyne" før han selv svarer. Derimot var fullmektigens påstand at denne deres gjorte forskyttelse ei kan befri dem utinnen denne sak, som er at fornemme av deres egen forskrivelse av den 19.sept.1684, nemlig at rugen skulle stå hos dem, hvilket og er blitt forfulgt ved retten, som er at se av den forgangne forinnførte lagmannsdom, at de allene er uti saken interessert, og har latt seg det være angelegen. Paul Tostensens fullmektig refererte seg videre til sine forrige uti retten inngivne dokumenter, og var endelig dom begjærende etter innleggets bemeld.

Videre er ikke fra partene uti retten fremkommen.

Da efter tiltale, gjensvar og denne forbrørte saks beskaffenhet, er således for det lydeligste avsagt:

At eftersom uti retten produseres en ucassert lagtingsdom, dat.Christiania den første søgne etter vinternatten 1685, som tildømmer citanten Paul Tostensen de omtvistede Katnos eiendommer, som ham herefter roligent følger og nyder i alle måter ubehindret, etter det derpå lovlige ervervede makeskifte, gyldige adkomster og skjøters tilhold med mere, da kjennes for rett, at hvis avgrøde som på bemeldte omtvistede Katnos eiedommer, uti de nu av Sr.Paul Tostensen inciterede bønder, i deres presence av lensmannen Villads Trøgstad, Gudbrand Setrang og Ole Skøyen på Gjermundbo oppmålt den 19.sept.1684, 20 og en halv tønne rug, bør at være jorddrotten Paul Tostensen hjemfallen.

Og samtlige de inciterede contraparter, nemlig Anders Ferden, Alf Hval, Engebret Toen, Peder Berg, Sven Lo, Jon Opperud og Paul Klekken, samtlige på Ringerike, samt Jens Hval på Vang i Jevnaker sogn, at leve til bemeldte Paul Tostensen forskrevne 20 1/2 tønne rug enten in natura uforandret, eller derfor vedbørlig at betale i rede penger etter det års av stiftamtmannen og superintendenten satte landkjøp .

S.9a. Item at gi til citanten den billig på prosessen anvendte bekostning 16 riksdaler. Hvilket de vedkommende innen halvmåndsdag etter denne doms ankyndelse, har at containere under adferd i deres midler etter loven.

Dog herved de innstevnte bønder ikke forment med all billighet at søke deres regress hos andre som uti den omvistede rug kunne være participeret.

Hva seg angår Torger Skau, Ole Vesteren, Tomas Hage, Knut Ve, Jens Sørum og Simen Alme, samtlige lagrettesmenns motvillige uteblivelse fra retten, etter at de uti denne forretning etter lovlig advarsel her av tinget ikke har villet møte, og var i deres forfall andre edsorne menn uti deres sted, herom remitteres til ko.ma.fogds formodentlig og endelig påtale, på det de etter loven andre sådanne halstarigge til avsky, kan vorde straffet.

(Det var alt fra året 1689 i tingbok 34.)

TINGBOK NR.34 for 1690.

RETTERGANG PÅ TRØGSTAD TINGSTUE I NORDERHOV
5.juli 1690.

Anno 1690 var jeg av veledle hr.amtmann Tonsberg beordret til å administrere retten på Trøgstad i en sak mellom Christopher Hansen Lem som citant, og Truls Semmen og Seigr.Jens Tygesen på den annen side.

Overværende ko.ma.fogd Sr.Henrik Pettersen, bygdelensmannen Peder Rasmussen Rå og efterskrevne lagrettesmenn: Stener Aslaksen (= Aslaksrud), Gudbrand Stiksrud, Erik Stiksrud, Malte Kittelsby, Bjørn Flekshaug, Amund Honerud, Jens Vesetrud og Alf Gundersby. Velagt Christopher Hansen inngav en skriftlig stevneseedd i retten, som av dessen påskrift sees lovlig at være forkynt for Truls Aslaksen Semmen på Ringerike, formedelst han skal innesitte med landskyld og rettighet av den gård Semmen som han bebor etc., samt sorenskriveren Jens Tygesen for han seg noe i bemeldte Semmen har at tilegne etc., dat.Bragernes 20.mai 1690.

S.9b. Dernest innleverte han et skjøte på 12 settinger landskyld i Søre Semmen, utgitt av Engebret Kristoffersen på Kolsjø den 13.juli 1663.

Dernest et pantebrev av Asle Guttormsen utgitt, på 5 settinger korns rente i Semmen for 12 1/2 riksdaler av dato 17.jan.1644. Nok et pantebrev av Peder Engebretsen utstedt, på 5 settinger korns landskyld av dato 20.xbris 1652.

Nok et kjøpe- og odelsløsensbrev av Kristoffer Karlsen på egne og søskens vegne på 10 settinger landskyld i Søre Semmen for 20 riksdaler, dat.19.7bris 1653, item hans søskens bevilling under 2de menns hender av dato 16.juli 1653, med deres i sterboet på Skollerud antegnede oppskrifter.

Nok et kjøpe- og odelsløsensbrev av Johannes Knutsen Strand utstedt, på 2 1/2 settinger landskyld i Semmen dat.Hønefoss 17.mars 1687.

Herefter fremvist en dom dat.Tandbers tingstue anno 1668 den 1.juli, hvor Asle Skollerud er tillagt å betale til Ingeborg Hansdatter en summa penge 55 riksdaler 12 skilling etc., for hvilke er gjort utlegg i 3 fjerdingar skyld i Semmen, etter ko.ma.fogd Sr.Christen Christensens ordre av 30.sept.1669.

Nok inngav Truls Aslaksens pantebrev på den ødegård Hunsdalen, dat.30.juli 1674.

Item fremlagt for å erwise sin lovlige adgang og hva ham er på sin lodd tilfalden på forinnførte 3 fjerdingar 22 settingers skyld i Semmen, samt 1 fjerding i Hunsdal, et skiftebrev dat.Bragernes 6.okt.1682.

For å bevise at han har betalt landskyld til anno 1682, fremla han en avregnings uttak av sin moders kjøpmannsbok, siden den tid intet av bemelte Truls i landskyld at være erlagt.

Dernest hans innlegg av Hønefossen den 4.juli 1690.

Hertil at svare møtte i retten Truls Aslaksen (Aslesen) Semmen, og inngav sitt skriftlige innlegg av 4.juli 1690, hvorved han S.10a. begjærer at citanten i retten gjør riktig klarering om alt som til dato var dem imellem.

Hvortil ble svart av citanten, at hva regning Truls hadde imot sin (d.v.s.hans) moder, kom ham ikke ved.

Efter tilspørgelse tilsto Truls Semmen å ha bebodd Søre Semmen uti 24 år, og aldri kjent Ingeborig, salig Hans Hansens, for landherre eller å være eiende mene i Søre Semmen enn 21 settinger uten bygsel. Og han har aldri svart henne til mene, uten hun selv ved avregningen seg selv har tilegnet og ham avkortet. Og sådan avkortning var skjedd imot hans vilje, hvilket han ved sin ed vil prestere om fornødigst.

Dernest inngav Sr.Jens Tygesen sitt innlegg, dat.Bønsnes 4.juli 1690, hvoruti han protesterer, at såsom salig Hans Hansens arvinger ikke har betalt odelsskatt og rostjeneste av det omtvistede 1 skippund minder 1 setting i Semmen, kan det citanten ikke tilhøre, men hannem som seg det lovlig tilhandlet etc.

Dernest inngav monsr.Jens Tygesen et skjøte som Truls Aslesen har utstedt til bemelte Jens Tygesen på 16 settinger med bygsel og åsete over all gården, dat.Søre Semmen 18.juli 1684.

Nok inngav et pantebrev, hvorutinnen Jens Tygesen til pant settes 31 settinger i Søre Semmen, dat.Bønsnes 1.des.1685.

Beløper så med pant og odelsrett ialt det til Sr.Tygesen er avhendt, 1 skippund minder en setting.

Nok fremgav Truls Semmens adkomst til det gods i Semmen av hans søsken, på 10 settinger landskyld i Semmen samt deres livøre etter deres mor, dat.Semmen den 19.okt.1685.

Dernest et makeskiftebrev av Tosten Bergsund til Truls Semmen, dat.Flaskerud 17.okt.1685.

Item et odelsløsningsbrev av Kristoffer Engebretsen på 11 settinger i Søre Semmen, utstedt og utgitt til ermeldte Jens Tygesen den 15.mars anno 1690.

S.10b. Siden inngitt et forfattet skiftebrev etter salig Asle Skollerud, som er begynt den 13.og 14.xbris 1669, og fullbyrdet den 19.xbris 1670, hvorav er at se at ett skippund minder en setting er lodnet mellom salig Aslak Skolleruds barn og arvinger. Og ei finnes videre uti ermelte skiftebrev angående Ingeborg Hansdatters krav, enn at skifteforvalteren noterer in margine seg at ha forbeholden 2de dennem av Sr.Lars Larsen og Ingeborg Hansdatter forhvervede, hvorpå arvingene vil appellere, samt oppsettelse etter salig Lars Larsens begjæring, som i acten ord fra ord skal bli innført.

Dernest ble citanten monsr.Christopher Hansen tilspurt, om noen tid til Kongens fogd er betalt odelsskatt og rostjeneste, mene enn av 21 settinger i Søre Semmen av hans moder eller medarvinger. Hvortil han svarte at det kom denne sak aldeles intet ved.

Til å bevise at odelsskatt og rostjeneste er betalt av Sr.Jens Tygesen fra anno 1683 til 90, fremlegges en kvittering på odelsskatt og rostjenestens avbetaling for 1 skippund minder 1 setting i Søre Semmen.

Monsr.Jens Tygesen tilspurte 2de av de menn som uti den oppskrift på forinnførte dom benevnes, at skulle ha vært med til å gjøre utlegg etter den på Skollerud daværende dom, nemlig Stener Marigård, nu boende på Aslaksrud, og Alf Vågård, nu boende på Gundersby, som begge nu her tilstede, om de har vært med på Skollerud og gjort sådan forretning og utlegg som finnes tegnet på dommen, hvortil de svarte, aldri at kunne minnes, at ha vært på Skollerud i sådan en forretning.

Herefter ble produsert et utdrag av matriculerne for anno 1658 til dato, hvormed ville bevise, hvem direkte har betalt odelsskattene av det omtvistede gods i Søre Semmen.

Efter dette tilspurte monsr.Christopher Hansen om det pantebrev S.11a. utgitt av Truls Semmen til hans kjære moder på Hunsdalen aldri at være anvist, førenn Sr.Tygesens skjøte på det omtvistede landskyld korn i Semmen ble tinglyst. Hvortil Sr.Jens Tygesen repliserte seg intet derutinnen at kunne erindre.

Videre ble ikke uti retten inngitt.

Eftersom saken er av videre betenkende, er denne med partenes consents forfløtt til den 15.august, til hvilken tid de vedkommende seg igjen har å innstille, hvor de da en rettmessig dom har at ervarte.

Anno 1690 den 15.august ble etter oppsettelse fra 5.juli, saken igjen foretangen uti veledle og velbr.hr.cancelieråd og amtmann Tøsbergs egen gunstige presens, samt ko.ma.fogd Sr.Henrik Pettersen.

De forinnførte lagrettesmenn møtte, undtagen Stener Aslaksrud og Alf Gundersby, som efter deres tilforn gjorte tilstand, er blitt stevnet til å vidne deres sannhet uti retten, utinnen hvis i dommen vorder tilspurt. I deres sted er av ko.ma.fogd tilnevnt Rasmus Veisten og Nils Berger at være tilstede i retten.

Hvor da partene møtte uti rette.

Og fremkom citanten Christopher Hansen Arctander, som ved sin broder Samuel Hansen lot inngi en stevneseeddelen, angående at den påskrift på forinnførte dom, efter Sr.Jens Tygesens mening ikke skulle være så lovlig som den burde, hvorved han innstevner Engebret og Østen Alme, Stener Marigård og Alf Vågård. for å vedstå den forretning som gjort er på Skollerud in 9bris 1669 med mere, datert Hønefoss 28.juli 1690.

Den innstevnte Mikkel Nilsen møtte, og vedstod at det seg i sannhet forholdte etter dommens påskrift.

De andre innciterede møtte og vedgikk i ligemåde å ha vært med og gjort utlegg i Søre Semmen etter dommens påskrift.

Hvorpå var dom begjærende etter forinngivne brevers anledning.

S.11b. Dernest inngav monsr.Jens Tygesen sitt innlegg av idag og begjærte dom.

Da efter tiltale, gjensvar og denne saks beskaffenhet, og eftersom citanten monsr.Christopher Hansen Arctander fremlegger en ucassert vurderings dom av 16.juli 1668, hvorefter utlegg er skjedd i Søre Semmen den 6.nov.1669, etter lensmannens fullmektig samt medhavende lagrettes overværelse, som her for retten gestod innførselen av dem lovlig at være skjedd, til Ingeborg Hansdatter uti 3 fjerdingers gods i Søre Semmen som Truls Aslesen påbor, med bygsel, landskyld og all annen herlighet, hvilken finnes lest op påskreven uti sterboet på Skollerud uti samtlige arvingers påhør den 16.desember 1669.

Hvilken utlegg ydermere bekreftes av et skiftebrev inngitt av monsr.Jens Tygesen, at daværende sorenskriver Jacob Bertelsen, dog uansett han blant arvingene uti de 47 omtvistede settinger i Søre Semmen har gjort fornøyelig deling, in margine noterer og seg forbeholder 2de domme av Sr.Lars Larsen og Ingeborg Hansdatter forhvervede, hvorpå han sier arvingene vil appellere,

imidlertid setter dem deres fastegods at være til videre forsikring.

Da i hvorvel Sr.Jens Tygesen befinner seg å være forsynt med skjøter av Truls Semmen på foromrørte 3 fjerdingers skyld i forberørte Semmen, så kan sådanne uti retten inngivne skjøter og breve ikke ansees som fullkommen hjemmel eller bifalles.

Men for rett befunden citanten Arctander, som bruker et skiftebrev gjort etter avgangen hans salige fader. og forrettet den 6.okt.1682, hvoruti ham tillegges de omtvistede 3 fjerdinger landskyld i Søre Semmen, samt et uttak av sin moders

kjøpmannsbok under 2de lovfeste vitners hender, hvorefter Truls Semmen ved bumerke og signets bekreftelse vedgår, å ha likvidert og betalt landskylden til 82-års utgang, og neste år efter å være løst fra gården, som instrumenter til å bevise at forskrevne 3 fjerdingar i Semmen har fulgt ham til 82-års utgang, da bonden har brukt oppsetsighet og ikke videre ville være ham ansvarlig, bør (citanten Arctander), særlig etterdi dommen finnes å være upåtalt og i alle måter uanket, at nyte de foromrørte 3 fjerdingar, tillike med de tilforn hadde uomtvistede 21 settinger, med bygsel og herlighet i alle måter etter dommens påskrifts videre sigelse.

S.12a. Monsr.Jens Tygesen derimot, bør ha sin billig søker igjen hos Truls Semmen, for hvis han til hannem ulovlig har skjøtet og avhendt.

Og Truls Semmen innen 25 dager at betale til citanten Sr.Arctander landskyld og all annen tilbørlig rettighet av sin påboende gård Semmen, alt etter lovens sigelse fra anno 1682 års utgang til dato.

Og derforuten for denne unødige prosess's påfør 6 riksdaler. Hva seg angår den av Truls Semmen dobbelt pantsatte ødegård Hunsdalen, da eftersom monsr.Arctander ikke uti rette tid har latt tinglyse sitt skjøte utgitt av Truls Semmen på ermeldte Hunsdalen, da kjennes lovlig at Hunsdalen er monsr.Jens Tygesen følgaktig, som har latt publisere sitt skjøte først til tings. Og citanten monsr.Arctander igjen å ha sin billig og lovmessig adgang til Truls Semmen som han best vet og kan.

(Dette var hva som sto i Tingbok nr.34 for året 1690).

TINGBOK NR.34 FOR ÅRET 1692.

RETTERGANG PÅ GOMNES TINGSTUE I HOLE 20.april 1692.

Lagrettesmenn: Lars Onsaker, Kristen Gomnes, Ole Staum (Stadum), Gudbrand Gomnes, Rasmus Gomnes, Jens Mou (Mo), Siver Gomnes og Guttorm Nes.

Var nærværende ko.ma.fogd monsr.Henrik Pettersen og bygdelensmannen Johannes Svarstad.

Tarald Solberg skal forleden den 8.april være blitt stukken igjennem det tykke av låret med en bajonett i stuen på Gomnes, og hadde sagt at Peder Pedersen Hou (Haug) var hans banemann.

Ko.ma.fogd hadde innstevt følgende vitner i saken:

Mads Buru (Bure), Jørgen Fjeld, Paul Vesetrud, Rolf Rud, Ole Hou (Haug), Siver Hoven (Håvi), Jon Hekhus, Kristoffer Gomnes, Anne Gomnes, Ingeborg Gomnes, Nils Sundet og Gudbrand Teigen, hvilke alle møtte, og etter deres corporlig ed vant som følger:

Mads Buree vant at han ikke så hvo som gjorde den blesserede Tarald Solberg skade, for han visste ikke av noe clammeri før Tarald Solberg sa at Peder Pedersen Haug hadde stukket ham.

S.12b. Jørgen Fjeld vant at han sto opp fra bordet og gikk ut, og som han kom inn igjen var skaden skjedd. Men han hørte at Tarald Solberg gav skylden på Peder Haug.

Paul Vesterud (Vesetrud) vant at den 8.april sistleden, etter tinget var holdt og lys og varme brente i stuen på Gomnes, ble Tarald Solberg stukket. Men han så ikke hvo som stakk hannem, men gjerningen tillagdes Peder Haug.

Rolf Rud vant likesom Paul Vesetrud, og hørte begge av ingen clammeri mellom den blesserede og Peder Haug.

Ole Haug gestod ved ed, at som soldatene var beordret at gå på mørnsterplassen dagen etter som var den 9.april, fulgtes Peder Haug med ham på veien. Da sa Peder: "Jeg er bange jeg tør ikke gå på mørnsterplassen". Da svarte Ole Haug: "Est du fri, tør du intet være bange". Da svarte Peder: "Ja mend er jeg fri". Videre visste han ikke.

Siver Hoven (Håvi) bekjente ved ed, at så snart skaden var skjedd, ropte Tarald Solberg på ham og sa: "Gud bedre meg granne, jeg er ille stukken". Da han spurte hvo gjorde det, svarte han Peder Haug. Dermed dantet han, og som han kom til seg igjen, spurte han etter: "Hvo gjorde Eder skaden"? Da sa Tarald: "Enten jeg lever eller dør, så er Peder Haug min banemann". Hørte ikke at Tarald Solberg hadde noe clammeri med noe menneske, ei heller var han drukken.

Jon Hekhus vant at Tarald Solberg sa: "Så sant jeg skal arve Guds rike, stakk Peder Haug bajonetten i meg", og sa: "Gud bedre min kone og mine små barn".

Kristoffer Gomnes og hans kone Anne Gomnes vant, at Paul Vesetrud, Halvor Fjeld og Gudbrand Teigen for og larmet på gulvet med deres blotte bajonetter, og kom på Kristoffer Gomnes så han falt på gulvet. Så kom Anne Gomnes og reiste ham opp igjen.

Imidlertid ble Tarald Solberg stukket. Vet ikke hvo der som gav ham stikket, thi han hadde ingen clammeri med noen, var ei heller drukken. Denne tumult skjedde midt for skorstenen, ungefehr 7 skritt fra Tarald Solberg som sto ved enden av bordet.

Ingeborg Gomnes var ikke i stuen da skaden skjedde.

Nils Sundet var i stuen da skaden skjedde. Så Halvor fjeld med sin blotte bajonett og Jon Hekshus med sin dragen korde stå ved skorstenen, som tilforn provet er. Da bøyde han Halvor Fjelds arm til bordkrakken og stakk hans bajonett inn og sa: "Sitt du der". Da var Tarald stukket, men de kunne ikke ha gjort skaden, for da var Tarald ikke nærmere enn 7 skritt. Da gikk de alle til Tarald og spurte hvo der hadde stukket ham. Da svarte han: "Om jeg skulle dø denne time, var der innen annen som gjorde meg skaden enn Peder Haug".

S.13a. Gudbrand Teigen gestod ved sin ed, at han var i den tumult med de andre som Kristoffer Gomnes, Anne Gomnes og Nils Sundet har provet om. Gikk derfra til bordet og ble ståendes ved krakkenden. Så fikk han at se at Peder Haug stakk bajonetten i Tarald Solberg uten å tale et minste ord. Dermed for han bort og visste ikke hvor han ble av. Da ropte Tarald at du stakk meg, Peder Pedersen. Dermed dانتe han, og før han dانتe sa: "Enten jeg lever eller dør, så er du min skademann".

Forinnførte vitner ble tilspurt om Peder Haug var med i den tumult ved skorsteinen. Da svarte de alle nei, de så ham der ikke. Peder Haug hadde sittet i kroken ved skorstenen når tumulten var. Videre visste de ikke.

Tarald Solbergs sønn Jens Amundsen, tilspurte Jon Hekshus, om han ikke visste at Peder Haug hadde undsagt hans fader. Da tilsto han, at Peder Haug sa til ham og hans hustru uti deres eget hus i vinter, han hadde ingen flere uvenner her på Strandens enn Tarald Solberg og Reier Nakkerud. Dem skulle han betale.

Hvorefter ko.ma.fofd velfornemme Henrik Pettersen, efter høyedle og velb.hr.øverste Brochenhuusis begjæring var tingsvidne begjærerdes.

S.22a. ALMINNELIG SKATTETING PÅ TRØGSTAD TINGSTUE I NORDERHOV
13.juni 1692.

Overværendes efterskrevne lagrettesmenn: Gunder Gagnum, Johannes Grønvold, Engebret Veisten, Svend Hverven, Kristoffer Haldum, Peder Hønen, Erik Tandberg og Knut Friksen, samt lensmannen.

Ble tinglest Anders Nilsen Moss hans utgivne skjøte på Søndre Gravli i Ådalen, dat.15.mars 1692.

Nok er Truls Amundsens bygselbrev på Lerberg i Norderhov sogn publisert av hederlig og vellærde mann hr.Jonas Ramus utgitt, dat.14.des.1691.

Ko.ma.fogs fullmekting Christian Tomassen formenter denne ovenkrevne bygselseddelen ei burde leses, såsom den innbemeldte ei har tjent hans maj. som soldat.

Fremkom for retten Margrete Kristensdatter boende ved Hønefossen, og tilspurte almuen tillike med lagrettet, om dem ikke i Guds sannhet vitterlig, at hennes mann Jens Jonsen tjente for corporal

under velbårne hr. overste Housmans regimente og livcompagnie. Og ikke for ungefehr 6 år siden uten hennes vilje å ha bortløpt, og bortrømt fra bemelte compagnie, da hun lå uti hennes barselseng. Og at hun siden den tid har skikket seg ærlig og vel, så ingen kan beskynde henne for noe uærlig. Men som en ærlig kvinne med sine henders arbeid har forsørget sine umyndige 3 barn uti hans fraværelse.

Hvortil de samtlige enstemmig svarte, at det i sannhet således forholdt. Hvorpå hun var tingsvidne begjærende.

RETTERGANG PÅ TRØGSTAD TINGSTUE I NORDERHOV
4.juli 1692.

Var overværendes ko.ma.fogd høyagtbar og velfornemme mann Henrik Petersen, bondelensmannen Peder Rasmussen Rå, samt efterskrevne lagrettesmenn:

Kristoffer Røyseng, Kristoffer Gardhamar, Halvor Bråk, Gunner Gagnum, Peder Hønen i hvis sted Lars Gjermundbo, Paul Sundby, Svend Hverven og Johannes Grønvold.

Ble tinglyst Sr.Johan von Cappelens transport til hans ko.ma. tolder i Christiania, seign.r Treschous, på den halve del i den overste Nils Bentsens sag i Norderhov prestegjeld, med inventarium og sagstue etc., dat.16.xbris 1691 av Bragernes.

Item veledle hr.assistensråd Jørgen Phillipsens pantebrev på et halvt pund tunge i den gård Gjørud i Haug anneks, ... dat.1mai 1692. (Noe av teksten er uleselig).

S.23a. Nok monsr.Gregers Mortensens bygselseddel ..... Hansen, på en ødegård på Ringerike kallas Helgerud, dat.Drøbak den 13.mars 1692.

Endelig Harald Olsen Hvals bygselseddel på en fjerding og 1/4 fjerding tunge i Nordre Hval den 8.april 1692.

Monsr.Jens Tygesen Lund lot ved skriftlig varselseddel av 26.juni innkalde endel almue av Norderhov for hvis de ham skyldig.

Stevningen med dens påskrift befinnes lovligen å være forkynt. Amund Siversen Veksal vedgikk å være skyldig 17 rdl.1 ort 8 sk.

Iver Hjelle vedgikk 5-2-0.

Jens Nordby vedgikk 11-0-3.

Gudbrand Ultvedt møtte ikke, men vedgikk i sin missive 5-3-16.

Halvor Bråk vedgikk 2-0-8.

Ole Jensen Vaker vedgikk 2-2-10.

Gudbrand Vaker vedgikk 1-3-4.

Mikkel Giles kvinne møtte, vedgikk 6-0-8.

Rasmus Veistens datter Marte Rasmusdatter møtte, og vedgikk på sin fars vegne 3 rdl.

Lars Veistens enke ved sin fremskikkede Arne Halvorsen, gestod

1-2-6.

Stevnevittnene Julius Kristensen og Torgrim Gjestsen avla deres ed, lovligens å ha stevnet Harald Grønvold til å møte idag, hvilken befinner seg absenderet, hvorfor monsr.Jens Tygesen påstår at han bør betale og lide dom for 4-2-16, som han hannem i rede penger har forstrakt. Herpå var monsr.Jens Tygesen dom begjærende.

Der er således avsagt, at de innstevnte bør betale til monsr.Jens Tygesen, enhver for seg, den summa som her oven finnes innført. Og dessuten 6 skilling i omkostnings erstatning innen 15 dager under lovens adferd.

Hva seg angår Harald Grønvold, som etter lovlig innkallelse ikke har copareret for retten, da forelegges hannem å møte og svare til neste ting.

Monsr.Jørgen Larsen ved Hønen på vellærde og hederlige mann Eiler Hirnklou, Scola Christianias rektors vegne, såvelsom Paul Alfsen Hval på egne vegne, begjærte almuens vidnesbyrd i hva stand Nordre og Søndre Hval gårdenes seg befinner, siden i den skadelige ildebrann forleden den 2.mai , alle de derpå gårdenes huse er blitt oppbrent. Og om Nils Olsen på Søndre Hval ei ved sådan ulykkelig hendelse er blitt ganske forarmet, så han har vært nødt til å "gastere"(?) gården.

S.23b. Om de ikke vet Søndre Hval at skylden 2 1/3 pund og 1/2 gt. og Nordre Hval 2 pund 1 fjerding 9 setting, og at Søndre Hval er benefinalgodset Rectoratet i Christiania tilliggende.

Om det ikke er ringe av aker og eng imot den store skyld som der avgår.

Samt aldeles ingen skog finnes til bemeldte gårder, og ikke nærmere bygningstømmer å bekomme enn ungefehr 1 1/2 (2 1/2 ?) mil derfra.

Hvortil almuen samt lagrettet svarte, at det seg således i all sannhet forholdt, og leilendingene var ganske utarmede av den skadelige ildebrann dem så hastig overilede.

Paul Alfsen Hval begjærte at almuen ville gi ham et tingsvidne om dem ikke var viterlig at Nordre Hval brente. Hvortil de sa dem det noksom var vitterlig.

Beklaget seg derhos Paul Alfsen, at hans gods og formue, såvelsom alle hans breve, som odels-, pante- og skiftebrev var i ildens lue fortært. Hvilket de som med var av almuen vedgikk, at han ikke det eneste av sine midler fikk reddet, formedelst den stor storm som den tid var.

Anne Madsdatter og Margrete Mule, presteenker i Norderhov, begjærte almuens attest om deres fattige vilkår, for allernådigst de bli forskånet for seneste påbudne kop- og ildstedskatt. Almuen sa deres armod, som var ille, var dem nok at være vitterlig, og deres vilkår å være såre slett, og at de begge måtte leve av den liten genant, dem av presten årlig ble tillagt, hvilken delt imellem begge kunne være dem til liten hjelp til deres opphold.

David Knutsen ved skriftlig stevne innkaller Kristen Smed ved Hønefossen for noen unøttige ord han skal ha latt falle hans trolovede til forkleining av 8.april 1692.

Hvorimot Kristen Smed erklærer seg i sitt innlegg av idag, seg intet å vite henne at ha forkleinnet. Og om noe i drukkenskap skulle være skjedd, vet han aldeles intet derav.

I denne sak at debatere har hans ko.ma.fogd, velfornemme Henrik Pettersen såvelsom monsr.Jørgen Larsen seg imellem lagt at forlike, og er således for retten med hånderbånd forenet, at David Knutsen aldeles ettergir saken med sådan condition, at Kristen Smed ikke herefter skal bruke noen unøttige ord om David Knutsen eller hans trolovede.

Ko.ma.fogd velformemme Henrik Pettersen tilspurte almuen om samtlige sagmestere og sagfolk i Norderhov, deres tilstand, om de eier noe til å utrede den allernådigste påbudne kop- og ildstedskatt.

Hvortil almuen svarte at det var fattige folk, og har intet at leve av uten det lille de fortjener med deres arbeide, Eier hverken ku eller sau, uten de fattige palter de kan bedekke sin nøkenhet med.

S.24a. ALMINNELIG SAKETING PÅ GOMNES TINGSTUE I HOLE
6.juli 1692.

Var overværende ko.ma.fogd Sr.Henrik Pettersens fullmekting Christian Tommesen, bygdelenmannen Johannes Svarstad med efterskrevne lagrettesmenn:

Mads Sørum, Jens Hansen Moe, Guttorm Nes, Siver Hoven (Håvi), Siver Kolkind, Anders Kolbjørnrud, Ole Rolfsen Stadum og Mads Bure med flere tingsøkende almue.

Monsr.Jens Tygesen begjærte at innføres, det han godvilligen bevilget Ole Bjørnsen Stadum at ligge med sine kreature uti en hans med andre omliggende gårde, nemlig Bønsnes, Deelen (Deli) og Søhol tilliggende seter, "Eschevold" seter kallet, og på Krokskogen beliggende. Eftersom den gård Stadum aldeles ingen rett har uten bevilgning dertil.

Ole Bjørnsen etter tilspørsgelse gestod seg ingen rettighet i bemalte seter å ha til sin påboende gård Stadum, videre enn med forlov av monsr.Jens Tygesen og hans moder på Deli.

Iligemåde efter tilspørsgelse gestendigede Kristoffer Gomnes ingen rett videre å ha i Eschevold seter til sin påboende gård Gomnes, enn hva Sr.Jacob Lut, Jon Søhols landherre, ham deruti har bevilget.

Nok efter Jens Tygesens tilspørsgelse, vedgikk Klaus Bårdsen Hundstad seg ingen rett å ha til den seter på Krokskogen kalles

Fjeld seter, videre enn han hittil har nydt med hans bevilgning og forlov. Og seterboen som der er bygd, hører under Lille Bønsnes.

Monsr.Jens Tygesen fremstillet seg for retten og inngav en skriftlig stevneseddelen av 21.juni 1692 over endel av Hole sogns almue for gjeld.

Klaus Lore, hvis kvinne møtte og gestod å være skyldig 2 rdl.
Jøren Horum vedgikk 1 rdl.3 ort 8 skilling.

Tron Horum vedgikk 1-2-4.

Anders Horum, hvis brodersønn møtte, gestod 2-0-8.

Søren Horums enke vedgikk 3-0-8.

Ole Finnsen Lore vedgikk 3-2-20.

Derforuten presenterte monsr.J.Tygesen av bemelte Ole Lore 4 rdl. for en ved han hannem in anno 1685 av 18 favner lang har lånt, eller han vil leve efter hans egen tilbydelse veden, forbedret med 6 favner, og 40 favner "baste tov", så belover Jens Tygesen å være fornøyet. Hvilket Ole Lore belovet for retten innen månedsdag å etterkomme.

S.24b. Siver Gjesvold gestod 4-2-19.

Anders Bye vedgikk 6-1-0.

Hans Bye, nu boende på Frøe (Frøhaug), møtte ikke, men ved lensmannen Johannes lot lot si å være skyldig til monsr.Tygesen 7 1/2 rdl.18 sk.

Jørgen Fjeld vedgikk 1-0-12.

Der er således forefundne og avsagt, at de innstevnte bønder etter deres vedgåelse bør svare til monsr.Jens Tygesen den forinnførte summa med 6 skilling av riksdaleren i omkostning innen 25 dager under lovens adferd.

Ole Lore ble forefundne å svare til Sr.Jens Tygesen den utlånede ved, eller derfor gjøre fornøyelse med nøyaktig verd innen måneds utgang.

Ennu lot monsr.Jens Tygesen innkalle Siver Gjesvold for 10 rdl. han etter sin forskrivelse av 29.nov.1676 skal være skyldig til Bønsnes kirke, hvis innhold i Bønsnes kirkebok finnes innført pag.1.

Siver Gjesvold møtte, og sa seg de pretenderende 10 rdl. 2de gange og vel 3de gange til avgangen Jacob Bertelsen å ha betalt, men kan ikke bevise det med sin hånd å være betalt.

Da er således for rett avsagt, at eftersom Siver Gjesvold ikke kan bevise den omtvistede gave av avgangen Jacob Bertelsen til Bønsnes kirke utgiven, og av Siver Gjesvold som pengene betale skulle og egenhendig underskrevet, ikke at være kommen forskrevne kirke til dags dato til noen nøtte og gode, da bør Siver Gjesvold etter egen forskrivelse betale til Bønsnes kirkes forsvar de til bemeldte kirke skyldige 10 rdl. innen 6 ukers utgang under adferd etter loven.

Kristen Johansen Gomnes begjærer tingsvitne angående halvparten i hans påboende gård Gomnes, hvilken ingen for skatt og landskyld til bruks vil anta, for dens ringhets skyld, etter den høye skyld den er pålagt. Men har selv vært forårsaket å bruke bemeldte halve gård for skattene.

Almuen efter tilspørgelse sa den var en meget slett gård, formedelst den er kommen i vandmakt, idet for og korn i langsomelig tid er ført ifra gården, og der er ikke havn til å sleppe en hest på om sommeren. Og at der vel ikke skal finnes noen som den skulle ville eller kunne anta, for å svare både kongelig og landherrens rettigheter.

Hans Solum sitter retten på Mads Sørums vegne i efterskrevne sak, formedelst han er innstevnet til å prove i saken.

Marte Hesselberg ved skriftlig stevneseeddelen innkaller endel prov til å prove i hr.lieutenant Bruns overværelse, hvorledes medhandlet og omgået er med hennes hus og våning på hennes ødegård Vekkeren etc, dat.18.juni 1692.

Provene møtte, men hr.lieutenant Brun befant seg absenteret, hvorfor stevnevittnene nemlig Tron Horum og Rasmus Frok, måtte avlegge deres ed, at han etter stevningens formål var lovligen kallet.

De innstevnte prov etter avlagt bogered vandt som følger.

Peder og Mads Olsen Sørum provet at ifjor sommer var de på Vekkeren. Da kom lieutenant Brun med tre soldater og en husmann ned til Vekkeren, hvor han befalte dem å kaste taket av stuehuset og "et lidet bue" som sto på Vekkeren, hvori bodde en huskvinne. Siden lot han nedbryte skorstenspipen og tok vinduene med seg, at ikke tyver skulle stjele dem bort. Sa at den kvinne var ikke tjenlig der at bo, thi hun brente opp både skie og risgården omkring hans og sameieres eiedeler. Dette gjorde lieutenanten av den årsak at de kunne bli av med bemeldte kvinne, som alle sameiere til skade lot hennes kveg gå i engene, hvilket de med prov vil bevise om skulle fornødiges. Thi hun har sittet dem herved 3 års tid således til fortrengsel.

Jørgen Gundersen og Nils Alfsen provet ved ed det samme som forskrevne to prov har omvundet, og det var vel at de ble av med bemeldte kvinne Maren Mortensdatter, thi de hadde stor fortred av henne. De skulle holde gjerdene vedlike, og hun kastet dem ned igjen, og lot hennes kuer og heste gå inn på engene, og hun oppbrante gjerdene.

Gudbrand Hansen og Gunder Nilsen bekreftet ved ed, at de var befalt av lieutenant Brun å rive taket av bemeldte stuehus og bu på ødegården Vekkeren, og nedbryte skorstenspipen. De tok vinduene ut og bar dem hjem for at de ikke skulle bortstjeles av tyver. Andre dagen kom de igjen etter lieutenant Bruns befaling, og med hans presents bar ut med kvinnens alt hennes tøy, hvorefter hun fløttesitt tøy bort i laden. De slo så skorstenen ned og forvarte skorstens- og dørejernet, og forat det ikke skulle komme bort, førte det hjem i sitt hus, og lieutenanten sa, der kan det ligge til jeg lar reparere huset igjen.

Provene ble tilspurt av hva årsak lieut.Brun hadde anstillet dette verk. Provene svarte at kvinnens kreature gjorde hannem alltid skade på hans eng og havn. Lørdags aften tok han hennes hest i uslått eng, hvilken lieut. tok i hus. Ved middagstid om søndagen kom Mari Mortensdatters to sønner, brøt døren som innenfor var forvaret med lås, og med gevalt førte hesten bort imot lieutenants vilje. Hvor på husets nedkastelse fulgte mandagen etter.

S.25b. Marte Hesselbergs fullmektig i retten, Anders Jørgensen, foregav at dito ødegård skylder ved 3 pund, hvor hr.lieut.Brun allene er eiende 1/2 fjerding og Marte Hesselberg derimot 3 fjerdinger. Og samme hennes hus er ennu ikke av lieutenanten reparert, hverken med tak, skorsten, vinduer eller døre. I hvorvel han tids er anmodet om forlik, dog forgjeves, og forskyter seg til krigsretten.
Er begjærende dette av retten at få beskreven, forhåpende at få noen restitusjon for den store skade citantinnen har lidd.

Tarald Solberg ved muntlig varsel innkaller Jon Hekshus, Marta Mikkelsdatter, Bersvend Håvi, Siver Kolkind, i hvis sted Ole Nakkerud besitter retten, Ole Skamarken og Svend Moen, hvilke begjæres til ed at antages for retten, og gestendige hva ord og trussel de har hørt av Peder Pedersen Hov (Haug) nest før skaden skjedde på Tarald Solberg forleden den 8.april på Gomnes.
Peder Pedersen Haug møtte ikke personlig i retten etter lovlig innkallelse, men skikket sin fader i veien med et innlegg av idag, hvor han beskylder provene at være i nær slekt til citanten Tarald Solberg etc.

Marta Mikkelsdatter, Jon Hekshus's kvinne, er av Peder Paulsen Haug i hans inngivne innlegg, beskylt for tyveri, hvorfore samtidig tilstedevarende almue ble tilspurt om de visste at hun hadde begått noe tyveri, hvorfor hun så skammelig beskyldes.
Hvortil samtlige svarte at de visste intet ondt med henne, og hun alltid har skikket seg ærlig og vel her i bygden.
Provene angående, da gestår almuen at Bersvend Håvi har Solbergs stedatter.

Siver Kolkind har Peder Haugs søster, og Jon Hekshus's kvinne er nestsøkenbarn til Solbergs kvinne.
Tarald Solberg ble tilspurt når han om sine innstevnte prov bekom videnskap, svarte han omrent 14 dager før jul, da han ble advart, at han skulle agte seg for Peder Haug for han hadde undsagt ham. Og som han aktet sådant kun for løst snakk, inntil gjerningen fulgte på at han så ille ble medhandlet, hvorfor han tilforn før nu ikke, og særdeles for den store smerte han så langsomelig tid har utstått, har kunnet haft leilighet til de inciterede, Peder Haug for sin gjorde trussel at tiltale.
Begjærte at eden for de innstevnte prov måtte forelegges og siden påminnes.

Provene efter avlagt bogered provet som følger:
Jon Hekshus vandt, at Peder Pedersen sa uti hans hus omrent 14 dager før jul 1691: "Jeg har kun 4 uvenner på Ringerike. Det er Reer Nakkerud, Anders Kolbjørnrud, futen i Domholt og Tarald Solberg. Hannem skal jeg betale innen stakket tid, så han skal intet vite hvorvel han skal få det".

S.26a. Marta Mikkelsdatter provet enstemmig som forrige prov omvundet har.

Bersvend Håvi provet at Marta Mikkelsdatter ba ham si til Tarald Solberg at han skulle ta geg i vare for Peder Haug.

Siver Kolkind visste intet å prove i denne sak.

Ole Skomaker provet at han var på Haug 8 dager før påske. Da sa Peder Haug, der satt en mann neden i stuen. Jeg hadde tenkt å springe på ham, men så ikke mannen hvo han var.

Sven Moen vant ved ed at han kom til Siver Håvi i Maltkleven noe etter Solberg hadde fått skaden i sitt lår. Hvor Jens Amundsen, Tarald Solbergs stesønn og var. Da spurte han ham hvorledes Tarald Solberg var. Sa han, han er noe temmelig (dårlig). (Ser ut som skriveren utelater eller glemmer ord i teksten. Egen bemerkning).

Så spurte han Siver, hvem skaden hadde gjort. Efter Tarald Solbergs ord skal Peder Haug ha gjort skaden. Videre spurte han om de drakk sammen. Da sa han nei. Men Siver sa at han satt hos Peder Haug ved skorstenen, og som soldatene "svermed paa gulvet sagde hand Peder Hov ville staaed op, da bad han ham ei at staa op, noget der efter stod hand op, strax der efter raabte Tarald at hand var stucken".

Ennu provet Bersvend at Siver Håvi hadde sagt at han satt ved skorstenen hos Siver Kolkind og Peder Haug, som soldatene larmet på gulvet. Da sa han Peder sa: Jeg tror jeg står opp og gjør noe underlig, "Bad Gud bevare dig sagde Siver Hovi".

Videre hadde han eller de andre ikke at prove.

Tarald Solberg formener disse vitnesbyrd å være nok til at overbevises, Peder Haug at han er den som har tilføyet ham dette uløkkelige sting i hans lår. Og formener at Peder Haug bør fefundere ham for den svie og verk han i så langtidsmælig tid har utstanden, samt for badskjærlønn og arbeidsspille ved hans gårdsbruk.

Eftersom denne sak tilforn ved krigsretten er gjort anhengig, både ved supplication og arrest, så vedstår jeg meg ikke herutinnen å dømme. Imidlertid tjener dette de vedkommende til god bevis i deres sak og opplysning.

S,26b. Anders Jacobsen på Kolbjørnrud ved muntlig stevning den 18.mai sistleden, innkaller Jens Paulsen nu værende på Kolbjørnrud, formedelst han seg har bemektiget den halve part i hans påboende ødegård Kolbjørnrud, som hannem for 4 år siden av Sr.Jacob Lut er tillatt med årlig avgift derav at bebo. Formoder å bruke sin gård Kolbjørnrud fremfor noen annen til dette års utgang, om han ikke herefter som tilforn med Sr.Jacob Lut kan accordere om gårdenes bruk.

Den innstevnte Jens Paulsen møtte, og la i rette Sr.Jacob Luts hjemmelsbrev på den halve del i Kolbjørnrud av 30.juni 1692. Anders Jacobsen ble tilspurt hvorledes hans og Sr.Luts kontrakt ble sluttet, da han Kolbjørnrud først antok. Da sa han at der ble ingen kontrakt sluttet mellom dem anderlerdes enn muntlig. Og lovet ham byggselseddel når han fornøyet ham for sin byggselrett. Formente at han forblir ved plassens fulle bruk, eftersom gården hannem i rette tid etter loven ikke er avsagt, som skylder kun en fjerding. Og er tvert imot kongens lov, som tillater sådan ringe skyld ikke bør bebos av mere enn en leilending.
Derpå irettela Jens Paulsen sitt innlegg av 6.juli 1692, hvor han hårdeligen angriper citanten og han kvinne etc., pretenderer refusjon for sakens med videre og på hans andragende av 21.juni 1692.
Anders Kolbjørnrud irettela velb.hr.amtmanns resolusjon.

Knut Pjåka besitter retten i Mads Bures sted.

Gudbrand Gomnes i Anders Kolbjørnruds sted.
Saken og tinget er oppsatt til imorgen, formedelst dagen er forløpen.

Anders Jacobsen sa, at da han kom til Sr.Lut for å leie gården, sa Lut, eftersom vi er fremmede til hinannen, så kan I gi meg avgift derav for dette år.

Da svarte Anders, Gud bedre meg, jeg kan ei dra herifra med mindre jeg får det i bygsel.

Lut sa, for det år kan du gi meg 20 tylter sagtømmer.

Da sa Anders, Husband, det er for meget.

Så sa Lut, du kan gi meg 18 tylter dito. Blir du lenger ved gården, skal du ha det i bygsel, og de 18 tylter skal deg godt gjøres igjen i bygselen.

Derpå fløtte Anders til Kolbjørnrud, som han sier var ganske forfallen. Så man kunne ingen sted stå for "draab" i hvert et hus som var på gården. Sier når manns kjennelse kommer der på gården, skal vel utvises hva reparasjon han derpå har gjort.

Endelig ble Ansers Kolbjørnrud tilspurt, om han lovlig fra gården var avsagt. Hvortil han sa nei.

På monsr.Luts vegne møtte Rasmus Rasmussen, og herimot foregav at Anders Kolbjørnrud imot hans vilje og tillatelse bebor Kolbjørnrud. Tilmed har Anders uti hans supplikk til velb.hr. canseliråd og amtmann angrepet ham, som han vil formode seg blir forbeholden til videre påtale. Nok formoder han det han av dommeren blir halve parten avkjent til røddiggjørelse.

Videre ble ei av partene i retten presteret, begjærer en forsvarlig kjennelse.

S.27a. Avsagt:

I hvorvel Jens Paulsen formener det hjemmelsbrev hannem av Sr.Jacob Lut meddelt den 30.juni sist avvigt, seg å være nok til å drive Anders Kolbjørnrud fra den på femte år siden bevilgede halve del uti hans iboende gård Kolbjørnrud, så synes sådan hans mening ei med billighet å kunne bifalles. Helst etterdi en leilending uten foregående lovlig frasigelse ei er pliktig å vike den jord hannem er tillatt å bebo. Og citanten sier han aldri er blitt lovlig avsagt fra sin gård, ei heller er det av vederparten for retten vordet demonstrert.

Så og er det loven motstridig at noen proprietær vil innsette to leilendinger på en fjerding skyld.

Hvorfor således for rett er avsagt, at citanten Anders Kolbjørnrud som sin sak i rett tid etter loven har gjort anhengig for dette inneværende år, bør nyte, bruke og beholde Kolbjørnrud med all des tilliggende og påvoksende avgrøde både i aker og eng. Og vederparten Jens Paulsen, herefter i ingen måte å befatte seg med den av Sr.Jacob Luts bevilgede anpart i Kolbjørnrud.

Hvorimot Jens Paulsen til sin skades oppreisning for sin lovlig tiltale til Sr.Lut forbeholden, som hannem denne prosess har forvoldt.

Ko.ma.fogd ved lensmannen Johannes Svarstad, lot innkalle Tollef Haug, Kjersti Pedersdatter og Kjersti Olsdatter, at vitne deres sannhet i den sak imot Mads Bure og Jens Paulsen, som begge lovlig befinnes stevnet og for retten seg innstillet.

Hvilke efter beskyldning voldeligen med hugg og slag skal ha overfalt Ane Larsdatter i hennes eget hus på Kolbjørnrud. De innstevnte vitner sa at de visste intet hvo som slo henne, men hun Ane Larsdatter kom inn til dem hver i sær, og var noe blodig i ansiktet. Men hvo det gjorde, visste de ikke. Anne Larsdatter begjærte å antages til eds, såsom ingen vitner var tilstede da hun ble overfalt. Derimot begjærte Mads Bure og Jens Paulsen å gjøre benektelsesed. Efter sådan beskaffenhet synes ikke saken til desisjon at kunne foretas, men dermed beror til nærmere bevisning og opplysning kan erholdes i saken.

RETTERGANG PÅ ÅSTEDET RINGÅSEN 2.august 1692.

Lagrettesmenn: Halvor Bråk, Harald Frok, Ingebret Veisten, Rasmus Veisten, Siver Tandberg og Knut Eriksen Vaker. Overværende lensmannen Peder Rasmussen Rå.

Fremstillet seg for retten den hederlige matrone Margrete Mule, som ved muntlig varsel ved Torgrim Gjestsen og Rasmus Jørensen hadde latt innstevne Mari Mortensdatter boendes på Ringåsen, at hun skulle møte her etter forbemelte 5.stevne uti rette til idag, at høre hennes hjemmel der har tillatt henne å bebo ermelte plass, samt Anders Jørgensen brukende den halve part i Østre Hønen, såvelsom og Peder Nilsen Hønen for å møte her, om de kan gestendige Mari Mortensdatter den omtvistede bevilgede husmannsplass Ringåsen, item Gunner Gagnum og Ole Toresen Eikli til provs i denne sak. Hvilke alle etter foregående kall presenterte seg i rette.

S.27b. Den hederlige matrone Margrete Mule protesterede efterskrevne, at eftersom prestebolens gård Hønen, som dertil er skjøtet av hr.commissar Lars Larsen, har av gammel tid hatt sin part i Ringåsen like med Østre Hønen, som kan sees av Hans maj. allernådigste commiterede c.....(?) og 12 lagrettis besiktelse av 24.aug.1685. Hvilket og i forrige årringer er nydt av dem som har brukt Hønen, så at husmannen som har sittet på Ringåsen, har gitt til begge gårdene deres andel av samme plass.

Ja endog etter ko.maj.fogs befaling av lensmannen og tilnevnte mann er utlagt og utmålt meg den halve del, har hun Mari Mortensdatter slått og innhøstet høyet derpå. Så forvender hun etter lovens 3.boks 14.capt.1.art. at hva avl derpå faller, må høre henne som jorddrott til og henner(!)at tildømmes å betale landnåm og svare henne all skade, hindring og prosessens omkostning.

Lensmannen Peder Rasmussen Rå gestod efter fogden Sr.Henrik Pettersens befaling med Paul Sundby og Kristen Li, noe etter seden var oppkommen omrent 14 dager før St.Hans, å ha oppmålt den halve part av akerjordene på dette omtvistede Ringåsen, hvilket formodentlig skulle komme Margrete Mule til bruks, men engen ble ikke oppmålt.

Da spurte hun lensmannen hvis ordre han dertil hadde.
Sa han fogdens.

Da sa hun, det er meg like kjært hvem jeg svarer rettighet av. Mari Mortensdatter etter tilspørgelse, sa at Peder Hønen sa hun kunne dra til Ringåsen og bli der. Ville hun intet så, kunne hun sitte i husene.

Peder Hønen nektet å ha gitt henne forlov mere enn til hans anpart i Ringåsen.

Partene er således for retten med henderband forenet, at Mari Mortensdatter skal betale til den hederlige matrone Margrete Mule for dette års bruk i Ringåsen til hennes anpart i bemelte Ringåsen, Vestre Hønen underliggende, halvannen riksdaler, og derforuten gi henne 4 mål skur i denne tilstundende høst.

Dog vil Margrete Mule ha seg forbeholden, til hvem hun bemelte halve part i Ringåsen til nesstundende år den vil bortleie.

Eodem die præsentibus prænominatis lagrette og lensmann, ble retten betjent på åstedden Hønen.

Fremkom monsr. Anders Jørgensen som ved en skriftlig stevning av 27. juli sist avvigt har latt innstevne Peder Nilsen, boende på Hønen her i Norderhov prestegjeld for et stokke jord han for hannem utav hans tilhørlige halve del i Østre Hønen har avgjerdet, samt for høstebytte etc.

Peder Hønen møtte i rette, der stevningen på åstedden ble opplest, men sidenefter etter påberopelse befant seg absenteret.

Anders Jørgensen protesterte at han bør lide etter loven, formedelst han har borttatt et stokke av hans tillagte og brukende jordeplass i Østre Hønen til en vei, til å drive sine kreature ned over Anders Jørgensens eiendeler til sin trede.

S.28a. Tillike med hans vilje opprevet en skigard til forskrevne fedrift.

Lensmannen med to av rettens medlemmer var begjært å oppmåle den inngjerde vei til Peder Nilsens trede. Da befantes den å være i lengden 24 favner og i bredden oventil 2 favner og nedentil et favne.

Husene på ermelte Hønen ble besiktiget, og befantes Peder Nilsen å ha flere hus enn Anders Jørgensen. Hvorfor Anders Jørgensen begjærte deling på den måte hans formann det fra ham nydt har. Lensmannen Peder Rasmussen og Halvor Berg samt Engebret Veisten og Harald Frok gestod at husene var delt de tilforne bondeleilendinger ved lensmannen og seks mann således: Anders Jørgensens formann skulle ha av gården forefinnende huse den østre låve og halvparten i fehuset, samt stuekoven og buret under lofthuset, et gammelt stabbur og halvpartern i et "størishus". Derimot skulle den andre nyte resten av de andre huse.

Gjerdet ble av oss besiktiget, og så vi så meget å være nedreven, så han kunne drive sine kreature gjennem ned i bemelte trede.

Endelig innstilte seg Peder Nilsen, og ble således for retten angående denne sak vennligen forlikt og forenede, at Sr. Anders Jørgensen av husene skal beholde den østre låve, halvparten i fehuset samt stuekoven, buret under lofthuset, et gammelt stabbur og halvparten i et størishus.

Angående det omtvistede engstøkke Peder Nilsen av Anders Jørgensen har gjerdt seg nøttig til fedrift, da er dem da omforenede han Peder Nilsen skal bekoste beskrivelsen med forseglet papir, samt dommerens umake her her til åstedet, og fli bemelte Anders Jørgensen det beskreven.

Hvorpå de gav hinander deres hender, med tilsigelse, hvilken forbrøt denne forlikelse, skal gi til Qvesthuset i Norge 20 riksdaler.

RETTERGANG PÅ DEN OMTVISTEDE ÅSTED MELLEM ØSTBY OG
BJØRNSTAD I VIKS FJERDING I NORDERHOV 3.august 1692,

på en bråte ber ibid. som av ærlig og velagt Gunder Sørensen skal være hugget.

Lagrette: Jon Skjørvold, Nils og Svend Hverven, Peder Hønen, Alf Klekken og Jacob Li. Var overværende ko.ma.fullmektige tjener velagt Christian Tommesen, samt lensmannen Peder Rasmussen Rå.

Fremkom for retten Nils Bjørnstad og Paul Sundby, som ved skriftlig stevneseeddelen innkaller Sr.Gunder Sørensen ved Hønefossen, som Østby er brukende, formedelst han har inntagen en bråte Bjørnstad underliggende, som han seg til beite og engeland har bemektinget med videre etc., samt endel prov som i denne sak til vitnesbyrd er innkalt, dat.28.juli 1692.

Hvorimot gedagte Gunder Sørensen lot inngi sitt innlegg ved Truls Olsen Elviken, som han for andre affaires ei har kunnet møte. Påstår at forbemelte citantenes stevnemål ei bør eragtes gyldig, eftersom hans landherre etter stevningens utvisning ei befinnes å være stevnet.

Velagte Christian Tommesen på ko.ma.fogd Sr.Henrik Pettersens vegne, begjærte partene at måtte tas til ed, som nu til dette S.28b. sted finnes innstevnet.

Imot velagt Christian Tommesen, ko.ma.befullmektigede, såvelsom Gunder Sørensens protestasjoner, er således avskediget, at såsom lovens 1.bogs 6.cap.1.art. tillater ikke noe vitnesbyrd at utstedes for noen rett uten den hvis godset pågjelder er lovlig dertil kallet, så understår vi oss ikke å ta noen prov her beskreven, med mindre landherren til denne omtvistede gård Østbys eiedeler, som påberopes, lovliggen etter lovens foresigende 3.bogs 24.capt.19.art. blir innkalt.

Hvorfor og citantene er pliktige forberørte Østbys landherre samt den der brukende leilending til en annen bekvemmelig tid, om de videre med saken fortfarer, på forberørte åsted at innstevne.

Imidlertid stiller Gunder Sørensen fornøyelig caution for den på den omtvistede bråte voksende avl og grøde, som av oss er vurdert til 6 riksdaler, hvorefter han bemelte bråte videre til sakens utdrag kan innhøste.

S.39a. RETTERGANG PÅ ÅSTEDEN VED HENS-LANDET
27. september 1692.

Sr.Johan von Cappelen var begjærende at decidere en tvistighet imellem hannem et interessenter på den ene side, og Sr.Lut på den annen side, angående endel master denne siste skal ha åvirket imot en imellem dem opprettet kontrakt.

Overværend ko.ma.fogd Sr.Henrik Pettersen, bygdelensmannen Peder Rasmussen Rå og lagrettesmennene Peder Berg, Gudbrand Berg, Kristoffer Haldum, Nils Follum, Simen og Helge Alme.

Von Cappelens fullmektig Anders Hansen inngav en skriftlig 5.stevne varselseddelen, hvorved Sr.Lut innkalles på åstedet ved Henslandet til å møte idag, på hvilket sted det omtvistede åvirke fantes beliggende, dat.Bragernes 25.aug.1892.

Den omtvistede last besto av 8 tylter 2 trær 14 palm master og 11 trær loddbjelker, som var skal være åvirket i Nes-skogen i Ådalen. Efter begjæring til fogden var tømmeret blitt arrestert. Citantenes fullmektig inngav en skriftlig kontrakt mellom avgangen commissarie Lars Larsen og Sr.Jacob Lut, dat.Christiania 8.okt.1668, hvori det heter at Sr.Lut skal ha all masteskogen i en del gods de dennem for lengst har tilforhandlet seg av statholder Gyldenløve for 1200 riksdaler.

På Sr.Luts vegne møtte hans fullmektig Albret Nilsen. Han inngå Sr.Luts vidløftige innlegg av idag, der han sier å ha brukt Nes-skogen i 16 år førend ifjor.

(Det ble diskusjon frem og tilbake om dette tømmeret. Denne tas ikke med her, da den ikke inneholder noen opplysninger om personer eller slekt).

S.40b. RETTERGANG PÅ DEN OMTVISTIGE BRÅTE MELLEM
ØSTBY OG BJØRNSTAD I NORDERHOV 30.sept.1692,

hvilken bråte velagt Gundersen Sørensen residerende ved Hønefossen og brukende den gård Østby, skal ha hugget forleden sommer, forsynt med sed og innhøstet.

Lagrette: Jon Skjørvold, Halvor Bråk, Engebret Veisten, Rasmus Veisten, Jens Nordby og Alf Klekken.

Fremkom for retten Nils Eriksen Bjørnstad og Paul Sundby, som ved skriftlig kall og varsel har innstevnet monsr.Gundersen Sørensen ved Hønefossen. formedelst en bråte han skal ha åvirket på Bjørnstad fornemmede eiendeler, såvelsom landherren til ermelte Østby monsr. Anders Larsen med hans verge Peder Eliasen.

Item til provs er innstevnt Inger Johansdatter, Even Åsen, Marta Knutsdatter, Birgit Rødningen og Truls Ask. Stevningen dat.10.aug.1692.

S.41a. De innstevnte møtte uti egen person, untagen Anders Larsen med hans lagverge, såvelsom Marta Knutsdatter. Monsr.Jørgen Larsen møtte på monsr.Anders Larsens vegne.

Monsr. Gunder Sørensen ved skriftlig kallseddel hadde innstevnt Steffen Olsen Lerberg, Truls Elviken, Ole Simensen ved Hønefossen, Maren Andersdatter og Mette Østby, deres sannhet å gestendige om fornevnte bråte, item Nils Bjørnstad provene at påhøre etc. dat. 24. sept. sistleden.

De innstevnte møtte alle i egen person.

Inger Johansdatter gestod, at hennes fader Johannes Bjørnstad for ungefehr 40 år siden, da boende på Bjørnstad, brukte han tillike med Østbys besittere felles i hugst og havn.

Even Åsen en mann på 90 år, sa at utmarken har alltid vært felles til hugt og havn imellem Østby og Bjørnstad så lenge Bent Bjørnstad levde. Han opplot Østby for sin datter, som siden brukte Østby, og det for rum tid siden.

Birgite Rødningen provet at Bent Bjørnstad for 50 år siden gav hennes fader forlov å rødde en "slaare" så meget han ville. Og den omtvistede bråte fulgte begge gårdene til felles, men hvor langt de gikk inn mot Østby, visste hun ikke.

Truls Ask, ungefehr noen og 30 år gammel, provet, at for ungefehr 14 år siden ryddet hans fader, som bodde på Bjørnstad, en bråte sonst i denne omtvistede bråte ved alfarveien. Den var innhegnet i noen år, siden ble den utlagt igjen. Resten av den påstevnte bråte som da var skog, lå til fetråd (fetråkk).

Monsr. Gunder Sørensen fremførte sine prov, nemlig Steffen Olsen Lerberg, som provet at Anders Hverven som for 40 år siden brukte Østby, hadde forlovet sin husmann utenfor Østbys engegård, å rødde seg en bråte i disse eiedeler som nu omtvistes, fra bemelte engegård sør etter et stykke. Visste ikke av annen dele imellem Liten Østby og Store Østby enn en liten bekk som dem adskiller. Hørte intet at Bjørnsts oppsittere anket noe derpå. Provet at utgården for engen på Store Østby begynte øverst i berget og gikk like over den omtvistede bråte ned i bekken ved enden av Liten Østby eng.

Truls Elviken, en mann på 40 år, gestendiget, at utgården ved Østby begynte i høyeste knolde, og gikk ned i enden på Liten Østby eng. Vet ei hvem det tilhørte det som lå utenfor hvor den påstevnte bråte er, men lå under fetråd.

Ole Simensen, 44 år, gestod det samme som Truls Elviken. Visste av ingen annen dele imellem Store og Liten Østby enn den bekk dem adskiller.

S. 41b. Maren Andersdatter provet, at hennes fader Anders Hverven sa, at engegården ved Storøstby gikk like fra bergknolden ned i bekken ved enden av Liten Østby eng. Vet ei hvo de eiedeler utenfor tilkom.

Mette Østby provet, at utgården for Stor Østby eng for over 20 år siden gikk like fra høyeste berg ned i bekken. Og Knut Bjørnstad sonst i denne omtvistede bråte ved alfarveien røddet en bråte for omtrent 14 eller 16 år siden.

Videre hadde de ikke å prove, hvorefter de avla deres bogered etter loven.

Derefter begjærte monsr. Gunder Sørensen at vi ville besikte en bråte som Bjørnsts oppsittere i felles mark hadde hugget. Hvilken av circumferens var noe større enn den nu omtvistede. Hvorfor hans påstand er, at eftersom Bjørnsts oppsittere har,

etter den bevislighet i retten efter provenes tilstand er demonstrert, at den omtvistede bråte er røddet i felles mark, derimot en likeså god og døgtig bråte med hans at regne og enn mere, så formener han av felles mark intet mere å ha innhegnet, enn hva hans lodd og anpart kan tåle, som ligger for hans brukende gårds formerker. Hvorfor han formener det her efterdags at beholde, samt at erstatte ham en billig kost og tæring.

Den besiktelse på den bråte østenfor den omtvistede bråte, som Bjørnsts oppsittere for lang tid siden opprødd, eragter Nils Bjørnstad ved sin påstand ikke burde skje, eftersom han eller hans landherre ikke befinneres lovlig varslet. Og den bråte som er stevnet på, formener citantene å være berettiget halvparten uti, med ringeste med hvis avgrøde eller videre derav dependeret. Dersom Gunder Sørensen befinner seg fornærmet med den østre bråtes innhegnelse, da at søke det lovlig til videre rettens kjennelse, tillike med de andre utmarker.

Monsr. Gunder Sørensen protesterte derimot med formening, at såsom citantene har stevnet til en granskning imellem Østbys og Bjørnsts eiedeler, kongens fogd såsom deres landherre på ko.ma.vegne, formener derfor at sådan citantenes protestationer ikke ansees av noen gyldighet, som det har utsikt til utflykt og langt opphold i saken.

Imidlertid møtte monsr. Nils Jacobsen som fullmektig på sin prinsipals vegne, og anviste Hans maj.allernådigste skjøte på endel gods at være solgt til fru Margrete Verdelmans (?), hvori disse bemalte citanters gårde tillike med annet mere gods her i fogderiet beliggende, finnes innført.

S:42a. Formener at etterdi ikke noen som landherre er innstevnt, bør saken bero til nytt stevnemål.

Gunder Sørensen var begjærende endelig dom i saken, da han ikke var bekjent med at madame Verdelman var eier til Bjørnstad og Sundby, og efterson citantene selv har varslet kongl.fogd, da ingen annen landherre visstes, eller noe derom til tinget har vært publisert. (Dette gjelder den østre bråten som Bjørnstadfolkene hadde innhegnet. T.S.).

Såsom av forinnførte provenes tilstand befinnes den omtvistede bråte å være opprødd av Sr. Gunder Sørensen i felles mark og eiedeler imellem Store Østby og Bjørnstad, da eragtes for rett at forberørte påstevnte bråte bør herefter som tilforn være felles eie med Østby og Bjørnstad, for såvidt utenfor den omprovede utgård for Østbyengen fra høyeste berg ned i bekken ved enden av Litens Østbyengen, er angående, inntil partene til en bekvemmelig tid, om dem så synes, kan ved rettens middel i deres utmarker la seg dele deres felles eiedeler imellem.

Har ellers monsr. Gunder Sørensen noe på den annen av de besiktede og i felles mark av Bjørnsts besittere innhegnede bråte å påtale, stevner han de vedkommende lovlig.

Den omtvistede bråtes avgrøde beholder Sr.Gunder Sørensen, imot den omkostning han på ermeldte bråtes opprøddelse uti utmarken har bekostet.

(Språket i denne saken er kronglete og av og til vrient å forstå. Derfor er noen av avsnittene forsøkt forenklet. T.S.).

RETTERGANG PÅ ÅSTEDEN MELLEM ASK OG LERBERG
3.oktober 1692.

Lagrette: Knut Veien, Jens Sørum, Johannes Ve, Peder Hønen, Erik og Siver Tandberg. Overværende lensmannen Peder Rasmussen Rå.

Monsr.Jørgen Larsen vohnhaftig ved Hønen, fremkom og sin skriftlige stevnesteddel inngav av 19.september sist avvigt, S.42b. hvorved han innkaller hr.rådmann monsr.Eggert Stochflet for en stor andel sagtømmer han iår og forleden år skal ha latt hugge i Ask underliggende eiedeler med videre, samt derhos inngitt en arrest på det samme tømmer, som nu i Askskogen er beliggende, av 19.sept. nestleden.

Har så begjært oss til en delesten imellem Ask og Lerberg, hvilken begge partene, på monsr.Stochflets vegne Gudbrand Christensen, og monsr.Jørgen Larsen vedtok å være rette dele imellem de omtvistede gårders eiedeler. Og der bestående straks oven på åsen en flat sten med flere stener omlagt, visende i vest nordvest. Ovenfor etter samme strekning fantes ennu en sten, som holdes for en delesten, og viser i ligemåde i vest nordvest.

Siden ble oss anvist av Mads Lerberg og velb.Stochflets fullmekting Gudbrand Christensen, en annen delesten under et lite berg ved en myr, sønden for den seter som kalles Ask hjemmeseter og Seterkjennet, som peker likesom de andre 2de i vest nordvest. Monsr.Jørgen Larsen formener at denne siste besiktede sten ikke kommer overens uti like linje med de forrige 2de anviste delestener, ikke heller lovlig skal kunne bevises fra gammel tid å ha vært aktet eller holdt for en rett delesten, men tar alt for meget i sør inn på Ask eiedeler.

Hvorved Ask hjemmeseter, som med prov og vidnesbyrd er bevisliggjort, av alders tid å ha fulgt og ligget under bemelte Ask med videre skogstrekning ovenfor, derfra og under den gård Lerberg er blitt betagen.

Likemed er det og øyensynlig å fornemme, at samme sten står på et sådant et usedvanlig sted, som dele ei pleier at hensettes, og synes likesom det ved et gammelt derhos beliggende tre å være utløst av berget ved dets fall.

Allikevel lar han den således og for dens verd passere, inntil han en annen tid eragter beleilig derpå å tale.

Og nu allene ville fornemme hvis sagtømmer som over samme strekning kunne være huggen, hvilket han begjærer efter compassens utvisning at kunne erfares.

Gudbrand Christensen på sin husbands vegne formente monsr. Jørgen Larsen ingen innpass i sine skoger at være skjedd ved den omtvistede hugst, eftersom det er hugget i felles skog efter en sorenskriters dom for noen år passert, og sier delet mellem de omtvistede gårders eiedele ei lenger at strekke seg enn til denne siste ommeldte sten. Resten hvor ingen stener befinneres, formener han herefter som tilforn at forblí sameie.

Gudbrand Christensen ble tilspurt om den ermelte dom i retten at anvise. Da ga han til gjensvar, at formedelst den så kort tid givne varsel, kunne han ei bibringe de nødvendige dokumenter til sitt forsvar. Formener at tømmeret av arresten måtte relaques.

S.43a. Og dersom hans husbands tømmer skulle opptelles, formenter han monsr. Jørgen Larsens tømmer i ligemåde måtte begranskes.

Monsr. Jørgen Larsen svarte hertil, at han har fått fullkommen varsel etter loven i åvirkesaken angående. Den påberopende dom om felles (eie) burde han å ha hatt i hendene førenn han hadde begått sådan skoghugst. Og om det enn hadde vært felles, burde han dog ei videre at hugge enn hva hans lodd og andel etter gården skylden kunne tåle. Såsom den gård Lerberg ikkun skylder 3 fjerdingar, Ask derimot 4 skippund. Og som delet befinneres nedentil, sluttet, at det ei kan være mere felles enn neden.

Og som han formener det omtvistede tømmer i Ask formarker å være hugget, begjærer han det lovlig måtte granskies og eftersees.

Gudbrand Christensen protesterte, at Lerberg, Hole og Røyseng er felles skog tilsammen vestenfor hjemseteren.

Og i hvorvel monsr. Jørgen Larsen fornemmer seg meget fornærmet på Ask eiedeler, ved den sten påberopes sorenskriveren monsr. Jens Tygesen skal ha kjent og dømt for en delestens, allikevel har vi etter compassen derifra ende i vest nordvest med muligste flid begransket og overveiet dessen skogstrekning imellem Ask og Lerberg, inntil en ås hvor Halvor Hjelmerud og Peder Skotland møtte, og forgav at være felles mark til de angrensende gårde i Soknedalen.

Sønden for samme strekning har vi befunden en andel tømmer, som nu påtales, at være huggen, såvel som endel stubber av forleden års hugst, på Asks formenende formarker sønden for forskrevne skogstrekning imellem Ask og Lerberg, som monsr. Eggert Stochflets sagfogd Gudbrand Christensen vedgikk på hans principals vegne å være hugget 34 tylter i dette år, og ved Stadums bønder 26 tylter, foruten noe gammelt tømmer av forleden års hugst, som vi forefant.

Monsr. Jørgen Larsen påstod at forskrevne last eller end videre kunne finnes, bør hannem etter loven at være hjemfalden med samt forårsakede omkostnings erstatning. Ydermere påstod han, at den innstevnte Gudbrand Christensen etter stevningens innhold, måtte forelegges å avlegge sin ed på hvis tømmer han på sin principals vegne har latt drive nest avvigte vinter, eller i år latt hugge. Hvorom han formente at gjøre noen mere bevislighet ved Anders Jørgensen og de menn som har vært med på samme tømmer forleden vår at opptelle, som skal være hugget i Ask og omgrensende gårders skoger. Det skal ha vært over 200 tylter.

Hvilket hannem synes å være en meget stor mengde, med hvis som i skogen er beliggende på et år at hugge, helst etterdi han ikke er berettiget flere gårder enn Lerberg, som er en halv gård, og Hole

S.43b. som er en ødegård, som ialt tilsammen skylder ungefehr 5 fjerdingar og 1 lispund.

Derimot skylder den gård Ask 4 skippund. Sønden for bemelte Ask har monsr.Jørgen Larsen sine andre gårder beliggende, nemlig Hjelle, Egge, Ekornrud, Breien, Veholt og Hauge (Haga). Norden og vestenfor har han sine gårder og plasser i Soknedalen, og er øyensynlig nok, at monsr.Eggert Stochflet foruten denne omtvistede eiendom har hatt vidløftig strekning for sine gårder i marken etter deres skyld.

Endelig fremesket han hva fullmakt Gudbrand Christensen er forsynt med av sin principal, item hva hjemmel han har fra sin principal å la uthugge sådan store mengder av sagtømmer i denne påstevnte eiendom.

Hvis det ei skjer, formener han at Gudbrand Christensen ham derfor bør innstå, thi han formener ham at være den som har vært innstifter og innretter til denne hugst, hvorved han har søkt å føre ham og sin principal i en vidløftig trette, såsom monsr.Eggert Stochflet aldri selv skal ha vært i den omtvistede skog, og derfor om sådan hans tjeners ulovmessig adferd kan være ukyndig.

Gudbrand Christensen fremla sin husbands hjemmelsbrev på det tømmer Stadums bønder, samt Isak Vik og Ole Bjørke har hugget i Lerberg og Holes felles skog, samt refererer seg til en sorenskrivers dom for noen år passert, av 27.sept.1692 etc.

Gudbrand Christensen protesterte, at såsom formenes monsr.Jørgen Larsen påstår at opprette en ny delestrekning norden og vesten fra den delesten som står sønden ved Ask hjemseter, da formener han på sin husbands vegne ei at vorde tilstått at opprette noe dele, videre enn den forhen sorenskriver Jens Tygesens dom forklarer, på hvilken han seg påberoper inntil hans husband og Sr.Lut lovlig blir stevnet, som er Lerberg, Hole og Røysengs landherrer, som ennu ei har skjedd.

Mads Lerberg møtte, og fragikk aldeles intet over den av oss gæde strekning å ha hugget.

Ole Bjørkes tilstand var likeledes som forriges.

Monsr.Jørgen Larsen svarte hertil, at Sr.Stochflet som landherre til Lerberg, og Asks nærmest angrensende, er lovlig innkalt, som stevningens påskrift utviser, og finner seg ei forpliktet etter loven å stevne andre enn dem som hjemler og tilstår det formenende ulovmessige åvirke. Var dom efter sin påstand begjærende.

Såsom monsr.Eggert Stochflet beroper seg på en dom som for lengst av sorenskriveren monsr,Jens Tygesen skal være avsagt, hvilken hannem i sin sak skal være til merkelig opplysning, og som Sr.Jørgen Larsen iligemåde etter sin tilstand for retten formener, at gjøre noen nærmere opplysning ved Anders Jørgensen og de menn med hannem var forleden års hugst at opptelle, da er saken etter sådan beskaffenhet forfløtt til forholdende saketing i Norderhovsbygden den 24.november.

Hvorfor monsr.Eggert Stochflet til samme tid ville behage i retten at la produsere den påberopte dom med hvis han ellers til sakens nærmere opplysning eragter tjenlig.

Såvelsom og citanten monsr.Jørgen Larsen til samme tid sine ommeldte vidnesbyrd iligemåde at la innkomme.

Imidlertid og til sakens utdrag, blir det åvirkede tømmer under samme beslag som det nu av ko.ma.fogd befinnes med arresteret.

RETTERGANG PÅ ASK I NORDERHOV 5.oktober 1692.

Overværende nest ovenskrevne lagrettesmenn samt bygdelensmannen Peder Rasmussen Rå til et skifte og dele imellem Hans Ask og hans arvinger, angående et skifte av hr.assistensråd og lagmann Stochflet henvist, til reaksjon uti endel poster.

For retten fremkom Hans Ask, som ved en skriftlig kallseddel innstevnet alle sine medarvinger og deres lagverger at møte ham i rette på arvetomten Ask, av dato 21.sept. sist avvigt med videre etc.

Dernest uti retten innleverte hr.assistensråd og lagmann Stochflets utstedte dom av 18.januar sistleden, som melder i sin slutning at citanten Hans Larsen Ask, såvelsom medarvingen Ole Halvorsen, bør lovligent bevise deres på skiftet angivne fordringer, som de alt i løsøret vil først utlegges, og om ingen bevislighet er, da sterboet at være fri for deres søkning etc.
2. At Hans Larsen som eldste datter ektet, bør før den yngre søster ha sin lodd i den av de bekvemmeligste parter, med videre etc.

Item det efter salig Tomas Ask av Sr.Tygesen forfattede skiftebrev av 3.og 4.april 1689.

Hans Larsen ble forelagt at bevise de omtvistede 40 rdl., etter veledle hr.lagmanns dom hannem at tilkomme.

Hvorpå de innstevnte prov ble fremkalt, og avla deres bogered etter loven.

S.44b. Knut Torgersen provet ved ed, at han for ungefehr 5 år siden skar endel bord på Asksagen, hvis kvantitet han ikke minnes. Da satte han både Tomas Asks og Hans Larsens merker på hvis bord på bemelte sag ble skåren.

2. Mads Lerberg provet at Hans Ask hadde ham ned med seg til Torger sagmester, som skar på Asksagen, at tilspørge ham om der var noe skåren av Tomas, hans tømmer, til de bord som var utlagt til Halvor Tollesen på skiftet. Da svarte Torger, at der var ei en stokk dertil skåren av Tomas'es tømmer, men var Hans'es eget tømmer som var kjørt fra elven, og noe nytt tømmer som var kommen oven fra åsen.

3. Anders Karlsrud provet at for 7 eller 8 år siden, var han med Tomas Ask at "i bryde" i sagen endel bord i 2 dager. Da hadde Hans Larsen bord med, men hvor mange visste han ikke.

4. Ole Paulsen provet det samme forrige prov omvundet har.

5. Bjørn Olsen gestendiget ved ed, at det første år Hans Larsen kom til Ask omrent for 5 år siden, kjøpte Hans Ask endel tømmer i Torevannet i Soknedalen, hvilket ble fremkjørt til Asksagen. Derav ble endel bord skåren, hvorpå begges merker ble satt. Men på tømmeret ble Hans'es merke allene satt.

Partene og deres lagverger og formyndere Jens Nilsen Moe møtte, og sa at Hans Larsen burde bedre at bevise sitt krav, og sier at der kom både korn og erter av felles bo, så og tok Hans Larsen på Bragernes fisk og salt til deres tømmerbruk, som av Tomas Asks hester og folk ble dreven av skogen. Ennu sa Jens Moe seg at være i sterboet på Ask etter salig Tomas's død og etter enkens begjæring og gjorde avregning med samtlige boets kreditorer, men Hans Ask ville ikke gjøre med hannem noen riktighet, hvorfor og hans pretensjon i sterboet av sorenskriveren ble disputert.

Hans Larsen sa at det hans moder eller hennes lagverge foregiver, bør bevisliggjøres, såfremt det ei anderledes vil ansees enn for pure utflukter. Og formener at han etter et skiftebrev av 4.april 1689 bør av 2600 bord at ha betaling for 1000, hvilke til Søren Hansen og Johan von Cappelen skal være levert.

Ole Jonsrud ble fremfordret efter velermelte hr.lagmanns dom, at bevise sitt krav i sterboet. Da svarte han at ha gjort riktig avregning med samtlige arvinger uti enkens verge, Jens Moes overværelse, hvorefter sorenskriveren har gjort nøyaktig utlegg. S.45a. Sa at ha sin regning, men ikke på det tilfordrede og autoriserede papir, hvilket han til neste ting med prov og vidnesbyrd vil bevise.

Ole tilspurte sine andre medarvinger om de noe over hannem har at klage, hvortil de samlig svarte nei, og at han gjerne måtte beholde Jensrud, thi han hadde dyrt betalt den.

Saken er opptagen til den 14.november førstkommande. Da partene møter på den ordinære tingstue Trøgstad, og medbringer alt hvis enhver til sakens opplysning eragter tjenlig.

RETTERGANG EFTER HØY ØVRIGHETS ANORDNING PÅ TRØGSTAD TINGSTUE I NORDERHOV 24.oktober 1692.

Lagrettesmenn: Halvor Brog (Bråk), Malte Kittelsby, Kristoffer Røyseng, Gudbrand Setrang, Johannes Grønvold, Svend Hverven, Alf Klekken og Siver Tandberg. Overværende bygdelensmannen Peder Rasmussen.

Fremkom for retten den dydige matrone Margrete Mule, som ved hennes fullmekting Rasmus Rasmussen anviste en suplik til velbårne hr.amtmann Tonsberg og hans velbårenhets derpå fulgte resolusjon til extraordinære tings avholdelse, angående hennes søkning hos de skyldige av almuen i Norderhov prestegjeld av 23.sept.1692. Derpå ble hennes stevningsseddel innlevert av 6.okt. sist avvigt, ved hvilken hun lar innstevne Haugs og Norderhovs menige almue for innestående landskyld, offermæle med videre.

Dernest ble efterskrevne som lovliggen befinnes innstevnt påopt. som gestået gjelden således som følger:

Truls Børgen (skal nok være Bølgen) vedgikk 16 skilling.

Alf Klekken for Børgen (Bølgen) 2 ort 20 sk.

Lars Jernboe (Gjermundbo) et sold korn og en offerskjeppe.

Gudbrand Berg lot lyse sin frafall.

Peder Berg vedgikk 3 ort 12 sk.
Alf Klekken 16 sk. og en offerskjeppe.
Nils Setrang 8 sk.
Anders Lo 16 sk. 2 års "lergift" (regift) og 1 pd. i landskyld.
Nils Hval 16 sk. og en offerskjeppe.
Ole Knestang 3 års regift og 16 sk. fergestø(?) penge.
Alf Gundersby 8 sk. og 4 offerskjepper.
Stener Aslaksrud 1 ort 18 sk. og en offerskjeppe.
Ole Vestern 8 sk. 2 års offermæle.
Karl Lo 1 ort 18 sk. et års offermæle.
Peder Amundrud en halv tonne mel i landskyld, en offermæle.
Jens Maltesen vedgikk 2 dags arbeide.
Simen SebjørnSEN 2 "maal"(?).
Even Andersen 1 ort 8 sk.
Adam Nærstad 16 sk.
S.45b. Even Andersen vedgikk å være skyldig en "Reemaaling".
Knut Veien vedgikk 16 sk.
Hans Gulleruds kvinne vedgikk 1 ort 18 sk.

Citantinnen søkte iligemåde almuen for tiendosten, hvilke der enhetlig sa til Kongl.maj.fogd at ha betalt, hvorfor og endel fremviste hans kvittering.

Ole Bjørke gestod 1 rdl.

Marte Ask 13 sk.

Citantinnen preteret restitusjon for hennes store bekostning ved denne saks utførelse, samt tidsspille, stemplet papir, lange reiser med stevningsvitner med mере, og var dom begjærendes.

Da er således for rett dømt og avsagt, at de innstevnte og oveninnførte av Norderhovs almue bør betale innen 15 dager, hvis de for retten har vedstått å være skyldig til citantinnen, den hederlige matrone Margrete Mule, og derforuten gi henne i kost og tæring og omkostning av hver fullgård 12 sk. og av en halvgård 6 sk., og av en ødegård og husmannsplass 2 sk.

Hva angår de som ikke har villet comparere for retten og dog lovligen var sted, da forelegges dem til førstkomende den 14.nov. at comparere her på Trøgstaad tingstue, såfremt de ikke til bemelte tid vil forekomme citantinnens krav med avbetaling.

S.55b. Til videre opplysning i saken fremstillet Jens Tygesen 2de lagrettesmenn uti denne sak medværet, nemlig Bendiks Tranby og Tosten Pedersen Modalen, som vedgikk å ha hørt hennes løfte, at dersom hun ikke kunne til hans utreise fra Hallingdalen betale ham forskrevne 6 rdl. for hans 2de reiser, ham da derfore at ha 2de kyr. Hvorpå de også har gjort deres edlig tilstand.

S.54b. RETTERGANG PÅ TRØGSTAD TINGSTUE I NORDERHOV
14.november 1692.

Overværende ko.ma.fogds fullmektig monsr.Christian Tommesen, lensmannen Peder Rasmussen, samt efterskrevne lagrettesmenn: Kristoffer Røyseng, Kristoffer Gardhamar, Halvor Bråk, Gunder Gagnum, Peder Hønen, Svend Hverven, Johannes Grønvold og Alf Klekken.

Ble publisert taksten på alla slags kornvarer, være seg landskyld, leding eller tiende, av dato Christiania 2.nov.1692.

Nok publisert en extrakt av Hans Kongl.maj.allernåds. til fra Margrete Werdelmands og hennes medarvingers allernådigste utstede skjøte av 23.jan.1692, på endel jordegods i Norge, og det såvidt uti Ringerike og Hallingdalens fogderier beliggende, under Nat.pub hånd av 13.aug.1692.

Nok Solve Helgesen og Torgjus Helgesens odelsløsningsbrev på 2 setting i Slette i Soknedalen, hvilke til Gudbrand Levordsen ibid. den 14.april 1692 er solgt med videre.

Item monsr.Tollef Jonsen, vohnhaftig på Landfalløen, hans pantebrev på Buttingsrud i Ådalen som skylder et skinn, samt et halvt skippund tunge uten bygsel i Veisten, av dato Nordre Skogen den 4.febr.1692.

S.53a.Nok ble tinglyst monsr.Jørgen Larsen Hønens kjøpebrev på hvis arv Ofve Olsen og Jens Olsen av Nes prestegjeld i Hallingdalen, kan ha at fordre efter deres morsyster, avgangne Anne Clausdatter, Jesper Gregersens etc., av dato Hønen den 6.aug.1692.

Jesper Gregersen gjorde heruti sin innsigelse, dette skjøte var ikke rettmesseig, eftersom monsr.Jørgen Larsen ikke burde imot loven tilkjøpe seg noen arv.

Nok ble velagt Christian Tommesens skjøte tinglyst på et lispond tunge i Bårdrud, av Helge Berg utgiven den 11.juli 1692.

Nok publisert Truls Andersen på Bragernes, hans skjøte til hans stemoder Elisabeth Saxhis Mortensdatter, en fjerdepart i Øvresagen uti Hønefossen på Ringerike, av 12.juli 1692.

Efter oppsettelse fra forleden 4.juli er Harald Grønvold lagdag til denne tid forelagt, hvilken og møtte i rette. Gestod at var skyldig 7 rdl.2 ort 16 skilling, hvorfor han herved er tilkjent forskrevne sum å betale innen 15 dager, med 1/2 rdl. i omkostning under lovens bydende til citanten Jens Tygesen.

Monsr.Jens Tygesen fordret i rette Gjørnan Knutsdatter Bliksrud av Soknedalen, formedelst 2de reiser han efter hennes begjæring har

gjort til Bliksrud på hans egen bekostning og hesteleie, hvor han etter hennes stevnemål har betjent retten på forskrevne Bliksrud. Hvorfor han pretenderer 6 rdl. og hun derimot har forsikret ham med 2de kyr, og har siden des ikke villet innstille seg med betalingen. Begjærer derforuten omkostnings ertatning.

Gjøran Knutsdatter med hennes mann Even Iversen møtte i rette, og fremla en av hr.cancellieråd Tonsbergs utsteede resolusjon på hennes underdanige supplik av 9.nov.1692.

Gjøran Knutsdatter ble tilspurt om hun hadde lovet monsr.Jens Tygesen de krevende 6 rdl. Svarte hun, om hun hadde fått rett i skog og mark, så ville hun ha gitt ham dem. Sier derhos at Jens Tygesen ikke har gjort særlig reise til at betjene henne med retten. For en halv mil han reiste av sin vei, da hans reise falt til Hallingdalen, vil hun betale ham.

Med partenes consens er saken til neste ting opptagen, og partene til samme tid forelagt at comparere.

Imidlertid vil Jens Tygesen med sin protocoll bevise sin eksrtraordinære reise.

S.55b. Til videre opplysning i saken fremstillet Jens Tygesen 2de lagrettesmenn uti denne sak medværet, nemlig Bendiks Tranby og Tosten Pedersen Modalen, som vedgikk at ha hørt hennes løfter, at dersom hun ikke kunne til hans utreise fra Hallingdalen betale ham forskrevne 6 rdl. for hans 2de reiser, da ham derfor at ha 2de kyr. Hvorpå de også gjort deres edlig tilstand.

Gjøran Knutsdatter Bliksrud gestendiget lovlig av ko.ma.fogd at være innstevnet for begangen leiermål med hennes trolovede. Hvorfor hun innen 15 dager er tilfunden at betale hennes sikt etter loven under lovens execution.

Efter ko.ma.fogeds ordre er innstevnet Jesper Gregersen ved Hønefossen, formedelst han uten lov og dom ungefehr for 8 uker siden, ved Ole Guttormsen og Kjell Larsen lot bemektige seg en ku fra Johan Johansen Døl i Ådalen. Hvilke adferd synes å stride mot hans maj.allernådigste lov, og extenderer til volds bøter.

Hvorpå ko.ma.fogd påstår, etterdi Jesper Gregersen selv for retten gestendiger ovenbemalte personer at ha avferdiget den omtvistede ku at avhente.

Den påklagende Johan Johansen beklager seg, at samme ku er ham imot hans vilje fratatt.

Johan Johansen tilsto for retten å ha satt ham en ku i pant for 1 mark tobakk og 4 alen boy, til han fikk sin betaling.

Jesper Gregersen formente at så som Johan Johansen har pantsatt ham kua, burde han og at trede til sin pant inntil han fikk sin betaling.

Kongens fogd formente, at etterdi Jesper Gregersen vil tilegne seg den ku ham i forsikring er stillet, så burde han latt den vurdere ved menn, før han den borttok, etterdi en ku er mere verdt enn 4 alen boy og tobakk for en mark, og det øvrige å ha levert tilbake til bonden igjen, som ei skjedd er. Thi formener han hans protestation ikke at komme ham til befrielse, etterdi det var ikke "haand faaed" pant.

Monsr.Jesper Gregersen formente at få en frikjennelses dom.

Efter tilspørgelse gestod Johan Johansen en gang ved underlensmannen at være for ovenskrevne Jesper Gregersens fordring for over et år siden stevnet til tings.

Såsom den pantsettendes Johan Johansen efter egen tilstand for retten, befinner utinnen denne Jesper Gregersens fordring for over et år siden til tings at være citeret, samt og å ha pantsatt til bemelte Jesper Gregersen en ku inntil han kom sin endelige S.56a. betaling, hvorfor synes ikke at den innstevnte Jesper Gregersen etter ko.ma.fogeds påstand bør pleie noen bøter, eftersom voris høypriselig lovs 5.boks 7.cap.8.art. tillater enhver panthavende, når han pantet lovlig har oppsagt, uten videre prosess sitt pant at tiltrede, men Jesper Gregersen for ko.ma.fogeds påtale sakesløs at være hjemfunnen.

Nok uti samme sak er innstevnet de som har bemektiget seg den oveninnførte ku, nemlig Ole Guttormsen og Kjell Larsen, som seg samme ku en søndags morgen etter Jesper Gregersens ordre har borttatt, og bemelte Johan Johansen med hugg og slag har overfalt, så at han derover i 3 uker har vært sengeliggende. Protesterer derfor ko.ma.fogd, at forskrevne Ole Guttormsen og Kjell Larsen bør betale deres bøter både for slagsmål og helligbrøde, samt den påklagende Johan Johansen for sin svie og verk at restituere ham etter loven. Begjærer derpå en rettmessig kjennelse.

Ole Guttormsen ble spurt om Johan Johansen gav ham noen hugg, da han kom etter ham på marken. Da svarte han nei. Men som han kom truendes med en øks i hånden, så sprang han til side for ham. Idet løp han ham forbi. Dermed slo Ole til ham med en bøsse han hadde i hånden.

Eftersom Ole Guttormsen ikke kan fragå jo å ha slått Johan Johansen med sin bøsse, så han derefter har hatt stor svie og smerte, da bør bemelte Ole Guttormsen at betale sine bøter etter lovens 6.boks 7.cap.8.art., og derforuten betale til Johan Johansen for sin svie og verk 3 riksdaler. Hvilket han ialt innen 15 dager bør ha etterkommet under lovens sigende.

Sr.Jørgen Larsen på mag.Hirn Klovs (?) vegne i Christiania, som proprietær til Hval i Norderhov, fremkom for retten og begjærte efterskrevne prov, nemlig Anders Feren (Ferden) og Alf Klekken, samt Gudbrand Berg ved ed for retten at gestendige, hvorledes S.56b. forskrevne Hval sistleden vår ved en uløkkelig ildebrann ganske og aldeles skal være fortæret.

Gudbrand Berg etter avlagt ed, provet enstemmig med Anders Ferden og Alf Klekken, at dennem i all Guds sannhet vitterlig er, at den gård Hval i Norderhov som skylder til Christiania skole halvannet skippund med bygsel over all gården, resten som er uten bygsel, nemlig 1 skippund og 1/2 fjerding, henårer til andre proprietærer, er ved en uløkkelig ildebrann forleden 2.mai ganske oppbrent, så der ikke er bleven ufortæret noe hus eller våning på hele gården.

Og er leilendingen Nils Olsen derover så forarmet, at han gården derover har måttet kvittere, samt des bruk.

Videre provet de, at bemelte Hval var en meget ringe gård uti aker og eng imot den store skyld og rettighet derav går, samt at på gårdenes eiedeler finnes aldeles ingen husbygningstømmer hvorved gården i fremtiden kunne oppbygges og repareres. Hvorpå på rectoris vegne var monsr. Jørgen Larsen tingsvitne begjærende.

Kong.maj.foged ved Peder Rasmussen og Torger Kulerud som stevnevitre, i rette fordret Karl Olsen Klekken for hårgrep og nevehugg, som han forleden sommer efter pinstid skal ha begått på Søren Pedersen Hov (Haug).

Hvilket med vitner. nemlig Knut Frankrik, Bertel Andersen og Peder Madsen vil forklare.

Den innstevnte Karl Klekken etter påropelse møtte ikke at svare til saken, hvorfore stevnevitrne avla deres ed ham lovlig var stevnet til idag at møte.

Knut Frankrik og Bertel Andersen ble fremkalt og avla deres ed således som følger:

Bertel Andersen provet, at etter noen ordveksling, tok Karl Klekken Søren Haug i håret og slo ham bak over "roer stochen", som de satt og roede, så blodet løp av munnen på ham.

Knut Frankrik provet det samme som forrige prov omprovet har. Ko.ma.foged fornemmer han bør pleie 3de 6 lodd sølv etter loven. Som den innstevnte ikke møtte, da forbeholdes saken til imorgen. og om han da ikke møter, forelegges ham til neste ting personlig seg at innstille.

S.57a. Videre ved kallsmenn Peder Rasmussen og Knut Veien i rette fordret Jørgen Larsen ved Heieren for "stafshug" han i sommer begått på Erland Nilsen på Ask.

Såsom den innstevnte ikke møtte, avla stevnemennene deres ed ham at være lovlig varslet.

Den beskadigede Erland Nilsen beklaget seg at være slått og ille mishandlet av Jørgen Larsen, som han med sine medførende prov vil bevise, som er Hans og Peder Ask.

Såsom Jørgen Larsen Heieren ikke møter, foregis ham til neste ting seg at innstille.

Uti den sak fra forleden den 27.sept. til denne tid oppsatt, møtte uti retten på monsieur von Cappelens vegne Knut Ripper (Riber), og på monsr.Luts vegne Rasmus Rasmussen Aarhus, som intet i retten hadde at inngi, men begjærte på begge sider oppsettelse i saken til neste ting. Hvorfor de den 27.sept. overværende lagrett tilholdes seg her på tingstuen til samme tid at innfinne, som og nu i denne sak var overværende i retten.

RETTERGANG PÅ TRØGSTAD TINGSTUE I NORDERHOV

15.november 1692

Monsr, Jørgen Larsen ved Hønen fordret igjen i rette den sak som forleden den 3.oktober til dette ting opptagen, angående den påstevnte åvirke, som etter monsr.Eggert Stochflets ordre skal være begått uti Ask tilhørende skoger.

Overværende de den tid tilstedeværende 6 lagrettesmenn, såvelsom ko.ma.fogd og lensmannen Peder Rasmussen. Lagrettets navne finnes pag.42 innført.

Monsr.Eggert Stochflet ved sin tjener Gudbrand Christensen, lot irette legge den sistleden på åstedet påberopte dom under sorenskriveren monsr.Jens Tygesens hånd, dat.8.juli 1687, hvis slutning melder, at de begranskede og beskrevne stener efter den rem og anvisning som derom beskreven, bør holdes og følges som rette dele imellem Lerberg og Ask, eftersom det mesten overenskommer med den rem og dele som er imellem Ask og Hjelle, og Lerberg eier etter sin rem at gå likeså langt og på lengden som Asks eiedeler, inntil andre gårders eiedeler eller sameie vedtar etc.

Innga videre monsr.Stochflets innlegg av sistleden 12.nov., hvor han beroper seg på forinnførte dom, at de beskrevne og begranskede stener og steder av 8.juli og etter den rem og anvisning som derom er beskreven, bør holdes og følges for rette dele imellem Ask og Lerberg.

Og når ingen dele er lenger i utmarken og lengstliggende skogpart, da sier dommen at Lerbergs eier etter sin rem bør gå S.57b. like så langt og på lengden som Asks eiedeler etc. Og som Jørgen Larsen erindrer ei i sin stevning hvorhen han sikter, men allene sier at delet og strekningen nedenifra mellom den gård Ask og Lerberg vil begranskes og derefter kjennes, påstår vederparten, at som der er ei stevnet på noen lastens forbrytelse, ulovlig skoghugst eller omkostning, og som loven sier hvorpå dømmes skal først stevnes, så bør ei heller noen dom gis på det som ikke er stevnet, med videre etc.

Videre hadde han ei på sin prinsipals vegne i retten at inngi. Begjærte en rettmessig dom med omkostnings erstatning.

Citanten monsr.Jørgen Larsen protesterte herimot, at av den fremlagte dom er at fornemme, at der er gått dele imellem Ask og Lerberg etter de deruti beskrevne stener, og dessen anvisning enhver gård etter sin rem at følge inntil andre angrensende gårder eller sameie imotstøter eller vedtar.

Hvor forskrevne angrensende gårders eier vedtar, er tilforn ved begranskningen beskrevet. Og hvor vel bemelte Ask eier meget ved monsr.Jens Tygesens forordning synes å være fornærmet, særlig og iblant annet om den sten som ligger synden ved Ask hjemseter skal eragtes for delestens uten ringeste bevislighet, tvert imot det vidnesbyrd som er ført om samme seter av alders at ha fulgt under Ask, så la dog samme dom bli ved sitt verd, så lenge den av overdommeren befinneres usvekket.

Eller begjærte han i akten at måtte observeres, at i bemelte i rettelagte forretning formeldes, at de beskrevne stener om dele imellem Ask og Lerberg, viser etter compassen uti vest nordvest, litt nordligere, så allikevel menn ved siste compassgang allene

har fulgt den strek i vest nordvest, så befinnes det dog at dette omtvistede tømmer på den rem til Ask eier innbegrepen.

Hva seg angår at monsr. Stochflet vil holde seg sameier med Ask på de steder, forstår jeg ikke at stemme overens med sannhet, eftersom han derom har gjort den aller ringeste bevislighet. Og om han det kunne ha gjort bevislig, så hadde det ham ei anståed å hugge mere enn hans lodd og anpart kunne tåle, såsom han allene berettiget Lerberg og Hole, som tilsammen etter berettelse skal skyldes fem fjerdingar og et lispond, imot det at den gård Ask skylder 4 skippund, såsom han forleden år en meget stor mengde av samme marker har latt hugge og avføre, som han akter nærmere at gjøre forklaring ved de vitner han derom har innstevnet.

Ble så fremkalt Anders Jørgensen og Svend Hverven, til ved ed at gestendige hvor meget sagtømmer av forleden og flere års hugst ble oppvelt ovenfor Sørefoss sagen (Sørgefoss sagen) på elven, elvbonden og sagvollene, som forleden vinter er blitt nedkjørt S.58a. fra de der ovenfor liggende skoger på den vestre side av Sørfoss sagene. Opptellingen skjedde forleden in martio.

Anders Jørgensen og Svend Hverven etter avlagt bogered provet enstemmig som følger, at de forleden vår var ved Sørefossen etter Hans Asks begjæring at etterse og opptelle hvis tømmer som monsr. Eggert Stochflet ved sine folk eller handlingsmenn hadde den tid neddrevet, som endel var opprullet på sagvolden, samt på elven og landet ovenfor sagene beliggende.

Da såsom samme tømmer ei rett kunne regnes eller telles, i hvorvel de gjorde deres største flid dertil, da etter deres overslag befantes ungefährlig 200 tylter. Enten det var hugget i Ask, Lerberg eller andre angrensende skoger, er dem aldeles ubevisst.

Monsr. Jørgen Larsen påsto at Gudbrand Christensen burde, som samme tømmer på sin principals vegne har latt fremdrive, avlegge sin ed på hva steder i de omtvistede skoger dette foranprovede tømmer er hugget.

Gudbrand Christensen repliserte, at det var ham en umulig ting at kunne etterkomme, men vedsto summen som provene har ommeldt, og hugsten at være skjedd i sameier skoger, såsom Røyseng, Hole og Lerberg.

Ennu protesterte monsr. Jørgen Larsen og yderligere at besvære monsr. Stochflets innlegg, at stevningen forklarer vel i seg selv sakens beskaffenhet, nemlig at han har citeret ham for en andel tømmer, som han i Ask underliggende eiedeler, såvel forleden som inneværende år, har latt hugge, og derom har søkt rettens begranskning på åstedet, og om des beskaffenhet forsvarligent at påkjennes. Og at han i stevningen ei har stevnet på tømmerets forbrylelse, kunne ikke med føye skje førstn hugsten på åstedet ble begransket.

Ei heller befinner han at loven ham forplikter i en stevning at gjøre noen protest, førstn saken av rettens middel først er blitt eksaminert, hvorefter enhver da sine pretensjoner kan vite at lempe.

Begjærte videre at må observeres, at Jens Tygesens forretning frakjenner Tomas Ask all den langved som han hadde hugget norden for det påberopte dele, og dessen anvisning imellem Ask og Lerberg. Og da ble det ikke anseet av noen felles skog, som nu av

monsr.Stochflet påberopes, men enhver skulle følge sin rem til andre gårders eier vedtar.

S.58b. Hvorav følger at hvis som nu er hugget på den søndre side, med like rett, enten det i marken er beliggende eller utført, til hannem at være forbrutt og hjemfallen.

Foruten og at monsr.Stochflet blir tilkjent at svare denne saks omkostning etter rettens billige skjønnsomhet.

Hvorpå monsr.Jørgen Larsen erwartet en rettmessig dom.

Og hadde partene intet videre i retten at inngi.

Saken er med citantens bevilgning opptatt til den 12.desember, til hvilken tid partene har at forvente en endelig dom, såfremt partene imidlertid seg innbyrdes ikke kan forene.

Den 15.november fra foreleggelse fra igår, møtte Karl Olsen i rette. Gestod at ha slått den påklagende Søren Pedersen. Begjærte oppsettelse i saken til han kunne få innstevnet sine prov imot sin vederpart.

Ko.ma.fogd gestod, eftersom klarligen bevises av de igår førte prov, såvelsom hans egen bekjennelse, at Karl Olsen har slått og ille medhandlet sin vederpart, bør i denne sak ingen opphold skje videre enn loven tillater.

Karl Olsen er tillatt til den 12.desember at føre sine prov, til hvilken tid en rettmessig dom erwartes.

Fogden lot irette kalle Anne Torbjørnsdatter Follum for begangen leiermål med Klaus Olsen.

Såsom den innstevnte ikke møtte, avla Peder Rasmussen og Knut Veien deres ed, henne lovlig at være stevnet.

Såsom den innstevnte ikke møter i rette, er henne til neste ting forelagt at comparere.

Hans Larsen Ask fordret igjen i rette den sak fra forleden 5.oktober til denne tid henvist.

Fremførte 2de prov, Anfind Olsen og Even Nilsen, som etter avlagt ed provet som følger:

Anfind Olsen provet at ha kommet av Hans Ask, imedens han var i fællig med sin verfader, for bordførsel fra Heieren og til Vassbonden 2 1/2 rdl., innberegnet adskillig annet arbeid han hjemme i huset har gjort. For hvilke halvtredje riksdaler han bekom en vadmels kjol og et par "schue" (sko). Vet ikke om han fikk sin betaling igjen av verfaderen eller ei, men gikk til felles bord.

Even Nilsen provet at ha gjort for Hans Ask 7 qt. malt, som var vokst ved Heieren. Vet ei hvor øllet er henkommen. Videre hadde han ei at prove.

Hans Larsen innleverte en skriftlig vitneseddel av 2de menn, nemlig Ole Kjos og Gudbrand Slette på over 60 tylter tømmer som ei ble accepteret(?), men citanten forelagt om han demmem behøver, da dem at innstevne til tinget, og der lovlig at avlegge deres ed etter loven.

Hvorimot vederpartene protesterte forskrevne tømmer at være av

S.59a. ingen døgtighet. Og Gudbrand Christensen erbyder at gjøre sin ed, at det var vrak som han og andre tømmerfogder hadde vraket i elven, og var beliggende i Torevannet, og duede til intet annet enn brenneved, hvorav endel ble opprullet.

Enkens lagverge Jens Moe påstår, at hvis Hans Larsen har kjøpt av sagtømmer hos bøndene, dertil har han opptagen penger og varer hos kjøpmennene på Bragernes, hvorfor dem igjen er skjedd utlegg på skiftet. Formener derfor Hans Larsens fordriking bør at være av ingen følge.

Contraparten Ole Jonsrud for at bevise sin lovlig fordriking i sterboet, innga sin skriftlige beregning over hvis han hadde at fordre, hvorved ham i bemelte sterbo er kommen til avkortning 78 rdl. 1 ort 4 skilling med videre, dat.13.nov.1692, samt derpå skrevne innlegg, prosessens omkostning, samt og at gjøre rede og riktighet for hvis beholdnings tømmer befantes etter Tomas Ask i Soknedals elv etc.

Samtlige arvinger, nemlig Kristoffer Røyseng, Truls Ask, samt Marte Ask og hennes lagverge møtte, og gestod denne forskrevne regning riktig at være.

Og Ole Jonsrud imot Hans Larsens protestation, erbyder at gjøre sin ed, at den innførte regning er riktig.

Derhos formente Hans Larsen at den regning av Ole Jonsrud inngiven, bør ei ansees, eftersom en del deri og av den krav er over 20 år. Hvorpå han innga sitt innlegg av sist avvigte 14.november av adskillige pretentioner til sterboet etc.

Efter dette påsto Ole Jonsrud at citanten bør gjøre regnskap for det siste års tømmerdrift efter deres verfader, nemlig for 16 tylter, eller forklare hvor det er henkommen, såfremt han ikke vil innstå samlige arvinger enhver pro quota. Dertil svarte citanten at fenrik Jørgen Nilsen har det bekommet, og var en sak som særligen burde tales på, om de hannem noe derfor hadde at tiltale.

Samtlige arvinger presenterte seg for retten untagen Hans Larsen, gjerne at ville forsegla det påstevnte skiftebrev. Og at det hitinntil ikke er skjedd, har Hans Larsen vært årsak til, eftersom han har den til seg anammet og ei villet igjen levere.

S.59a. Hvorve hans medarvinger er forhindret for dens underskrivelse, men er ellers med skiftebrevet vel fornøyde.

Såsom Hans Larsen til denne tid ennu ikke med den utkrevende fornøyelighet og etter rettens foreleggelse, samt veledle hr.assistensråd og lagmanns doms tilhold, har bevist sin påurgerede krav i sterboet etter avgangen Tomas Ask, da forelegges hannem ennu sådant til den 12.desember førstkomende her på tingstuen at fullbyrdige, og det så riktig som loven sier, såfremt han ved en rettmessig kjennelse noe vil ha i vente.

Iligemåde tilholdes contrapartene at gjøre bevislig til samme tid, at de 16 tylter tømmer siste års drift efter avgangen Tomas Ask, citanten Hans Larsen allene at være kommen tilgode.

Monsr.Paul Ibsen, borger i Christiania, fordrer uti rette ved en skriftlig stevnesteddel efterskrevne av Norderhovs prestegjeld på Ringerike, nemlig:

Harald Holmestuen for 11 rdl.2 ort 18 sk.,
Peder Nærstad,
Paul Klekken,
Peder Berg,
Tosten Olsen Frankeriks efterleverske,
hvilken stevning han ved sin fullmektig Peter Pauli efter den i
retten innngivne fullmakt av 1.nov.sist avvigt, har latt
innlevere.
Dernest innga han en uttak under 2de menns hender av Paul Ibsens
regnskapsbok, dat.9.nov.1692.
Ennu ble i retten innleveret en restands av salig Johan Ibsens
sterbo under magistratens hånd i Christiania av 8.nov.1692.
Dernest innga et innlegg under Sr.Paul Ibsens hånd av sist
avvigte 11.nov.
Pretenderer dom over de skyldige med omkostnings erstatning.
De innstevnte møtte i egen person og ved fullmektig i rette.
Harald Holmestuen lot lyse sitt forfall ved Anders Jørgensen, at
han formedelst sin svakhet ikke compareret i retten, og formenter
at såsom han tid etter annen har levert til Paul Ibsens tjeneste
sagtømmer, hvorpå han ingen bok har bekommert, men med meget
usedvanlig mål på samme tømmer brukt har, hvorfor han formenter
til hans gjelds søkning intet videre vet at svare. Og såsom han
ingen bok har bekommert eller noen tid nødt, som hans maj.
allernådigste lov og forordninger ommelder, formener han samme
krav kvitt at blive.
Hvortil svarte fullmektigen Peter Pauli, at hva seg angår denne
S.60b. fordring på Harald Holmestuen på de 11-2-18, som ved
hans beskikkede fullmektig Anders Jørgensen har latt protestere
ved det tømmer at skal være usedvanlig mål, da skal vel aldri
bevises, at Sr.Paul Ibsen i noen måte noen last av tømmer seg har
tilforhandlet, at bonden derved skulle være misholden, men ham
betalt som dem imellem ble anordnet.
Belangende boken, da er den aldri noen bonde nektet, men enhver
meddelt. Vet ikke hvorledes denne frem for andre ingen skulle ha
bekommet.
Peder Nærstad innstevnt for 23-3-14, skyldig til salig Johan
Ibsens sterbo. Gestår intet at vite at være skyldig, og har aldri
fått bok av den salige mann. Og dersom ham specialiteter ikke
forelegges hva arvingenes pretention er, vet han seg intet
skyldig, eftersom han for 6 eller 8 år siden ved Jens Vang
skikket hannem 10 riksdaler inn til byen. Siden den tid har han
intet handlet med ham.
Paul Klekken iligemåde innciteret for at være skyldig til salig
Johan Ibsens sterbo 17 rdl., til Paul Ibsen 10 rdl. Bonden fremla
avgangen Johan Ibsens bok og dermed under hans hånd bekreftet.
Tilstår å være skyldig hvis i bemelte bok føres ham til rest,
nemlig 19-1-20. Men derimot har han å fordre i sterboet for hadde
umak for den salige mann, ved at stevne endel av almuen her i
gjelden for gjeld, hvorfore den salige mann har lovet ham ved
avregning at decortere 2-1-20. Blir så igjen den fordrende gjeld
17 riksdaler. I salig Ibsens sterbo har ennu Paul Klekken at
fordre etter en seddel av 22.mai 1691 under Torkild Kjellsens
hånd, 7 tylter 5 stokker grantømmer på mål, pretenderer derfor
for tylten 1 rdl.2(?)ort, er 11 rdl.12 sk.
Derforuten 7 tylter 7 stokker undermål a 3 ort, er 5-2-18.

Summa 16-3-6. Efter hvilken avregning Paul Klekken til salig Johan Ibsens sterbo blir skyldig 18 skilling.

Angående de 10 rdl. av Paul Klekken kreves på Paul Ibsens vegne, da finnes boken riktig, men bonden påstår at han i det tilstillede tømmerseddel har for ringe anskrevet ham sitt overleverede tømmer, nemlig istedenfor halvannen riksdaler en tylt grantømmer på mål, anskrives bonden kun 1 rdl.6 sk.

S.60b. Tilkommer så bonden på hver tylt 1 ort 18 skilling mere enn han finnes anskreven for, er på 12 tylter 7 stokker som bonden kommer til gode, 5-1-22. Og på undermål 7 tylter 5 stokker kommer bonden til gode på hver tylt 1 ort, er 1-3-20. Sum 7 rdl. 1 ort 8 skilling, hvilke fra 10 rdl monsr.Paul Ibsen avdrager, blir Paul Klekkens endelige rest til forskrevne Paul Ibsen 2 rdl. 2 ort 16 skilling.

Peder Berg fordres for gjeld til Paul Ibsen 13-3-10. og til salig Johan Ibsens sterbo 6 rdl.5 sk. Gestår gjelden til salig Johan Ibsens sterbo, såvelsom Paul Ibsens krav. Men derpå beviser med en seddel fra Torkild Kjellsen at ha levert den 12.mai 1692 10 stokker og 10 tylter overmål tømmer a 1 1/2 rdl., er 16 rdl.1 ort og 14 tylter undermål a 3 ort er 10 rdl.2 ort. Sum 26 rdl 3 ort. Kommer så bonden til gode hos Sr.Paul Ibsen 6-3-9.

Tosten Olsen Frankeriks etterleverske stevnes for 2 rdl.12 sk. Lar lyse sitt forfall ved Bertel Andersen og Karl Olsen, at hun for alderdoms skyld ikke kunne møte. Skulle derhos være med Torkild Kjellsen forlikt, at hun skulle betale med forderligste hennes debet.

Monsr.Peter Pauli påsto på sin principal Sr.Ibsens vegne, hva angår det tømmer som sedvanlig av mål 1 rdl.6 sk., av undermål 2 ort, burde bli ved den gamle vane som alltid vært har, og ikke nu så høyt bonden til decortering på hans skyldige gjeld at anføres, nemlig mål for 6 ort og undermål 3 ort, som synes ubilligt. Helst fordi at man forlange b.....(?) og nu for denne reises bekostning formoder kost og tærings erstatning. Hvor på en endelig og forsvarlig dom begjæres.

Innstevnte bønder såvelsom tilstedeværende almue som har til Sr.Paul Ibsen levert tømmer, klaget alle enstemmig på det store mål han lar bruke på tømmeret, som er vel 15 tommer i toppen den minste stokk. I hvorvel alle andre der har sagbruk, ei begjærer minste stokk høyere enn 12 tommer i toppen. Hvorover skogen ruineres og bonden ganske forarmes ved den ringe pris han hitinntil har gitt, og dog ei i penger men i varer temmelig høyt oppskreven. Ville han bruke mål som andre sedvanlig bruker, ville de og nøyes med den pris han det tilforn for bekomet har.

Og såsom fullmektigen monsr.Peter Pauli pretenderer kost og tæring,

da som loven formodentlig forplikter enhver handlingsmann at gjøre regnskap med bøndene, formente de derfor at befries.

Videre hadde partene ei at påstå, men begjærte i saken en endelig kjennelse.

S.61a. Såsom Harald Holmestuen som lyser sin lovlig forfall, ikke vil geståe hannem noen bok efter loven og kongl.allernådigste forordning at være meddelt av sin kjøpmann Sr.Paul Ibsen, frikjennes han så velsom Peder Nærstad fra citantens fordringer, inntil han anderledes lovlig beviser sine krav hos dem at være riktig, og dem de tilforordnede bøker at ha

meddelt, dog at med dennem efter lov og forordninger blir liquidert.

Paul Klekken og Peder Berg angående, da såsom her på tingstuen riktig avregning med dennem er skjedd, at Paul Klekken til citanten blir skyldig 2-3-10, og Paul Ibsen derimot til Peder Berg 6-3-9, som følger derav at bøndene formedelst det store mål monsr. Ibsen skal la bruke ved tømmerete leveranse, ikke kan selge eller avhende deres tilhørende tømmer tylten mindre enn 1 1/2 rdl. uten deres og skogenes ruin og største skade, og såsom de innstevnte gestår ikke at ha inngått noen kontrakt med citanten om deres tømmers avhendelse eller hva dem derfore av ham skulle betales, men beroper seg på at andre kjøpmenn bruker 12 tommers mål, og han bruker målet av 15 tommer, og således uten noen foregående forlikning bortført deres tømmer, hvorfor man ei anderledes har kunnet forefinne, enn de innstevnte bønder jo bør godtgjøres for hver tylt 15 tommer i toppen 1 1/2 rdl. og for det der under, halvparten så meget.

Og Paul Klekken innen 15 dager at fornøye citanten sin krav som før er innført,

Endeligen såsom Tosten Olsen Frankeriks etterleverske skal være med Torkild Kjellsen forenet med forderligste at betale hennes forinnførte debet, som hennes fremskikkede prov her for retten har gestendiget, da beror det dermed ved samme forlikelse, og formodes at hun med forderligste stiller hennes kreditor tilfreds, såfremt han ikke skal forårsakes henne etter foregående lovlig varsel at tiltale.

Den 16.dito innga Jens Andersen på Margrete Christensdatter tilholdende ved Hønefossen i Norderhov prestegjeld, uti retten 3de attester om hennes mann Jens Jensens dødelige avgang in anno 1690, samt hans exell. hr.stadtholder høyst.resolution på hennes supplik av 19.sept.1692, at intet nytt ekteskap henne kunne bevilges med mindre hun ved Capitelsretten lovligen fra hennes forrige mann blir adskilt, eller ved edfestet prov godtgjør at han ved døden er avgangen.

Hvorfor hun har vært forårsaket disse efterskrevne prov for retten at innkalles, og for retten at avlegge deres ed om hvis S.61b. dem er vitterlig om gedagte hennes manns død, nemlig Anders Jørgensen, Jacob Klot og Paul Bure.

Efter avlagt bogered provet de enstemmig, at ha for 2 år siden ungefehr hørt av Lars Ottesens munn, da han nyligen var kommet fra Kiøbenhavn, at Jens Jensen, barnefødt ved Hønefoss, var ved døden avgangen og i Kiøbenhavn begravet da han der var.

Sa derhos at ha gitt ham mangt et stokke brød mens han levde, og når han "skildrede" for hans herre general Schaches dør.

Erik Villadsen, studiosus theologiæ, forleden for 6 eller 7 uker fra Kiøbenhavn kommende, gestendiget i ligemåde for retten at ha hørt i Kiøbenhavn, at Jens Jensen var død i Kiøbenhavn og der begravet.

Hvorefter var tingvitne begjærende.

Jesper Gregersen ved Hønefossen fordrer i rette Ole Torkildsen Flaskerud, formedelst han skal være berettiget hvis tømmerskog uti Flaskeruds skog og mark skal finnes.

Innga sitt skriftlig stevning av 16.okt. sist avvigt.

Nok innga forgedagte Jesper Gregersens adkomst, hans fullmektig i retten Anders Jørgensen, på gedagte Flaskerud av 9.april 1619, item hans maj.allernådigste confirmation på Nedre Kvernhusag ved Hønefossen av 24.nov.1688.

Vil formode at det skal være ham hjemmel til, sag, skog og all des under og tilliggende herlighet.

Ole Torkildsen Flaskerud lot innlevere ved sin stefader (vel hans kones stefader) Tosten Bergsund sitt innlegg av 14.nov. sist avvigt. Formoder at han ikke er pliktig at anvise sine adkomster, etter som han og sine formenn har brukt Flaskerud med skog og mark uti rolig hevd i 40 år med videre etc.

Nok innga Ole Pedersen Bjørkes pantebrev på det omtvistede skogstykke av 14.juni 1605.

Nok et inngivet Halvor Nøklebys odelsløsnings brev på bemelte Flaskerud skog av 30.nov.1642.

Nok et odels løsensbrev på Flaskerud etc. av 12.nov.1648.

Nok et skjøte Torkild Larsen tilhørende på Ole Pedersens hustrus arvelodd i Flaskerud, dat.14.jan.1646.

Item en dom av 8.mars 1643, som Halvor Nøkleby har ervervet på Flaskerud.

Contraparten var dom begjærende med omkostnings erstatning.

Saken er opptagen til den 12.des. førstkomende, da en rettmessig dom skal erholdes.

RETTERGANG PÅ GOMNES TINGSTUE I HOLE 17.nov.1692.

Overværende ko.ma.fogd Sr.Henrik Petersen, samt lensmannen Johannes Svarstad, tillikemed de tilordinerede lagrettesmenn som fol.24 finnes innført.

Ble publisert taksten på alle slags kornvarer på inneværende års avgrøde, testifiseret under hr.cancellie råd Tonsbergs hånd og S.62a. datert Christiania den 2.nov.1692.

Nok publisert ekstrakt av hans maj. allernådigste skjøte til mad. Werdelmand utgitt, av 23.jan.1692.

Nok ble tinglyst hans hederlighet hr.Nils Andersens skjøte på Storøen på Ringerike, dat.Christiania den 22.mai 1692.

Endelig er tinglyst mad.me Kirsten Tolders obligasjon av Sr. Christen Christensen utstedt på 125 rdl., hvorfor han har pantsatt henne fem fjerdingar tunge med bygsel i Horum etc., dat.6.martii 1692.

På monsr.Thue Andersens vegne fra Bragernes, gjorde hans fullmektig på nestinnførte pantebrev denne innsigelse, nemlig

Anders Hansen: Eftewrdi der er fallen dom over Sr.Christen Christensen for endel penges betaling til Sr.Jacob Pedersen Aalborg, og som siden til barnepenge er utlagt, og samme nu ydermere til nærværende ting er påstevnt til endelighet, så tjener dette til erindring at ifall betalingen ei i andre måter av Sr.Christensen kan skje, da formoder han at sådan pantsetning ikke bør prejudisere dessen skadesløs betaling etter lovens påbydende.

Anders Hansen på monsr.Thue Andersens vegne, innga sin skriftlige stevneseeddel av 28.okt. sistleden, hvorved han innkaller Sr.Christen Christensen for 252 rdl.2 ort 4 1/2 skilling kapital, etter en dom utstedt på Gomnes tingstue den 22.nov.1686 med videre etc.

Og såsom utav dens påskrift befinner ermelte Christen Christensen ikke å ha bekommet fullkommen så mange dagers varsel som loven endelig befaler, da har man ikke eragtet saken til endelig decision at kunne foretages, førenn stevningen for vederparten Sr. Christen Christensen lovligen blir forkynnt, som til nestkommende den 15.desember makeligst kunne skje, da oppsettelse saketing er berammet her på Gomnes tingstue. Til hvilken tid monsr.Christen Christensen ville ved seg selv eller fulmekting behage at møte, på det saken ved sådan prolongation ikke skal forårsake ham større bekostning.

Siver og Ole "Hove" (Håvi) fremkom for retten, og begjærte deres prov at måtte antages, som til denne tid er innstevnt, angående deres gård Håvi som forleden den 14.april ved en ulykkelig ildebrann er fortært. Forskrevne gård skylder 5 fjerdingar og er Jacob Lut tilhørende.

Provene som var innstevnte var disse, nemlig Hans Kristensen, Gul Heieren, Ole Skamark og Nils Gudbrandsen.

Hvilke efter avlagt bogered provet enstemmig, at denne gård Håvi på Tyristranden på Ringerike er forleden sommernatt aldeles ved den skadelige ildebrann fortæret, at intet av husene er blitt til overs, eller noe av deres kornvarer eller andre midler er blitt til overs undtagen uthusene og deres kreature.

S.62b. Hvorover de fattige folk er geråden i største armod. Hvilket menige almue og lagrette også har gestendiget. Hvor på var tingsvitne begjærende.

Cort Brun på sin fader Gabriel Bruns vegne, ved skriftlig stevneseeddel har innkalt efterskrevne av Hole almue for gjeld, nemlig:

Anders Åsterud for 37-3-12.
Lieutenant Anders Brun 9-3-14.
Anders Kolbjørnrud 9-2-15.
Bent Olsen Jordbekk 0-3-4.
Gregal Bråten 1-2-2.
Gundbjør Dalen 3-1-10.
Hans Solom 12-1-15.
Halvor Bråten 13-1-9.
Jens Matthisen Sax 2-0-18.

Ingebret Stiksrud 24-0-14.

Knut Berggården 30-3-10.

Lars Ertelien 4-0-18.

Mads Buru (Bure) 53-3-11.

Ole Vesetrud 64-3-23.

Ole Nakkerud 7-1-1.

Ole Skaug 1-1-8.

Ole Reiersen Strand 2-10-14.

Ole Tollevsen "Midthov" (Midthaug) 6-3-12.

Paul Vesetrud 1-0-17.

Svend Åsterud 5-1-1/2.

Siver Koldkind 24-2-1.

Siver Kaste 5-2-4.

Tore Stiksruds enke 36-0-19.

Tollef Grevsrud 5 rdl.

Tollef Midthaug 0-2-12.

Torgeir Berggården 0-3-8.

Hvilke samtlige møtte i retten og vedgikk gjelden at være riktig, undtagen hr.lieutenant Brun, som efter påberopelse befant seg absenteret.

Cort Brun begjærte dom i saken med omkostnings erstatning.

Og eftersom monsr.Brun seg ei i retten innstiller, fremfordret Cort Brun sine stevnevítner Ludvik Andersen og Hans Solum, at han til denne tid etter stevningens påskrift er lovlig kalt at svare til sin gjeld. Hvorpå de og avla ed.

Eftersom Sr.Gabriel Bruns søkering hos enhver av oven innførte Hole prestegjelds almue finnes så riktig, at den i ingen måte av de innstevnte disputeres, thi er enhver efter forskrevne specifikation tilkjent at betale innen 15 dager til citanten Sr.Gabriel Brun hvis de for retten som innført har vedstått at være riktig.

Og lieutenanten monsr.Brun formedelst sin uteblivelse, er til neste ting forelagt i retten comparere, og da at avbevise sin gjeld, eller lide dom etter loven.

Og enhver i omkostning av riksdaleren 2 skilling at utlegge.

Lars Svarstad ved stevnevítner Ole Rolfsen Stadium med lensmannen Johannes Svarstad, har latt muntlig citere for retten Hågen Alfson og Lars Torbjørnson, soldater under veledle hr.major Lergaards compagnie, for slag og hugg han og camerat har begått på monsr.Jens Tygesens dreng Henrik Olsen.

Og formedelst de huiendes og skrikendes kom inn i hans stue på Svarstad, og uten noen årsak slo bemelte Henrik Olsen med en stor oksepisk så blodet rant ham over armene, med flere inhalentier S.63a. som de begikk uten huset, idet de sønderhugg med deres bajonetter en stor tre kvarter så, 2de krakker, hugg 7 eller 8 hugg i døren, og ville spent døren istykker med mere.

De innstevnte møtte ei i retten til å påhøre citantens vidnesbyrd, hvorfor stevnevítnene efter fremkallelse har avlagt deres ed etter dem lovlig til denne tid at være stevnet til prov at påhøre.

Uti denne sak var innstevnet at vitne Ragnild Eriksdatter, Kjersti Olsdatter, Torgier Øverby og Ole Aslesen, hvilke efter at eden var dem forelest, provet ved ed som følger:

Ragnild Eriksdatter provet, at for ungefehr tre uker siden kom Hågen Alfsen en søndagsmorgen i høy otte med Lars Torbjørnson inn i Lars Svarstads stue, og løp og sang på gulvet begge to.

Imidlertid gikk Henrik Olsen ut, kom så inn igjen og satte seg på en krakk ved skorstenen, og talte ingen av dem til hinannen. Og som Hågen hadde løpt og danset noen ganger omkring på gulvet, dermed slo han med en flettet "tiørpisk" til Henrik to ganger så blodet rant etter.

Det skulle du, sa Henrik, ikke gjort broder, jeg slo aldri deg. Dro så bajonetten imot Lars og svingte den over hodet på ham. Hørte ham intet si. Videre hadde hun ei at prove.

Kjersti Olsdatter som satt ved Henriks side, provet det samme forrige prov omvunnet har.

Torgier Øverby provet tillike med Ole Aslesen, at de om morgenens etter var kallet av lensmannen til å besiktige hvorledes disse forskrevne soldater hadde holdt hus om natten på bemelte Svarstad. Da så de at der var sønderhugget en så i fire parter, og stavene lå her og der ut etter marken, samt en krakk i stuen og en slipestenskrakk lå på gården i stykkevis. Og en "malkaren" på gården nedslagen med et hugg uti, og to hugg i svaledøren og 6 hugg over døren. Provet ennu at det synes hvor de hadde spent på svaledøren, samt et slag på bordet i stuen som man kunne ha slått med kanten av en øksehammer, hvilket skulle være slaget etter holken som satt på enden av tjurpisen. Nok viste Henrik Olsen dem de 2de slag han hadde fått i hodet, hvor der var 2de kuler fulle av hår og blod iblant hinannen.

Videre provede ikke, ei heller ble av saksøkeren påtalt, men begjærte herefter tingsvitne.

Jacob Lut ved lovlig varsle innstevnet Anders Kolbjørnrud, for å få en kjennelse over ham, om han ikke til faredag bør kvittere hans gård Kolbjørnrud, eftersom "hand efter Anders Kolbiørnrud, i hvis sted i denne sag betiener retten Ole Berg," hans egen S.63b. tilstand for retten er lovlig ved lensmann og menn avsagt. Lot derpå ved sin (fullmekting) Torkild Olsen inngi sitt skriftlige innlegg av igår, protesterende at han ham dito Kolbjørnrud bør innrømme.

Anders Kolbjørnrud ble tilspurt om han hadde bekommet gården i livs tage. Da sa han nei, men sa at monsr. Lut hadde lovet ham gården i bygsel. Og har nu lagt sine midler på den nedråtnede plass han kom til.

Ble tilspurt om han hadde latt besiktige gården da han kom dertil. Svarte han nei, men hans granner kunne bevitne med ham i hva stand den seg befant da han kom dit.

Anders Kolbjørnrud formoder ingen dom at skje, førenn han kan la besiktige den bekostning han på bemeldte Kolbjørnrud har latt gjøre.

Torkild Olsen på sin verfaders vegne, begjærer en endelig kjennelse, om ikke contraparten bør røddiggjøre sin påboende plass Kolbjørnrud til neste faredag.

Såsom Anders Kolbjørnrud etter aktens videre innfall ikke kan bevise seg med noe bygselbrev til sin påboende plass Kolbjørnrud forsynet, og derforuten lovlig derfra for ungefehr 3 uker siden befinnes at være avsagt, da eragtes for rett at fornevnte Anders

Kolbjørnrud gjør denne ettermeldende plass Kolbjørnrud røddig til neste faredag, og innrømmer den for dens eiermann, såfremt han ikke vil innstå sin jorddrott Sr.Jacob Lut efter lovens 3.boks 14.cap.1.art.

Belangende den reparasjon og bekostning den innstevnte Anders Kolbjørnrud formodentlig etter sin påstand kan ha gjort på ettermeldende Kolbjørnrud siden hans tilkomst der til plassen, derimot har han sin lovlig søkning hos landherren Sr.Lut, såvidt loven ham bevilger.

Ole Kristensen Moe innstevner efterskrevne forhenværende kirkeverger, nemlig Lars Onsaker og Rolf Øen (Storøya) for 1666, 67 og 68, Jul Rud og Anders Sørum for anno 1669 og 70, Tron Sørum og Knut Leine for anno 1673, 74 og 75, Kristoffer Gomnes og Torbjørn Børgen for 1676, 77 og 78, formedelst 2de kjør av Hole kirkes kjør i deres vegemåls tid skal være forkomne, til at gjøre forklaring hvor de ere henkomne, eftersom de fantes i Lars Onsakers tid, eller og selv dem at ansvare.

Eftersom Jul Rud og Anders Sørum ikke befinneres lovlig at være stevnet, så beror saken til nytt stevnemål.

S.64a. OPPSETTELSESTING PÅ TRØGSTAD TINGSTUE I NORDERHOV
12.desember 1692.

Retten ble betjent uti de tilforne fol.42 innførte 6 lagrettesmenns overværelse, uti den sak imellem Sr.Jørgen Larsen som citant, og Seign.Eggert Stochflet, angående den dem imellem fallende tvistighet om endel åvirke i Askskogen på Ringerike. Tilstedeværende ko.ma.fogds fullmektig Christian Tommesen samt lensmannen Peder Rasmussen.

Monsr.Jørgen Larsen Hønen fordret igjen i rette emelte sak fra forleden 15.november oppsatt. Refererer seg til sitt forrige, og begjærer at innføres etter matrikkelen hva Hole og Lerberg, som monsr.Stochflet er eiende, og skylder Hole efter fogdens fullmektiges anvisning for retten 12 lispund og Lerberg 16 lispund tunge, samt Ask at skylde foruten en fjering i den engeplass Gåsefetten, 4 skippund tunge, som han begjærer at måtte observeres.

Og i det øvrige seg forbeholder sin lovmessig påtale til beleilig tid og sted, hvis tømmer monsr.Stochflet forleden år i samme eiedeler har latt hugge og avføre, som han formener at ha vært den største del av de 200 tylter, som provene forhen omvunnet har.

Hvorpå Gudbrand Christensen innga sin husband Sr.Stochflets innlegg av 8.des. sist avvigt, påstående at den produserte dom viser ikke noe dele i utmarken med videre etc.

Partene hadde intet videre at inngi, men var dom begjærende. Såsom befinneres av den i rettelagte sorenskriverens dom av 8.juli 1687, at de begranskede og beskrevne stener og steder av den 8.juli, og etter den rem og anvisning som derom beskrevet, bør

holdes og følges for rette dele imellem Lerberg og Ask, og etterdi den begranskning i denne dom ei befinnes lenger at gå enn til en sten, som oss og senest den 3. okt. av Mads Lerberg og Gudbrand Christensen er oss anvist under et lite berg ved en myr sønnenfor den seter kallet Ask hjemmeseter, hvilken sten sorenskriveren i sin forretning således beskriver; Noe lite sønden setervolden, der fant vi en annen hel merkelig sten med andre stener befestiget, som vi ei annet kunne se eller skjønne, enn den jo må være av gammel tid oppsatt til en delesten, eftersom den og i anvisningen kommer overens med de forrige stener etc.

S.64b. Da synes oss ikke anderledes og rettere, enn der hvor det omtvistede åvirke er begått, nemlig ovenfor de begranskede foromrørte stener, bør være sameie skog med Ask og Lerberg, inntil den ved rettens middel blir separert.

Belangende tømmerhugsten, da eragtes for rett, at såsom Sr.Stochflet har latt hugge i forskrevne Lerberg og Ask sameieskog mere enn hans lodd og anpart kanstå, da bør av de 60 tylter tømmer medeieren til skade åvirket, halvparten at være forbrutt og til monsr.Jørgen Larsen hjemfallen.

Hans Larsen Ask fordret igjen i rette sin sak fra forleden 15.november til denne tid oppsatt. Fremstilte to prov, Ole Kjos og Gudbrand Slette, til å vitne om hvis tømmer han har kjøpt anno 1687 av dem, som i Torevannet var beliggende.

Hvilke efter avlagt bogered provet som følger, at Hans Ask kjøpte av dem 37 tylter døgtig tømmer for ungefehr 6 eller 7 år siden, og betalte det med penger og varer. Og ga han dem 4 1/2 eller 5 ort for tylten, og at han betalte dem, som de ei rettere vet, av sine egne midler, untagen 1 1/2 tønne korn som Hans Ask lånte av sin vermoder at betale dem resten med.

Ennu provet de, at uti samme slepning med ovenskrevne tømmer, ble utreven ved 40 tylter tømmer som Hans Ask seg hadde tilforhandlet av Elling "Risager" (Rishovd?), Truls Slevik og Helge Berg. Vet ikke at noe tømmer for vrak var opprullet av forskrevne tømmer. Videre hadde de ei at prove, enn at det kom til Heierensagen. Contrapartene møtte i rette. I blantannet tilspurte Ole Jonsrud sin vermoder, om han ikke begjærte regnskap mens Tomas Ask levde. Da tilsto hun, at han var der vel 10 ganger og begjærte regnskap med hennes salige mann, som svarte at han ikke hadde leilighet dertil denne gang. Sa han skulle bruke Jonsrud så lenge til han ble betalt.

Efter tilspørgelse gestod arvingene løsøret som uti sterboet til enken ble utlagt, var ikke mere verd største del derav at bekomme, såsom det var utslikt og fordervet. Samt at Ole Jonsrud S.65b. har mesten del opprødd plassen som han bebor, og oppbygd alle de huse derpå finnes. Og at en stor del av det arvingene ble utlagt i fastegodset, er nu bortsatt.

Contrapartene protesterte at Hans Ask måtte avlegge sin ed på sitt krav, eftersom det ei ennu så fullkommelig er bevist som lagmannens dom tilholder.

Hvortil Hans Larsen svarte at han ikke ville gjøre noen ed, men formener at hans første prov skulle være bevislighet nok til hans krav.

Videre hadde partene ei at påstå, men var dom i saken begjærendes.

Da såsom de av citanten Hans Larsen Ask i denne sak førte prov og bevisligheter angående de pretenderende 20 rdl. i sterboet etter avgangen Tomas Ask ikke fullkommeligen kan gjøre forklaring, at bemelte sterbo til Hans Larsen noen gjeld skyldig, ei heller ikke etter foreleggelse vil avlegge ed sitt krav at være riktig, da bør sterboet at være fri for hans søkning.

Og etterdi samtlige medarvinger, citanten eximeret, nu som tilforn for skiftes forvalterne har accorderet medarvingen Ole Jonsrud sitt krav i sterboet, og gestår hans inngivne regning i alle måter at være riktig, og han selv til overflod bemelte sin regning at bekrefte erbyder seg til eds avlegg, da synes ikke at hannem på sitt i sterboet rettmessig demostrerede krav noe med billighet bør avgå, men forblir ved det som allerede forhen ved skiftets forvaltende sluttet og decideret.

Betreffende den annen post uti veledle hr.assistensråd og lagmanns slutning, at Jonsrud skal komme arvingene enhver efter beste rett til deling, såsom intet foranderligt ved løsøret er forefallen formedelst mankement av citantens bevisligheter, ei heller pretenderer contrapartene den dem at komme til deling, eftersom gedagte Ole Jonsrud den merkelig etter arvingenes tistand har forbedret både med rødning og bygning, og han erbyder seg derhos for de 60 rdl. han den har antatt at vedblive, thi synes billigt at han forskrevne Jonsrud frem for noen annen til besiddelse bør beholde.

S.65b. Den bekvemmeligste lod hvoruti Hans Larsen etter veledle hr.assistens og lagmanns avsigelse bør være prioriteret, synes ingen mere commode enn den ham allerede i hovedbølet Ask med underliggende sags anpart er tilloddet. Thi såsom allting forandres ved tiden, så er og uti dette sterbo seg meget forenderligt siden skiftet tildraget, idet en del av arvingene "det lidet og beste dem undtagen hovedbøllet Ask i arf er tilfalden", hvorved citanten måske kunne søkt noen avantage av nød og trang og til deres fornøden gjelds avbetaling har mått avhende, så intet bekvemmeligere lod kan oppfinnes, enn den Hans Ask i hovedbølet Ask med underliggende sagpart er med forsynet.

RETTERGANG PÅ TRØGSTAD TINGSTUE I NORDERHOV
13. desember 1692.

Overværende fogdens fullmektig Christen Tommesen, bygdelenmannen Peder Rasmussen, samt efterskrevne lagrettesmenn: Kristoffer Røyseng, Kristoffer Gardhamar, Halvor Berg, Siver Tandberg, Peder Hønen, Svend Hverven, Johannes Grønvold og Alf Klekken.

Monsr. Anders Jørgensen på Jesper Gregersens vegne fordret igjen den sak i rette fra forleden 16.nov. til idag oppsatt.

Innga en stevneseddel av fjerde pinsedag 1692. Vil dermed bevise at han tilforn har talt på saken. Formoder at som han av contrapartene i minnelighet har begjært at se deres breve, og de det ei har concenteret, hvorover de har forårsaket hannem trette og prosess, bør derfor efter hans formening at erstatte ham 8 rdl. i omkostning. Hvorpå han esket dom i saken.

Contrapartene møte ikke at svare noe til saken.

Er således avsagt:

Det uti retten ved Sr.Jesper Gregersen fremskikkede fullmektig Anders Jørgensen insinuerede avstålelse brev på Flaskerudskogen dat.9.april 1619, lyder at Ole Bjørke, til hvilken Flaskerudskogen er pantsatt av Karl Taraldsen Strande for 11 rdl. etter den uti akten innførte pantebrevs videre utvisning, har solgt til Erik Jacobsen i Oslo all den furuskog som ligger til den ødegård Flaskerud, med den condition at når bemelte Erik Jacobsen har gjort seg skogen så nöttig som han best synes, da fra den at igjenvike til fornevnte Ole Bjørke fri uten noen S.66a. løsen og penges utgift, kan ikke eragtes av noen anseelig gyldighet.

Thi etter 21 års forløp ser man av et odelsløsningsbrev av 30.nov.1642, at fornevnte Ole Bjørkes stebarn har avstått til Halvor Nøklebys sønn, som rette odelsmann til Flaskerud etter hans verfader forskrevne Karl Strande, (Karl Strande var Halvor Nøklebys svigerfar), all den rett de dertil kunne ha , hvorpå anno 1643 av Halvor Nøkleby en dom er forvervet, hvilken etter de omstendigheter deruti inndrager, er tilkjent at tilvike, nyde og beholde Flaskerud ubehindret med videre des innhold, foruten i ringeste måte noe om Jesper Gregersens ihendehavende skjøte at melde eller ingen derpå at ha urgeret.

Hvilket forskrevne skjøte upåanket til tinge uti 42 år har henhvilet, som av sorenskrivenen Sr.Jens Tygesens påskrift bevitner.

Hvorfor således kjennes og avsies, at den påstevnte Flaskerud skog bør være Ole Torkelsen ubehindret etter sine irettelagte gyldige adkomster hjemfallen, og for citantens tiltale fri at være. Og eftersom citanten ikke beviser i minnelighet at ha søkt saken ved contrapartenes brevers og documenters anvisning at debatere, da kan hannem ei heller noen omkostning etter hans påstand billiges.

Margrete Mule i rette fordret Nils Setrang for 6 rdl. han henne skal være skyldig, hvorimot han hadde contraregning. Hvorfor monsr.Christian Tommesen og Anders Jørgensen er ombedet med partene at likvidere. Og eftersom deres i retten innleverede gjorte likvidation er således utfallen, at bemelte Nils Setrang skal bli skyldig 5 rdl.2 ort 21 skilling, da er således forefunnen at forskrevne Nils Setrang bør til citantinnen innen halvmåneds utgang at betale sin gjeld, som er 5-2-21, såfremt han ikke vil forårsake rettens middel uti hans bo og beste løsøre at gjøre henne tilbørlig utlegg, og i omkostning 1/2 rdl.

Marta Engebretsdatter innstevner Rasmus Veisten for 6 rdl.2 ort 20 skilling. I hans absens møtte hans datter Marta Rasmusdatter

og begjærte oppsettelse til neste ting, hvilket citantinnen og conserveret. Hvorfor partene er forelagt til den 24.febr. førstkomende seg i retten at innstille.

S.66b. Ko.ma.fogds fullmektig Sr.Christian Tommesen på sin husbonds vegne, begjærte uti tingprotokollen at innføres hvis etterstående kong. skatter og rettigheter her uti Norderhov prestegjeld hos almuen og de sagbrukende befinnes ennu til dato ubetalt og innestående til påfølgende høyøvrighets anordning, om dessen inndrivelse, kongl.skattebrevs anledning.

Hvorved almuen og ved budstikken var ansagt at comparere med deres skatteinrøkter, som lensmannen, lagrettet og tilstedeværende almue gestendiget.

Er så efterskrevne påropt som skyldig blir, såsom:
Ole Knestang 22 rdl.3 ort 12 skilling.

Peder og Tor Knestang begge 4-3-16.

Anders Lo 20-1-4.

Paul Klekken 5-1-4.

Nils Setrang vedgikk 13-2-10.

Hans ibid. 20-2-1.

Gudbrand Setrang 1-0-2.

Tor Krakkestad 3-0-22.

Ole ibid. 2-2-1.

Peder Nærstad 11-3-23.

Alf Klekken vedgikk 10-1-12.

Anders Gudsgård 22-1-22.

Anders Hønen 2-0-14.

Peder ibid. 3-0-12.

Margrete Hønen 32-3-20. Møtte selv i rette og formente å ha contraregning mot fogden.

Enken Trøgstad 31-1-11.

Siver Tandberg vedgikk 9-1-6.

Erik ibid. 13-3-6.

Gunder Gaunum (Gagnum) 0-1-3.

Erik ibid. 6-1-23.

Ole Jensen Vaker 2-3-17.

Lars ibid. 4-0-9.

Knut Olsen Vaker 1-2-7.

Enken Vaker 1-3-8.

Paul Buru (Bure) 7-2-6, for Rakkestad 17-0-16.

Jon Skjørvold 2 ort.

Enken Veisten 3-0-18.

Peder ibid. 1-1-9.

Engebret Veisten 6-3-5.

Kristoffer Røyseng vedgikk 7-0-6.

Amund Veksal 1-3-8.

Elling Oppegård 0-2-12.

Jørgen Semmen 1-0-18.

Søre Hval 20-0-15.

Nes i Ådalen 1 ort.

Ole Bjørke 3-0-10.

Halsten Bølgen 8-1-3.

Hans Ask 2-1-10.

Johannes og Mikkel Strande 3-2-6.

Ole Hval 0-1-12.
Peder Rasmussen Rå vedgikk 28-2-21, men sier seg tilgode for en fange 15 rdl.
Rasmus Frok 7-0-7.
Harald ibid. 3-0-16.
Jacob Lo 10-1-8.
Anders Lo 9-1-15.
Søren Hov (Haug) 0-3-14.
Kristen Li 0-5-17.
Gullerud og Ultvet 18-2-6.
Knut Vaker 6 skilling.
Julius Gile 0-1-22.
S.67a. Jens Nordby 22-2-15.
Truls Semmen 3-2-11,
Knut Ve 0-3-20.
Harald Grønvold 0-2-22.
Torkild Snodal 4 skilling.
Nils Bjørnstad 1-2-5.
Paul Sundby 14-2-16.
Alf Gundersby 11-2-1.
Torger Løken 1-1-17.
Ole Veholt 12 skilling.
Malte Kittelsby 0-1-13.
Tosten Lille Løken 1-1-1.
Iver Enger 6 skilling.
Jørgen Åserud 3-3-13.
Jørgen Bliksrud 1-3-23.
Paul Olde 1-2-20.
Lars Sommedal 6 skilling.
Gudbrand Hallingby 14 skilling.
Tor Deelen (Deli) 14 skilling.
Engebret Gile 1-0-6.
Ole og Mads Egge 2-3-4.
Tosten Bergsund 6 skilling.
Ole Ringerud 2-0-2.
Anfin Østveme 0-1-20.
Lars Bergsund 1-2-1.
Botil Helgerud 6 skilling.
Jørgen Viol (Viul) 5-3-14.
Peder Ring 0-1-11.
Anders Overen (Auren) 5-0-20.
Lars Gjermundbo 1-0-22.
Gudbrand ibid. 1-0-22.
Hans Røsby 2-1-13.
Ole Pukerud 7-1-7.
Knut Tranby 0-2-18.
Lars Bersrud 2-0-12.
Bendiks Tranby 0-2-14.
Helge Enge (Enger) 0-2-14.
Sessrud og Gjølås 2-1-15.
Paul Øverby 0-2-4.
Erik Gravli 3-0-2.
Elling Havik 0-1-19.
Mads Augudsli 1-1-9.
Mattis Stubdal 1-0-21.

Knut Fjøsvik 1-2-14.
Ole Aker 0-1-1.
Jesper Åsterud 0-1-20.
Tosten Li 3 skilling.
Engebret Busterud 0-2-18.
Songalien 3 rdl.
Peder Kyte 21 skilling.
Anders Karlsrud 0-1-7.
Erik Finsand 3 skilling.
Enken Heggen 5 skilling.
Peder Kittelsby 0-2-16.
Mikkel Seter 4-0-16.
Ole Tronrud 4 skilling.
Peder Paulsrud 1-3-21.
Nøre Velsvatten 1-0-9.
Enken Flaskerud 1-0-16.
Ole Fuglerud 19 skilling.
Stabekk 0-3-12.
Gunder Andinrud 0-1-10.
Spon (Spåren?) 1-0-4.
Ole Dybendal 3-3-16.
Mattis Heggeli 0-1-10.
Enken Kvernsund 0-2-2.
"Brelie" 3 skilling.
Hole Ødegård 4-2-4.
Anders Eidsgård 8 skilling.
Monsr. Jørgen Larsen av hans gårde 48-1-23.

Kopskatt for 1691 rester:
Søren Moss 1 rdl.
Botild Hansen 2 ort.
Bjørn Tangen 1 rdl.

Consumption 1691 rester:
Av Asksagen 1 rdl.
Christen Christensen 1 rdl.
Lars Simensen 1-2-16.
Peder Bjørn 1689 sagmesterskatt 2 ort.

Handverksskatt 1691:
Baltzer Skredder 0-2-12.
Kristen Smed 4 rdl.
S.67b. Paul Andersen 2 rdl.
Hans Grosch 2 rdl.

Consumption og folkeskatt 1692, rester av
Øvre og Nedre Nils Bentsens sager 8-0-16.
Øvre og Nedre Trul Olsens sager 7 rdl.
Sinchlers sag 3 1/2 rdl.
Øvre Kvernhus sag 3 1/2 rdl.
Nedre Kverbhus sag 7 ort.
Nedresagen 4-2-16.
Assessor Anders Simensens sager 8-0-16.
Setrangsgagen 4-2-16.
Øvre og Nedre Lerfald sager 7 rdl.

Hans Larsens sag 4-2-16.
Øvresagen 3 1/2 rdl.
Kiellersagen 3 1/2 rdl.
Hr.assistensråd Philipsens sager 7 rdl.
Sørgefoss sager 12-3-8.
Asksagen 2-1-8.
Christen Christensens sag 3-2-0.
Gregers Mortensens sag 2-1-8.
Lars Simensens sag 3-2-0.

Efter sagreglementet rester delerskatten for nærværende år som følger:

Setrangsagen 6-2-20.
Øvre og Nedre Lerfallen 12 rdl.
Øvresagen 6-2-20.
Hovsagen 6-2-20.
Nedre Kvernhus sag 3-1-10.
Øvre Kvernhus sag 6-2-20.
Kiellersagen 5-1-20.
Nederste sag 1-1-15.
Lagmann Phillipsens Hønefoss sager 20 rdl.
Assessor Lars Christensens sag 12 rdl.
Sinchlersagen 6-2-20.
Nils Bentsens sag 13-1-10.
Truls Olsens sag 13-1-10.
Assessor Simensens sag 12 rdl.
Christen Christensens sag 5-1-10.
Ask sag 3-2-10.
Commis.Lars Larsens sag i Heieren 5 rdl.
Lars Simensens sag 5-1-10.
Gregers Mortensens sag 5-1-10.
Sørgfoss sager 13-1-20.
Viul sager 40 rdl.
Åsen sag 2 ort.

Kop- og ildstedskatt rester for nærværende år:
Tor Christensen 5 ort.
Ole Pedersen 5 ort.
Gunder Sørensen 2-3-8.
Knut Riber 1-3-16.
Erik Jacobsen 5 ort.
Jon Simensen 1-3-16 Jacob Christophersen 5 ort.
Anders Jørgensen 1 ort.
Hans Johansen 5 ort.
Jesper Gregersen 5 ort.
Truls Guttormsen 2 ort.
Gudbrand Christensen 5 ort.
Ole Sørgefoss 5 ort.
Ole Rasmussen Viul 5 ort.
Hans Lang 5 ort.
Hans Andersen Skredder 1 1/2 rdl.
Paul Andersen 5 ort 16 skilling.
Kristen Smed 7 ort.
Baltzer Skredder 1 1/2 rdl.
Hans Jonsen 1 1/2 rdl.

Jørgen Vemundsen 1 1/2 rdl.
Jens Klokker 3 1/2 rdl. 16 skilling,

S.68a. Handverksskatt 1692 rester:
Hans Grosch 2 rdl.
Baltzer Skredder 2 rdl.
Hans Jonsen 2 rdl.
Hans Andersen 2 rdl.
Paul Andersen 2 rdl.
Kristen Smed 2 rdl.

Landskyld nærværende år manquerer hos
Engebret og Rasmus Veisten av 1 skippund Nonne(?) Kloster gods
4 rdl. 1 ort, hvilket forskrevne monsr. Christian Tommesen under
lagrettets hånd og segl var beskrevet begjærende.

RESTANTSTING PÅ GOMNES TINGSTUE I HOLE 15.desember 1692.

Overværende ko.ma.fogds fullmektige tjener Christian Tommesen,
lensmannen Johannes Svarstad, samt efterskrevne lagrettesmenn:
Mads Sørum, Guttorm Nes, Siver Kolkind, Anders Kolbjørnrud, Ole
Rolfsen Stadum, Rasmus Gomnes, Siver Hoven (Håvi) og Jens Hansen
Moe.

Ko.ma.fogd sr.Henrik Pettersens fullmektig Christian Tommesen på
sin principals vegne, begjærte i tingprotokollen at innføres de
uti Hole gjeld som resterer med kongl.skatter og rettigheter for
inneværende år. Og befinner efterskrevne at restere som følger:

Jens Nilsen Moe 4-1-8.
Jens Hansen Moe vedgikk 10-1-20.
Hover Moe 10-3-1.
Nils Bye 1-3-4.
Anders Bye 8-2-7.
Engebret Ullern 6-1-19.
Johannes Svarstad vedgikk 2-0-8.
Jon Leine 0-1-6.
Ole Leine 17-0-18.
Cornelius Fjeld 2 rdl.
Johan Tommesen Fjeld 10-1-0.
Christen Frøshaug av sine gårder 49-1-1.
Lars Svarstad 2-2-12.
Jens Tygesen av Bønsnes og Svarstad 23-0-13.
Ole Rolfsen Stadum vedgikk 1-3-14.
Enken Deli 5-2-9.
Peder Sørum 4-2-22.
Gunil Bye 5 rdl.
Jørgen Bye 1-1-11.
Anders Bjørnstad 9-2-12.
Isak Vik 24 rdl 5 4/5 skilling.
Klaus Lore 3-2-12.

Ole Lore 10-1-8.
Tollef Gjesvold 2-3-23.
Siver Gjesvold 2-2-19.
Hans Vekkeren 1-3-10.
Ole Gjesvold 7-1-23.
Knut Børgeesen Leine 12-0-2.
Siver Håvi vedgikk 3-3-21.
Ole ibid. 6-3-21.
Gutterm Heieren 2 ort.
Gutterm Havnor 3 ort, vedgikk.
Klaus Hundstad 23 skilling.
Hoover Hundstad 5-0-14.
Arne ibid. 0-2-17.
Bjørn Fjeld 7-1-0.
Tarald Horum 9-1-10.
Peder Bjørke 2-3-8.
Jørgen Horum 2-3-13.
Tron Horum 0-2-12.
Ole Nes 1-0-12.
Enken Horum 11-1-10.
Ole Nakkerud 0-1-4.
Stiksruds oppsitter 2-3-9.
S.68b. Tollef Hov (Haug) 5-1-12.
Ole Fjulsrud 6 skilling.
Gudbrand Sognrud (Sonerud) 1-3-1.
Hågen Sønsterud 6 skilling.
Ole Opsal 0-2-10.
Gudbrand Pjåkerud 1-0-14.
Kristen Utvik 1-3-21.
Jørgen Lårvik 0-3-21.
Lars Lie 14 skilling.
Henrik Eskildsen 2-1-8.
Simen Flagseter 5 skilling.
Ole Rusegården (Rudsødegården) 1-3-23.
Ole Skamarken 0-1-18.
Fjeld seter 4 skilling.

Kopskatten rester for anno 1689 hos
Tomas Dalen 1-2-16.
Hans Kristensen 1-2-16.

Consumtion for anno 1689:
Marta Børndalen 2 ort.
Ragnild Johansdatter 2 ort.
Gjertrud Mikkelsdatter 2 ort.
Inger Olsdatter Sørum 1 ort.
Erik Olsen 2 ort.
Mikkel "Borsen" (Bårdsen??) skatt av Frøie (Frøhaug) for 1691
5 rdl.

Nok rester consumption og folkeskatt nærværende år:
Jens Tygesen 6-3-8.
Av veledle hr.president Hans Mustis sager i Skjærdalen 10-2-0.
Jacob Lut for prestebolts sag 2-2-0.

Av kopskatten rester nærværende år:

Jens Tygesen 17-2-16.

Forrige fogd Christen Christensen 5-1-16.

Jacob Lut forrige fogd 6-0-16.

Efter sagreglementet manquerer

Veledle hr. president Hans Must av Skjærdals sager, delerskatten
11-1-10.

Nok befinnes Anders Horum på gårdeskatten at være skyldig 9-1-10.

Hvilket for de tilstatedeværende almue og lagrettet således av
protocollen ble opplest, hvilket Christian Tommesen på fogdens
vegne begjærte at få beskrevet.

FORNAVN	ETTERNAVN	STEDSNAVN	BOK_	SIDE
		"Bønsnes kirkebok"	34.0	16
		Sundby	34.0	26
		Skjærdalens sager	34.0	58
		Ringåsen	34.0	21,22
		Hønen	34.0	21,22
		Norderhov	34.0	1,2,3,4,7,12,13,14,22,23,29,31,32
		Brelie	34.0	54
		Lerfaldsage, Øvre	34.0	54,55
		Lars Simenses sag	34.0	55
		Hans Larsens sag	34.0	55
		J.Philipsens sager	34.0	55
		Alfarveien	34.0	25
		Østby Liten	34.0	25
		Østby Store	34.0	25,26
		Østbyengen Liten	34.0	26
		Ask	34.0	27,28,29,30,37,38,48,49,50
		Askskogen	34.0	27,48
		Sinchlersagen	34.0	55
		Seterkjennet (Ask)	34.0	27
		Røyseng	34.0	28,29,38
		Stadum	34.0	28
		Hjelle	34.0	29,37
		Egge	34.0	29
		Ekornrud	34.0	29
		Breien	34.0	29
		Veholt	34.0	29
		Hauge (Haga)	34.0	29
		Torevannet, Soknedal	34.0	30,40,49
		Hadeland	34.0	4
		Skjærdalen	34.0	57
		Norge	34.0	33
		Hallimgdal	34.0	33,34
		Buttingsrud, Ådalen	34.0	33
		Veisten	34.0	33
		Nordre Skogen	34.0	33
		Vassbonden	34.0	39
		Bådrud	34.0	33
		Øvresagen, Hønefoss	34.0	33,55
		Hval i Norderhov	34.0	35
		Prestebolts sag	34.0	57
		Christiania Skole	34.0	35
		Norderhov	34.0	37,40,43,48,50,52
		Sørgefoss sagen	34.0	38,55
		Soknedals elv	34.0	40
		Kiøbenhavn	34.0	43
		Storøen, Ringerike	34.0	44
		Håvi	34.0	45
		Flaskerud skogen	34.0	51
		Svarstad	34.0	46,47,56
		Heierensagen	34.0	49
		Jonsrud	34.0	50
		Flaskerud ødegård	34.0	50
		Nes i Ådalen	34.0	52
		Kvernhus sag nedre	34.0	44,54,55
		Gullerud	34.0	53
		Ultvedt	34.0	53
		Frøshaug	34.0	1
		Hens-landet	34.0	24
		Gjølås	34.0	53

Velsvatten	nøre	34.0	54
Åsen	sag	34.0	55
Bent Nilsens	sager	34.0	54
Sinchlers	sag	34.0	54
Kvernhus	sag øvre	34.0	54,55
Berg		34.0	1,2
Setrangsagen		34.0	54,55
Christiania		34.0	1,6,13,24,41,44
Hovsagen		34.0	55
Nederste sag		34.0	55
J.P. Hønefoss	sager	34.0	55
L.Christensens	sag	34.0	55
Hole		34.0	3,16,38,44,46,48,56
Ass.Simenses	sag	34.0	55
Heieren	sag	34.0	55
Viul	sager	34.0	55
Hungerholt		34.0	3
Fjeld	seter	34.0	57
Bragernes		34.0	7,13,24,40
Bliksrud		34.0	33,34
Jevnaker		34.0	4
Katnos		34.0	4,5,6
Gjermundbo		34.0	5,6
Semmen		34.0	7,10
Semmen	søre	34.0	7,8,9,10
Hval	nordre	34.0	13,14
Tandberg		34.0	7
Flaskerud		34.0	8,51
Østbyengen		34.0	26
Lerberg,		34.0	12,27,28,29,37,38,48,49
Songalien		34.0	54
Helgerud	(ødegård)	34.0	13
Rakkestad		34.0	52
Greg.Mortensens	sag	34.0	55
N.Bentsens	sag	34.0	55
Stadums	bønder	34.0	29
Jermenboe		34.0	5
Domholt		34.0	18
Helgeland,Ringerike		34.0	1
Soknedalen		34.0	1,2,28,29,33
Akershus		34.0	1
Stabekk		34.0	54
And.Simenses	sager	34.0	54
Lerfaldsage,	Nedre	34.0	54,55
Kiellersagen		34.0	55
Chr.Christensenssag		34.0	55
Trøgstad		34.0	1,2,3,5,7,12,13,31,32,37,48,50
Hole	(ødegård)	34.0	28,29,54
Hval	Søndre	34.0	14
Skollerud		34.0	7,9
Heieren		34.0	39
Lunder	anneks	34.0	1,2
Asksagen		34.0	30,54,55
Gjørud,	Haug anneks	34.0	13
Vang,Jevnaker		34.0	4
Gommes,		34.0	3,11,16,18,44,45,56
Bønsnes	Lille	34.0	16
Horum	øvre, Hole	34.0	3
Slette,Soknedalen		34.0	33
Nes	skogen, Ådalen	34.0	24
Håvi	på Tyristanden	34.0	45
Fjeld	seter	34.0	16
Stranden		34.0	12

Haug	34.0	18,31
Stiksrud	34.0	57
Tyrristanden	34.0	45
Gravli søndre,	34.0	12
Ådalen	34.0	12
Gåsefetten	34.0	48
Kittelsby	34.0	1
Hval søre	34.0	52
Bønsnes	34.0	8,15,56
Deelen (Deli)	34.0	15
Eschevold seter	34.0	15
Berg øvre	34.0	1
Hønefoss	34.0	7,9,33
Vekkeren (ødegård)	34.0	3,17
Malteklevan	34.0	18
Ringerike	34.0	3,4,6,7,33,40,45,48
Søhol	34.0	15
Qvesthuset i Norge	34.0	23
Krokskogen	34.0	15
Nonne klostergods	34.0	56
Ask hjemmeseter	34.0	27,29,37,49
Hans Mustis sager	34.0	57
Trul Olsens sager	34.0	54,55
Østby	34.0	23,24,25,26
Bjørnstad	34.0	23,24,25,26
Hønen østre	34.0	22
Viks fjerdingen	34.0	23
Sesserud	34.0	53
Hunsdalen	34.0	7,9,10
Horum	34.0	44
Jensrud	34.0	31
Nedresagen	34.0	54
Bratvold	34.0	4
Kolbjørnrud	34.0	19,47,48
Spon (Spåren)?	34.0	54

FORNAVN	ETTERNAVN	STEDSNAVN	BOK_	SIDE
.....	Hansen		34.0	13
.....	Housman		34.0	13
.....	Treschous		34.0	13
.....	Thue Andersen i Bragernes		34.0	44,45
.....	Hirn Klovs i Christiania		34.0	35
.....	Brochenhuus		34.0	12
Adam		Nærstad	34.0	32
Albret	Nilsen		34.0	24
Alf		Vågård -> Gundersby	34.0	8,9
Alf		Hval	34.0	3,6
Alf		Gundersby	34.0	7,9,32,53
Alf		Klekken	34.0	23,24,31,32,33,35,50,52
Amtmann.	Tønsberg		34.0	3,7,9,31,34,
Amund	Siversen	Veksal	34.0	13
Amund		Veksal	34.0	52
Amund		Honerud	34.0	7
Anders		Overen (Auren)	34.0	53
Anders	Jørgensen		34.0	55
Anders		Eidsgård	34.0	54
Anders	Jørgensen	Hønen østre	34.0	21
Anders	Jørgensen		34.18,22,23,28,29,38,41,43,44,50,51	
Anders	Nilsen Moss		34.0	12
Anders	Jacobsen	Kolbjørnrud	34.0	19,20
Anders		Gudsgård	34.0	52
Anders		Lo	34.0	32,52,53

Anders		Karlsrud	34.0 30,54
Anders		Sørum	34.0 48
Anders		Åsterud	34.0 45
Anders		Horum	34.0 16,58
Anders		Olde	34.0 2
Anders	Brun		34.0 45,46
Anders	hansen		34.0 24
Anders		Bye	34.0 16,56
Anders	Hansen		34.0 45
Anders		Hønen	34.0 52
Anders		Kolbjørnrud	34.0 15,18,20,45,47,48,56
Anders		Bjørnstad	34.0 56
Anders		Hverven, (før Østby)	34.0 25
Anders		Ferden	34.0 3,6,35
Anders	Larsen		34.0 24
Andreas	Brun		34.0 3
Anfin		Veme øst	34.0 53
Anfind	Olsen		34.0 39
Anne		Gomnes	34.0 11,12
Anne	Madsdatter		34.0 14
Anne	Torbjørnsdatter	Follum	34.0 39
Anne	Larsdatter	Kolbjørnrud	34.0 21
Anne +	Clausdatter		34.0 33
Arilds tid			34.0 4
Arne	Halvorsen		34.0 13
Arne		Hundstad	34.0 57
Aslak +		Skollerud	34.0 8
Asle	Guttormsen		34.0 7
Asle +		Skollerud	34.0 7,8
Baltzer	Skredder		34.0 54,55,56
Bendiks		Tranby	34.0 32,53
Bent	Olsen	Jordbekk	34.0 45
Bent		Bjørnstad	34.0 25
Bersvend		Håvi	34.0 18,19
Bertel	Andersen		34.0 36,42
Birgit		Rødningen	34.0 24,25
Bjørn		Tangen	34.0 54
Bjørn		Flekshaug	34.0 7
Bjørn		Fjeld	34.0 57
Bjørn	Olsen		34.0 30
Botil	Hansen		34.0 54
Botil		Helgerud	34.0 53
Cancelliråd	Tonsberg		34.0 44
Christen		Frøshaug	34.0 56
Christen	Tommesen		34.0 50,56,58
Christen	Christensen		34.0 1,4,7,44,45,54,58
Christen	Sørensen		34.0 1,3
Christian	Tomassen		34.0 12,15,23,33,48,
Christian	Tommesen		34.0 51,52
Christopher	Hansen	Arctander	34.0 9,10
Christopher	Hansen	Lem	34.0 7
Christopher	Hansen		34.0 8,9
Cornelius		Fjeld	34.0 56
Cort	Brun		34.0 45,46
David	Knutsen		34.0 15
Eggert	Stochflet		34.0 27,28,29,30,37,38,39,48,49
Eiler	Hirnkrou	Scola Christiania	34.0 14
Elisabeth	Saxhis Mortensd		34.0 33
Elling		Havik	34.0 53
Elling		Oppegård	34.0 52
Elling		Risager (Rishovd)?	34.0 49
Engebret		Alme	34.0 9
Engebret	Kristoffersen	Kolsjø	34.0 7

Engebret		Veisten	34.0 5,12,22,24,52,56
Engebret		Toen	34.0 3,6
Engebret		Ullern	34.0 56
Engebret		Busterud	34.0 54
Engebret		Gilov (Gile)	34.0 2,53
Enken		Horum	34.0 57
Enken		Vaker	34.0 52
Enken		Flaskerud	34.0 54
Enken		Trøgstad	34.0 52
Enken		Deli	34.0 56
Enken		Heggen	34.0 54
Enken		Kvernsund	34.0 54
Enken		Veisten	34.0 52
Erik	Jacobsen		34.0 55
Erik		Tandberg	34.0 1,3,5,12,27,52
Erik		Gagnum	34.0 52
Erik		Gravli	34.0 53
Erik	Olsen		34.0 57
Erik		Finsand	34.0 54
Erik	Jacobsen i	Oslo	34.0 50
Erik		Stiksrud	34.0 7
Erik	Villadsen		34.0 43
Erland	Nilsen på	Ask	34.0 36
Even		Åsen	34.0 24,25
Even	Andersen		34.0 32
Even	Iversen		34.0 34
Even	Nilsen		34.0 39
Gabriel	Brun		34.0 45,46
General	Schache		34.0 43
Gjørjan	Knutsdatter	Bliksrud	34.0 33,34
Gregal		Bråten	34.0 45
Gregers	Mortensen		34.0 13
Gubrand	Hansen		34.0 17
Gudbrand		Gjermundbo	34.0 53
Gudbrand		Berg	34.0 1,3,4,5,24,31,35
Gudbrand		Gomnes	34.0 11,20
Gudbrand		Setrang	34.0 4,5,6,31,52
Gudbrand	Levordsen	Slette,Soknedalen	34.0 33
Gudbrand		Pjåkerud	34.0 57
Gudbrand	Christensen		34.0 27,28,29,37,38,40,48,49,55
Gudbrand		Sonerud	34.0 57
Gudbrand		Ultvedt	34.0 13
Gudbrand		Vaker	34.0 13
Gudbrand		Slette	34.0 39,49
Gudbrand		Stiksrud	34.0 7
Gudbrand		Hallingby	34.0 53
Gudbrand		Teigen	34.0 11,12
Gul		Heieren	34.0 45
Gundbjør		Dalen	34.0 45
Gunder	Sørensen		34.0 55
Gunder		Berg	34.0 2
Gunder	Nilsen		34.0 17
Gunder		Andinrud	34.0 54
Gunder	Sørensen ved	Hønefossen (Østby)	34.0 23,24,25,26,27
Gunder		Gagnum	34.0 12,33,52
Gunil		Bye	34.0 56
Gunner		Gagnum	34.0 5,13,21
Guttorm		Nes	34.0 11,15,56
Guttorm		Havnor	34.0 57
Guttorm		Heieren	34.0 57
Halsten		Bølgen	34.0 52
Halvor		Fjeld	34.0 12
Halvor		Bråk	34.0 13,21,24,31,33

Halvor		Bråten	34.0 45
Halvor		Nøkleby	34.0 44,51
Halvor		Hjelmerud	34.0 28
Halvor	Tollesen		34.0 30
Halvor		Berg	34.0 22,50
Hans	Larsen på	Bragernes	34.0 31
Hans	Kristensen		34.0 57
Hans		Vestby	34.0 4
Hans	Kristensen		34.0 45
Hans		Solum	34.0 17,45,46
Hans	Larsen		34.0 40,50
Hans		Røsby	34.0 53
Hans	Johansen		34.0 55
Hans	Jonsen		34.0 55,56
Hans		Setrang	34.0 52
Hans	Bye nå på	Frøe (Frøhaug)	34.0 16
Hans	Grosch		34.0 54,56
Hans		Ask	34.0 30,31,36,38,49,50,52
Hans		Gullerud	34.0 32
Hans	Andersen	skredder	34.0 55,56
Hans		Vekkeren	34.0 57
Hans	Must,		34.0 1,2,57,58
Hans	Larsen	Ask	34.0 30,31,39,49,50
Hans	Lang		34.0 55
Hans +	Hansen		34.0 8
Harald	Olsen	Hval	34.0 13
Harald		Grønvold	34.0 14,33,53
Harald		Holmestuen	34.0 41,42
Harald		Frok	34.0 13,21,22,53
Helge		Alme	34.0 24
Helge		Enge (Enger)	34.0 53
Helge		Berg	34.0 1,2,33,49
Henrik	Olsen		34.0 46,47
Henrik	Pettersen		34.0 24,44,56
Henrik	Eskildsen		34.0 57
Henrik	Pettersen		34.0 1,2,3,4,5,7,9,11,12,13,15,21,23,
Hover		Moe	34.0 3,56
Hover		Hundstad	34.0 57
Hågen	Alfsen	(soldat)	34.0 46,47
Hågen		Sønsterud	34.0 57
Ingeborg	Hansdatter		34.0 7,8,9
Ingeborg		Gomnes	34.0 11
Ingeborg	Sal.H.Hansen		34.0 8
Ingebret		stiksrud	34.0 46
Ingebret		Veisten	34.0 13,21
Inger	Johansdatter		34.0 24,25
Inger	Olsdatter	Sørum	34.0 57
Isak		Vik	34.0 29,56
Iver		Hjelle	34.0 13
Iver		Enger	34.0 53
Jacob	Lut		34.0 57,58
Jacob	Klot		34.0 43
Jacob	Pedersn Aalborg		34.0 45
Jacob		Li	34.0 5,23
Jacob		Lo	34.0 53
Jacob	Bertelsen		34.0 9,16
Jacob	Christophersen		34.0 55
Jacob	Lut		34.0 1,4,15,19,20,24,29,36,45,47,48
Jens	Jonsen		34.0 12
Jens		Vang	34.0 41
Jens	Amundsen		34.0 12,19
Jens	Andersen		34.0 43
Jens	Tygesen		34.0 4,7,8,9,10,14,15,16,28,29,30,32

Jens	Tygesen		34.0 33,34,37,38,46,51,56,57,58
Jens		Mo, Moe	34.0 11,31,40
Jens	Nilsen	Moe	34.0 31,56
Jens	Tygesen Lund		34.0 13
Jens		Sørum	34.0 1,3,6,27
Jens		Nordby	34.0 13,24,53
Jens	Hval på	Vang, Jevnaker sogn	34.0 4,6
Jens	Hansen	Moe	34.0 15,56
Jens	Olsen	Nes, Hallingdal	34.0 33
Jens	Maltesen		34.0 32
Jens	Matthisen Sax		34.0 45
Jens	klokker		34.0 56
Jens		Vesetrud	34.0 7
Jens	Paulsen på	Kolbjørnrud	34.0 19,20,21
Jens +	Jensen født i	Hønefoss	34.0 43
Jesper		Åsterud	34.0 54
Jesper	Gregersen ved	Hønefossen	34.0 44
Jesper	Gregersen		34.0 33,34,35,50,51,55
Johan	Garmand		34.0 1
Johan	Johansen	Døl i Ådalen	34.0 34,35
Johan	Tommesen	Fjeld	34.0 56
Johan +	Ibsen		34.0 41,42
Johan von	Cappelen		34.0 13,24,31,36
Johannes		Ve	34.0 27
Johannes	Knutsen	Strande	34.0 7
Johannes		Bjørnstad	34.0 24,25
Johannes		Strande	34.0 52
Johannes		Svarstad	34.0 3,11,15,16,20,44,46,56
Johannes		Grønvold	34.0 12,13,31,33,50
Jon		Søhol	34.0 15
Jon		Skjørvold	34.0 1,23,24,52
Jon	Simensen		34.0 55
Jon		Leine	34.0 56
Jon		Hekshus	34.0 11,12,18
Jon		Opperud	34.0 4,6
Jonas	Ramus		34.0 12
Jul		Rud	34.0 3,48
Julius	Kristensen		34.0 14
Julius		Gile	34.0 53
Jøren		Horum	34.0 16,57
Jørgen		Bliksrud	34.0 53
Jørgen		Fjeld	34.0 3,11,16
Jørgen		Bye	34.0 56
Jørgen	Phillipsen		34.0 13
Jørgen		Viul	34.0 53
Jørgen		Åserud	34.0 53
Jørgen	Nilsen	(fenrik)	34.0 40
Jørgen		Semmen	34.0 52
Jørgen	Larsen ved	Hønen	34.0 14,15,27,28,29,33,37,48
Jørgen	Larsen		34.0 24,33,35,38,39,48,49,54
Jørgen	Larsen ved	Heieren	34.0 36,
Jørgen		Lårvik	34.0 57
Jørgen	Vemundsen		34.0 56
Karl	Olsen	Klekken	34.0 36
Karl		Lo	34.0 32
Karl	Olsen		34.0 39,42
Karl		Klekken	34.0 36
Karl		Strande	34.0 51
Karl	Taraldsen	Strande	34.0 50
Kirsten	Tolder		34.0 44
Kjell	Larsen		34.0 34,35
Kjersti	Olsdatter		34.0 20,46,47
Kjersti	Pedersdatter		34.0 20

Klaus		Hundstad	34.0 57
Klaus	Olsen	Lore	34.0 39
Klaus		Hundstad	34.0 16,56
Klaus	Bårdsen	34.0 15	
Knut		Pjåka	34.0 19
Knut	Halvorsen	Leine	34.0 3
Knut		Frankrik	34.0 36
Knut		Leine	34.0 48
Knut	Torgersen		34.0 30
Knut	Friksen		34.0 12
Knut		Bjørnstad	34.0 25
Knut	Børgesen	Leine	34.0 57
Knut		Fjøsvik	34.0 54
Knut	Olsen	Vaker	34.0 52
Knut	Ripper (Riber)		34.0 36
Knut		Veien	34.0 27,32,36,39
Knut		Berggården	34.0 46
Knut		Ve	34.0 1,3,6,53
Knut	Riber		34.0 55
Knut		Tranby	34.0 53
Knut	Eriksen	Vaker	34.0 21
Knut		Vaker	34.0 52
Kristen		Gomnes	34.0 11
Kristen	Smed ved	Hønefossen	34.0 15
Kristen		Utvik	34.0 57
Kristen	Smed		34.0 54,55,56
Kristen	Johansen	Gomnes	34.0 16
Kristen		Li	34.0 53
Kristoffer	Engebretsen		34.0 8
Kristoffer		Gomnes	34.0 11,12,15,48
Kristoffer		Haldum	34.0 12,24
Kristoffer		Røyseng	34.0 13,31,33,40,50,52
Kristoffer	Karlsen	Semmen søre	34.0 7
Kristoffer		Gardhamar	34.0 13,33,50
Lars	Andersen		34.0 4,
Lars		Vaker	34.0 52
Lars		Svarstad	34.0 46,56
Lars		Jernboe =Gjermundbo	34.0 31
Lars		Ertelien	34.0 46
Lars		Sommedal	34.0 53
Lars	Ottesen		34.0 43
Lars		Lie	34.0 57
Lars		Gjermundbo	34.0 13,31,53
Lars	Larsen		34.0 21,24
Lars		Onsaker	34.0 11,48
Lars		Bergsund	34.0 53
Lars	Torbjørnsen	(soldat)	34.0 46,47
Lars		Bersrud	34.0 53
Lars	Simensen		34.0 54
Lars +	Larsen		34.0 8,9
Lars +		Veisten	34.0 13
Lnt.	Brun		34.0 17
Ludvik	Andersen		34.0 46
Mads		Augudsli	34.0 53
Mads		Lerberg	34.0 27,29,30,49
Mads		Sørum	34.0 15,17,56
Mads		Bure	34.0 11,15,19,20,46
Mads		Egge	34.0 53
Mads	Olsen	Sørum	34.0 17
major.	Lergaards comp.		34.0 46
Malte		Kittelsby	34.0 7,31,53
Maren	Andersdatter		34.0 25
Maren,Mari	Mortensdatter	Vekkeren	34.0 17

Margrete	Kristensdtr ved Hønefoss	34.0 12	
Margrete	Mule	34.0 14, 21, 31, 32, 51	
Margrete	Verdelman	34.0 26	
Margrete	Christensdtr v/ Hønefoss	34.0 43	
Margrete	Werdelman(d)	34.0 33, 44	
Margrete	Hønen	34.0 52	
Mari	Mortensdtr på	Ringåsen	34.0 21, 22
Marie		Tandberg	34.0 2
Marta	Knutsdatter		34.0 24
Marta		Børdalen	34.0 57
Marta	Mikkelsdatter	(J. Hekshus's kvinne	34.0 18
Marta	Engebretsdaughter		34.0 51
Marte		Ask	34.0 32, 40
Marte		Hesselberg	34.0 17, 18
Marte, Marta Rasmusdatter		Veisten	34.0 13, 51
Mattis		Stubdal	34.0 53
Mattis		Heggeli	34.0 54
Mette		Østby	34.0 25
Mikkel		Strande	34.0 52
Mikkel		Seter	34.0 54
Mikkel		Sandseter	34.0 2
Mikkel		Gile	34.0 13
Mikkel	Borsen	Frøhaug	34.0 57
Mikkel	Nilsen		34.0 9
Nils		Bjørnstad	34.0 23, 25, 26, 53
Nils	Alfsen		34.0 17
Nils	Olsen	Hval Søndre	34.0 14
Nils		Follum	34.0 24
Nils	Larsen		34.0 3, 5
Nils	Gundersen		34.0 17
Nils		Berger	34.0 9
Nils		Sundet	34.0 11, 12
Nils	Jacobsen		34.0 26
Nils	Olsen	(Hval i Norderhov)	34.0 35
Nils	Gudbrandsen		34.0 45
Nils		Hverven	34.0 5, 23
Nils	Bentsen		34.0 13
Nils		Bye	34.0 56
Nils	Eriksen	Bjørnstad	34.0 24
Nils		Hval	34.0 32
Nils	Andersen		34.0 44
Nils		Setrang	34.0 32, 51, 52
Nils +	Tolder		34.0 1, 2
Ofve	Olsen	Nes, Hallingdal	34.0 33
Ole		Fjulsrud	34.0 57
Ole		Bjørke	34.0 29, 32, 51, 52
Ole	Kristensen	Moe	34.0 48
Ole	Paulsen		34.0 30
Ole	Pedersen	Bjørke	34.0 44
Ole		Håvi	34.0 25, 57
Ole		Ringerud	34.0 53
Ole		Sørgefoss	34.0 55
Ole		Nes	34.0 57
Ole	Guttormsen		34.0 34, 35
Ole		Skøyen	34.0 4, 6
Ole	Tollevsen	Midthaug	34.0 46
Ole		Leine	34.0 56
OLe	Tostensen		34.0 4
Ole		Egge	34.0 53
Ole		Knestang	34.0 32, 52
Ole	Torkildsen	Flaskerud	34.0 44, 51
Ole		Veholt	34.0 53
Ole		Kroksrud	34.0 2

Ole		Krakkestad	34.0 52
Ole		Haug	34.0 11
Ole		Berg	34.0 3,47
Ole		Nakkerud	34.0 18,46,57
Ole		Pukerud	34.0 53
Ole		Kjos	34.0 2,39,49
Ole	Jensen	Vaker	34.0 13,52
Ole	Aslesen		34.0 46,47
Ole	Simensen ved	Hønefossen	34.0 25
Ole		Gjesvold	34.0 57
Ole	Rolfsen	Stadum	34.0 15,46,56
Ole		Hval	34.0 53
Ole	Finnsen	Lore	34.0 16
Ole		Vesteren	34.0 1,3,6,32
Ole		Tronrud	34.0 54
Ole	Halvorsen		34.0 30
Ole	Pedersen		34.0 55
Ole		Stadum	34.0 3,11
Ole	Rasmussen	Viul	34.0 55
Ole	Reiersen	Strand	34.0 46
Ole		Fuglerud	34.0 54
Ole		Skaug	34.0 46
Ole		Lore	34.0 16,57
Ole		Dybendal	34.0 54
Ole		Aker	34.0 54
Ole		Jonsrud	34.0 31,40,49,50
Ole		Rudsødegården	34.0 57
Ole	Toresen	Eikli	34.0 21
Ole		Vesetrud	34.0 46
Ole	Skomaker		34.0 18
Ole	Bjørnsen	Stadum	34.0 15
Ole		Skamark(en)	34.0 18,45,57
Ole		Opsal	34.0 57
Olu	Olsdatter		34.0 2
Paul		Klekken	34.0 4,6,41,42,43,52
Paul	Ibsen borger i	Christiania	34.0 40,41,42,43
Paul		Øverby	34.0 53
Paul		Sundby	34.0 23
Paul		Sundby	34.0 13,24,53
Paul	Alfsen	Hval	34.0 14
Paul	Tostensen i	Christiania	34.0 3,4,5,6
Paul		Bure	34.0 43,52
Paul		Vesetrud	34.0 11,46
Paul	Andersen		34.0 54,55,56
Paul		Olde	34.0 53
Peder	Rasmussen		34.0 1,5,31,33,36,37,39,48,50
Peder		Kyte	34.0 54
Peder	Bjørn		34.0 54
Peder	Paulsen	Haug	34.0 18
Peder		Løken	34.0 3
Peder	Madsen		34.0 36
Peder		Veisten	34.0 52
Peder		Sørum	34.0 56
Peder		Berg	34.0 3,6,24,32,41,42,43
Peder	Rasmussen	Haug	34.0 11
Peder		Hamfnor (Hamnor)	34.0 3
Peder	Nilsen	Hønen	34.0 21,22,23
Peder		Knestang	34.0 52
Peder		Bjørke	34.0 57
Peder		Amundrud	34.0 32
Peder		Skotland	34.0 28
Peder		Nærstad	34.0 41,42,52
Peder		Kittelsby	34.0 54

Peder	Rasmussen	Rå	34.0 2,7,13,21,22,24,27,30,53
Peder	Poulsen		34.0 1
Peder	Engebretsen		34.0 7
Peder		Ask	34.0 36
Peder	Eliasen		34.0 24
Peder	Pedersen	Haug	34.0 11,12,18,19
Peder		Ring	34.0 53
Peder	Olsen	Sørum	34.0 17
Peder		Hønen	34.0 12,13,22,23,27,33,50,52
Peder		Paulsrud	34.0 54
Peder	Clausen	Nørholm	34.0 2
Peter	Pauli		34.0 41,42
Ragnild	Eriksdatter		34.0 46,47
Ragnild	Johansdatter		34.0 57
Rasmus	Jørgensen		34.0 21
Rasmus		Veisten	34.0 5,9,13,21,24,51,56
Rasmus	Rasmussen	Aarhus	34.0 36
Rasmus	Broholm		34.0 1,2
Rasmus	Rasmusen		34.0 20,31
Rasmus		Frok	34.0 17,53
Rasmus		Gommes	34.0 11,56
Reier,Reer		Nakkerud	34.0 12,18
Rolf		Rud	34.0 11
Rolf		Øen (Storøya)	34.0 48
Samuel	Hansen		34.0 9
Simen	Sebjørnsen		34.0 32
Simen		Alme	34.0 1,3,6,24
Simen		Flagseter	34.0 57
Siver		Hoven (Håvi)	34.0 11,15,18,45,56,57
Siver		Gommes	34.0 11
Siver		Tandberg	34.0 5,13,21,27,31,50,52
Siver		Kastet	34.0 46
Siver		Gjesvold	34.0 16,57
Siver		Kolkind, Koldkind	34.0 15,18,19,46,56,
Solve	Helgesen		34.0 33
Statholder	Gyldenløve		34.0 24
Statholder	Høeg		34.0 4
Steffen	Olsen	Lerberg	34.0 25
Stener		Marigård->Aslaksrud	34.0 8,9
Stener		Aslaksrud	34.0 7,8,9,32
Sven		Lo	34.0 4,6
Sven,Svend		Moen	34.0 18
Sven,Svend		Hverven	34.0 2,12,13,23,31,33,38,50
svend		Åsterud	34.0 46
Søren		Hov (Haug)	34.0 36,53
Søren	Hansen		34.0 31
Søren	Moss		34.0 54
Søren	Rasmussen		34.0 3
Søren	Pedersen		34.0 39
Søren	Pedersen	Haug	34.0 36
Søren +		Horum	34.0 16
Tarald		Horum	34.0 57
Tarald		Solberg	34.0 11,12,18,19
Tollef		Haug	34.0 20,57
Tollef		Grevsrud	34.0 46
Tollef		Midthaug	34.0 46
Tollef	Jonsen på	Landfalløen	34.0 33
Tollef		Gjesvold	34.0 57
Tomas		Hage	34.0 3,6
Tomas		Dalen	34.0 57
Tomas +		Ask	34.0 30,31,38,40,49,50
Tor		Knestang	34.0 52
Tor	Christensen		34.0 55

Tor		Krakkestad	34.0	52
Tor		Deelen (Deli)	34.0	53
Torbjørn		Børgen	34.0	48
Torbjørn	Nubsen	Rud, Soknedalen	34.0	1
Tore +		Stiksrud	34.0	46
Torgeir		Berggård	34.0	46
Torger		Skaug	34.0	1, 3, 6
Torger		Kulerud	34.0	36
Torger		Løken	34.0	53
Torger	Sagmester		34.0	30
Torgier		Øverby	34.0	46, 47
Torgjus	Helgesen		34.0	33
Torgrim	Gjestsen		34.0	14, 21
Torkild	Larsen		34.0	44
Torkild	Kjellsen		34.0	41, 42, 43
Torkild	Olsen		34.0	47
Torkild		Snodalen	34.0	53
Tosten	Pedersen	Modalen	34.0	32, 34
Tosten		Bergsund	34.0	8, 44, 53
Tosten		Løken lille	34.0	53
Tosten		Li	34.0	54
Tosten +	Olsen	Frankerik	34.0	41, 42, 43
Tron		Sørum	34.0	48
Tron		Horum	34.0	16, 17, 57
Truls	Olsen	Elviken	34.0	23
Truls	Andersen på	Bragernes	34.0	33
Truls		Ask	34.0	24, 25, 40
Truls	Amundsen		34.0	12
Truls	Aslaksen (Asle)	Semmen	34.0	7,
Truls		Slevik	34.0	49
Truls		Elviken	34.0	25
Truls	Aslesen	Semmen sore	34.0	8, 9
Truls	Guttormsen		34.0	55
Truls		Børgen = Bølgen	34.0	31
Truls		Semmen	34.0	7, 8, 9, 10, 53
Villads		Trøgstad	34.0	3, 5, 6
Villads	Knudsen		34.0	4,
Østen		Alme	34.0	9
